

Handläggare
Bystedt Marcus
Åström Sinisalo Tobias

Datum
2017-02-06

Diarienummer
AMN-2017-0037

Arbetsmarknadsnämnden

Årsbokslut 2016

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

- att** godkänna årsbokslut för år 2016, samt
- att** överlämna årsbokslut för 2016 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsnämnden redovisar ett positivt resultat för 2016 på 21 290 tkr, att jämföra mot en nollbudget och prognosen per augusti som var 13 402 tkr. Resultatet föregående år var 1 509 tkr.

Nämnden redovisar följande resultat per verksamhetsområde; Politisk verksamhet -122 tkr, Konsumentfrågor -16 tkr, Föreningsbidrag 218 tkr, Vuxenutbildning 13 736 tkr, Ekonomiskt bistånd -13 210 tkr, Flyktingmottagning -5 485 tkr samt Arbetsmarknadsinsatser 26 168 tkr.

Nettokostnaderna per verksamhet avviker från kommunfullmäktiges beslutade budgetram. För att klara en budget i balans har nämnden omprioriterat budgeterade kostnader från icke lagstyrd verksamhet, exempelvis arbetsmarknadsinsatser, till verksamheter som styrs av lagar och förordningar som till exempel ekonomiskt bistånd och utbildning i svenska för invandrare, vilket framgår av budgeteringen där dessa verksamheter har överskott medan ekonomiskt bistånd budgeterats med underskott. Den underfinansieringen rättas till 2017.

Nämnden gör ett förhållandevis stort överskott 2016. Nämndens intäkter är högre än både budget och prognos medan kostnaderna är högre än budget men lägre än prognos. Orsakerna ligger främst inom fyra verksamhetsområden: vuxenutbildning, ekonomiskt bistånd, flyktingmottagning och arbetsmarknadsinsatser. Det förklaras av att volymerna för delar av vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser blivit lägre än planerat vilket genererat ett mycket större överskott jämfört med de underskott som finns på ekonomiskt bistånd och flyktingmottagning.

I samband med årsbokslut ska nämnden rapportera resultat för inriktningsmål, uppdrag och riktade satsningar från det fullmäktigebeslutade styrdokumentet Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018. Av de 18 inriktningsmålen som är kopplade till nämndens verksamheter bedöms att nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen i 9 av inriktningsmålen, uppfyller i hög grad i 7 och delvis uppfyllt i 2 av inriktningsmålen. Av de 6 uppdragen till nämnden i Mål och Budget bedöms 2 som färdig och 4 är påbörjade. Det kvarvarande uppdraget från IVE 2015-2018 att utveckla formerna för hur kommunen stödjer och samverkar med sociala företag har slutförts under året. Kommunfullmäktige beslutade i december 2017 att uppdra till arbetsmarknadsnämnden att utifrån riktlinje för stöd till sociala företag samordna arbetet med att ta fram en handlingsplan mellan berörda nämnder och i dialog med sociala företag och myndigheter. Detta är ännu inte påbörjat. Av de 6 riktade satsningarna i Mål och Budget bedöms 4 som färdig och 2 som påbörjade.

Nämndens egen uppföljning för 2016 består av en samling indikatorer som är fastställd i nämndens verksamhetsplan. Indikatorerna uppdateras vid bestämda bokslut.

I årsbokslutet ska nämnden redovisa en analys över utvecklingen inom det egna ansvarsområdet som underlag till kommunens årsredovisning. Analysen baseras på nämndens bedömningar av följsamheten till Mål och budget och övriga styrdokument, analys av det ekonomiska utfallet och analyser utifrån nämndens övriga uppföljning.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Direktör

Arbetsmarknadsnämnden

Årsbokslut 2016

Bokslut 2016

Arbetsmarknadsnämnden

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Nettokostnad bokslut	Resultat bokslut	Prognos augusti	Resultat fg bokslut
Nämnden totalt	580,9	563,1	21,3	13,4	1,5
Politisk verksamhet	1,1	1,2	-0,1	-0,2	-0,4
Infrastruktur, skydd m.m.	5,0	5,0	0,0	0,0	0,3
Fritid och kultur	1,8	1,6	0,2	0,0	0,3
Kommunal vuxenutbildning	136,9	123,2	13,7	12,2	6,0
Ekonomiskt bistånd	299,4	312,6	-13,2	-11,6	-15,5
Flyktingmottagande	10,7	19,3	-5,5	-11,2	0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	126,1	100,2	26,2	24,2	10,9
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	4,0	3,2			

Nämndens analys

Arbetsmarknadsnämnden redovisar ett positivt resultat för 2016 på 21 290 tkr, att jämföra mot en nollbudget och prognosen per augusti som var 13 402 tkr. Resultatet föregående år var 1 509 tkr.

Nämnden redovisar följande resultat per verksamhetsområde; Politisk verksamhet -122 tkr, Konsumentfrågor -16 tkr, Föreningsbidrag 218 tkr, Vuxenutbildning 13 736 tkr, Ekonomiskt bistånd -13 210 tkr, Flyktingmottagning -5 485 tkr samt Arbetsmarknadsinsatser 26 168 tkr.

Nämnden har hållit sig inom budgetramen för tilldelat kommunbidrag men nettokostnaderna per verksamhet avviker från kommunfullmäktiges beslutade budgetram. För att klara en budget i balans har nämnden omprioriterat budgeterade kostnader från icke lagstyrd verksamhet, exempelvis arbetsmarknadsinsatser, till verksamheter som styrs av lagar och förordningar som till exempel ekonomiskt bistånd och utbildning i svenska för invandrare, vilket framgår av budgeteringen där dessa verksamheter har överskott medan ekonomiskt bistånd budgeterats med underskott. Den underfinansieringen rättas till 2017.

Nämnden gör ett förhållandevis stort överskott 2016. Nämndens intäkter är högre än både budget och prognos medan kostnaderna är högre än budget men lägre än prognos. Orsakerna ligger främst inom fyra verksamhetsområden: vuxenutbildning, ekonomiskt bistånd, flyktingmottagning och arbetsmarknadsinsatser.

Inom vuxenutbildning skiljer sig volymerna åt mot vad som planerats, inom sfi har de ökat vilket medför högre kostnader medan de främst inom gymnasial vuxenutbildning har minskat i kombination med nya avtal som ger lägre kostnader. Även statsbidragen är högre än beräknat både inom gymnasial vuxenutbildning och sfi vilket bidrar till att resultatet är mycket högre än budget och även högre än prognosen.

Inom ekonomiskt bistånd är kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd ca 1 500 tkr lägre än budget och något lägre än prognos. Kostnaderna har ökat med ca 1,2 procent jämfört med 2015 vilket är mycket positivt då det två år i rad varit en låg kostnadsökning. Det i kombination med lägre övriga kostnader och något mer intäkter ger ett resultat som är högre än budget men något lägre än prognosen.

Inom flyktingmottagning avviker både intäkter och kostnader stort från budget och prognos och kostnaderna har ökat rejält från 2015. Verksamhetsområdet är särskilt svårt att prognostisera och planera för då förutsättningarna ändras snabbt. Statliga schablonersättningen är högre än planerat men kostnaderna för försörjningsstöd, tillfälliga boenden och stödverksamheten är även de högre än planerat vilket totalt sett ger ett underskott på verksamhetsområdet. Dock är underskottet mindre än prognosen, vilket får ses som positivt.

Inom arbetsmarknadsinsatser är orsaken till överskottet, som är större än budgeterat, att volymerna för arbetsmarknadsanställningar inte nådde önskade nivåer förrän sent på året. Arbetsmarknadsinsatser och särskilt arbetsmarknadsanställningar är ett område som genom åren budgeterats för relativt stora överskott. Under 2015 togs ett stoppbeslut för nya arbetsmarknadsanställningar för en del av året för att nämnden skulle klara en ekonomi i balans. Den motsatta förhållningen, att med kort varsel öka insatsutbudet, uppnåddes inte under 2016 med samma snabba resultat. Kostnaderna för feriearbete är även de lägre än planerat. Det var fler unga som fick ett feriearbete 2016 än tidigare år, men trots det nåddes inte budgeterade nivåer. Sammantaget är kostnaderna mycket lägre än budget och prognos. Som följd av att kostnaderna för arbetsmarknadsanställningarna är lägre blir också den statliga subventionen i form av lönebidrag lägre, däremot är försäljningen från de praktiska verksamheterna högre än budget och prognos vilket jämnar ut intäkterna totalt sett.

I samband med flyktingmottagandet i Sverige under hösten 2015 efterfrågade Migrationsverket stöd från kommunerna för att hantera det höga mottagandet och problematiken att hitta evakueringsplatser för dessa. Uppsala kommun hjälpte till med detta i form av arbete, material och tillhandahållande av platser fram till sommaren 2016. Kommunens kostnader för insatsen finansieras med särskilda statsbidrag från Migrationsverket och utgör därför inga extra kostnader för nämnden. Insatsen redovisas under verksamhet flykting och intäkterna och kostnaderna benämns flyktingsituationen.

Orsakerna till avvikelserna för intäkter och kostnader analyseras mer detaljerat per verksamhetsområde nedan. Förutsättningarna för kommande år belyses under varje verksamhetsområde där det är relevant. Diagram som visar volymer är så långt det är möjligt könsuppdelat.

Analys per verksamhetsområde

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet (1)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	1 059	1 059	1 059	0	0
SUMMA INTÄKTER	1 059	1 059	1 059	0	0
Arvoden	-1 123	-1 203	-1 017	80	-106
Övriga kostnader	-58	-103	-42	45	-16
SUMMA KOSTNADER	-1 181	-1 306	-1 059	125	-122
RESULTAT	-122	-248	0	126	-122

Utfall

Politisk verksamhet redovisar ett negativt resultat 2016 med - 122 tkr, något bättre än prognos och mycket bättre än resultatet 2015 som var -415 tkr. Det är främst ersättningar till politiker som avviker.

Konsumentfrågor

Konsumentfrågor (2)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	5 024	5 024	5 024	0	0
Övriga intäkter	192	191	180	1	12
SUMMA INTÄKTER	5 216	5 215	5 204	1	12
Verksamhetskostnader	-4 933	-4 899	-4 903	-34	-30
Andel i stödverksamhet	-298	-292	-282	-6	-16
SUMMA KOSTNADER	-5 231	-5 185	-5 191	-46	-40
RESULTAT	-16	29	13	-45	-29

Utfall

Konsumentverksamhet redovisar ett negativt resultat med -16 tkr, vilket är -45 tkr lägre än i augustiprognosen och -29 tkr lägre än budgeterat. Resultatet för 2015 var 296 tkr.

Bokslutet visar ett negativt resultat med 16 tkr, vilket är 45 tkr lägre än i augustiprognosen och 29 tkr högre än budgeterat. Avvikelsena beror framförallt på att enheten sett över säkerheten under hösten och i samband med det gjort vissa mindre inköp utöver budget. Nämndens kostnader inom verksamhetsområdet Konsument är relativt lätta att prognostisera utifrån att verksamheten är stabil över tid. 2016 utökades uppdraget utifrån ny lagtext, vilket på sikt kan innebära ökade kostnader. Det utökade uppdraget förväntas utföras inom ram initialt.

Föreningsbidrag

Föreningsbidrag (3)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	1 772	1 772	1 772	0	0
SUMMA INTÄKTER	1 772	1 772	1 772	0	0
SUMMA KOSTNADER	-1 554	-1 795	-1 722	241	252
RESULTAT	218	-23	0	241	218

Utfall

Föreningsbidraget redovisar ett positivt resultat med 218 tkr, vilket är 241 tkr högre än prognosen per augusti och 218 tkr högre än budget. Resultatet för 2015 var 252 tkr.

Det positiva resultatet beror på att nämnden har haft lägre kostnader för ersättning till föreningar bildade på etnisk grund. Under 2016 har 35 föreningar beviljats det normerade bidraget om 100 kr per medlem vilket är något färre än 2015. Området föreningsbidrag omfattar även utbetalning av särskilt verksamhetsbidrag och inom detta bidrag återfinns en ytterligare faktor som påverkar på resultatet. En förening som beviljats 182 tkr i särskilt verksamhetsbidrag har återbetalat sitt bidrag till nämnden på grund av osäkerhet om att klara sitt åtagande.

Vuxenutbildning

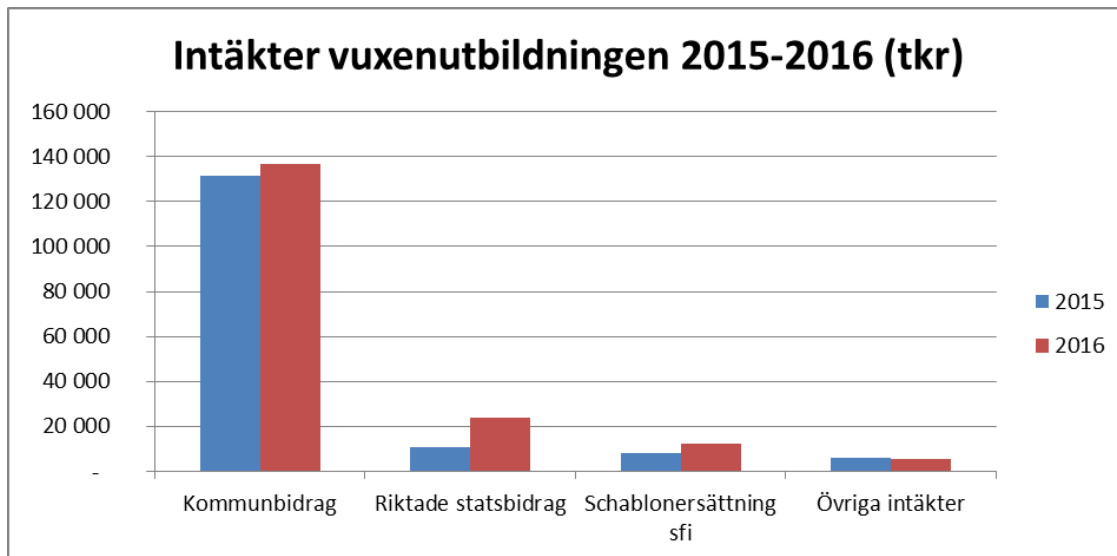
Vuxenutbildning (44-46)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	136 894	136 894	136 894	0	0
Statsbidrag	24 082	24 980	21 546	-898	2 536
Schablonersättning sfi	12 422	11 853	10 017	569	2 405
Övriga intäkter	5 488	4 858	3 750	630	1 738
SUMMA INTÄKTER	178 886	178 585	172 207	301	6 679
Grundläggande vux.utbildning	-18 853	-18 263	-18 567	-590	-286
Gymnasial vux.utbildning	-54 289	-56 054	-67 979	1 765	13 690
Särvux	-8 079	-8 080	-8 154	1	75
SFI	-83 929	-84 066	-73 474	137	-10 455
SUMMA KOSTNADER	-165 150	-166 463	-168 174	1 313	3 024
RESULTAT	13 736	12 122	4 033	1 614	9 703

Utfall

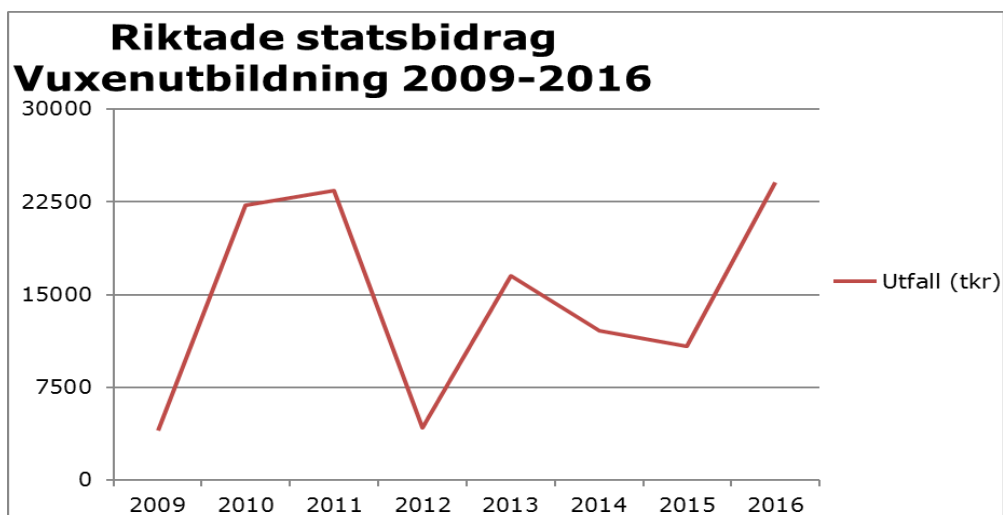
Vuxenutbildningen redovisar ett positivt resultat med 13 736 tkr, vilket är 9 703 tkr högre än budget och 1 614 tkr högre än prognosen per augusti. Resultatet för 2015 var 6012 tkr. Avvikelsen finns främst inom köp av utbildning för gymnasial vuxenutbildningen. Jämfört med bokslut 2015 är nämndens resultat för 2016 7 724 tkr högre. Avvikelsen från augustiprognosen beror främst på att beräknade utbildningar inte kunnat startas i den utsträckning som planerats inom kommunens egenregi.

Under året tillkom flera nya statsbidrag genom regeringens extra satsningar inom kunskapslyftet. Tilldelade statsbidrag har inte kunnat nyttjas fullt ut på grund av att planerad utbildning inte kunde startas eller att vissa bidrag haft infasningsproblem, vilket beskrivs mer under avsnittet

gymnasial vuxenutbildning. Schablonersättningen från migrationsverket för nyanlända är högre än budgeterat, det är en följd av det ökade flyktingmottagande och fler elever inom denna grupp på Sfi. Jämfört med 2015 års utfall är nämndens intäkter högre, kommunbidraget är 5 206 tkr högre och statsbidragen är 13 245 tkr högre.

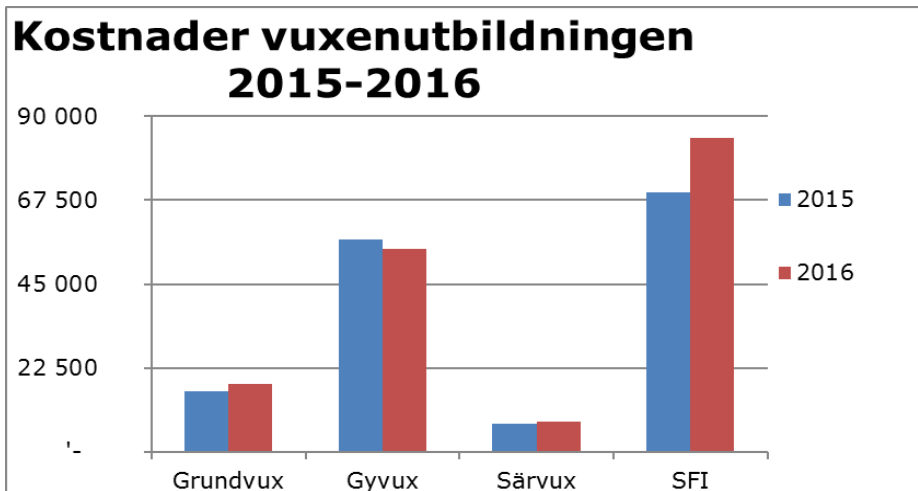

Statsbidragen varierar kraftig mellan åren, beroende på statliga satsningar. Det möjliggör att utveckla vuxenutbildning kortsiktigt utifrån riktade politiska satsningar, men gör kommunens budgetplanering och prognos komplicerad. Kortsiktiga satsningar kan påverka ekonomin på längre sikt samtidigt som ersättning endast ges för kort period. Det försvårar en långsiktig planering av utbud och utbildningsplatser. En ytterligare försvårande faktor är att statsbidragen består flera olika sorters bidrag med olika förordningar och ersättningsnivåer, samt utbetalningsätt.

Vuxenutbildningen har en total kostnad på 166 463 tkr 2016, att jämföra med 150 451 tkr föregående år. Kostnaderna är 3 424 tkr lägre än budgeterat, vilket beror främst på att förväntad ökad kostnad inom gymnasial vuxenutbildning inte skett. Alla som ska prioriteras enligt lagtext har fått utbildning, samt alla som saknar gymnasieexamen. I slutet av året har antagning också öppnats upp för de som har gymnasieexamen och söker yrkesutbildning, vilket planeras fortsätta 2017. Effekten av förändringarna syns inte i bokslutet, eftersom kostnaderna uppstår först ett par månader efter antagning.

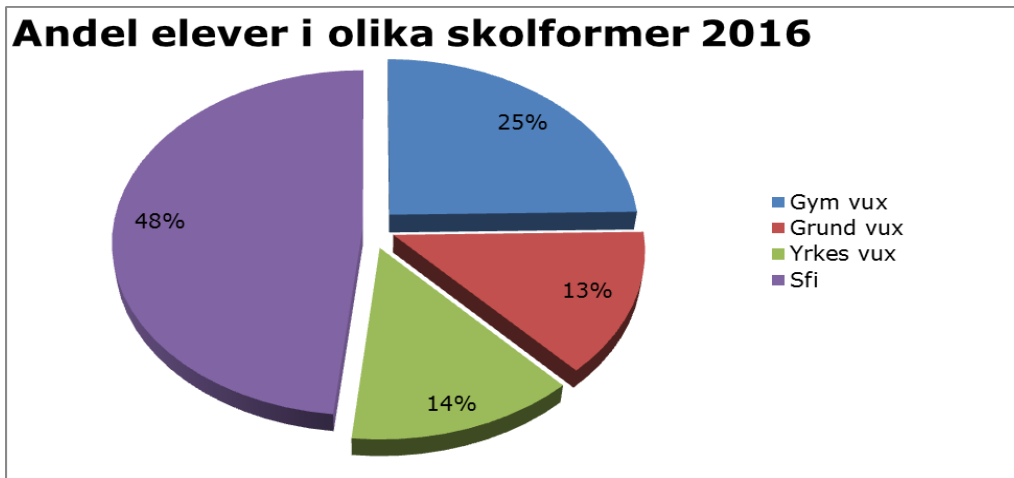
Kostnaderna avseende svenska för invandrare (sfi) fortsätter att öka kraftigt på grund av stort inflöde av nya elever och ökningen förväntas fortsätta de närmaste åren. En ytterligare faktor är att fler sfi-elever har lägre utbildningsbakgrund än tidigare, vilket medför att tiden på sfi blir längre i genomsnitt. Elevökningen har inte varit lika stor som förväntat utifrån flyktingmottagande. Antal sfi-elever är svåra att prognostisera och underlagen har varierat under året. Handläggningstider på migrationsverket fortsatte exempelvis vara långa trots att särskilda insatser sattes in.

Det ökande antalet sfi-elever har även genererat en ökning av antal elever som läser på grundläggande nivå. Däremot har den förväntade ökningen av elever till gymnasial vuxenutbildning inte inträffat under 2016, främst på grund av att eleverna behöver längre tid inom sfi och grundläggande vux än beräknat. En ytterligare ökning av eleverna på sfi förväntas under första halvåret 2017. Senare delen av 2017 kommer troligen antal elever i gymnasial utbildning också öka som följd av sfi-elever och gymnasielever från SPRINT som tillkommer.

I jämförelse med andra kommuner i landet ses samma elevförändringar som i Uppsala. Antalet elever på sfi ökar i hela landet och förväntas göra så flera år framöver, samtidigt som ökningen inte har varit i den snabba takt som initialt förväntades utifrån flyktingmottagandet. Fler elever väljer också sedan några år tillbaka att läsa flexibla studieformer inom gymnasial och grundläggande vuxenutbildning. Nya avtal med lägre kostnader för de flexibla studieformerna från 1 juli 2016 minskar de kostnaderna och främst inom den gymnasiala vuxenutbildningen.

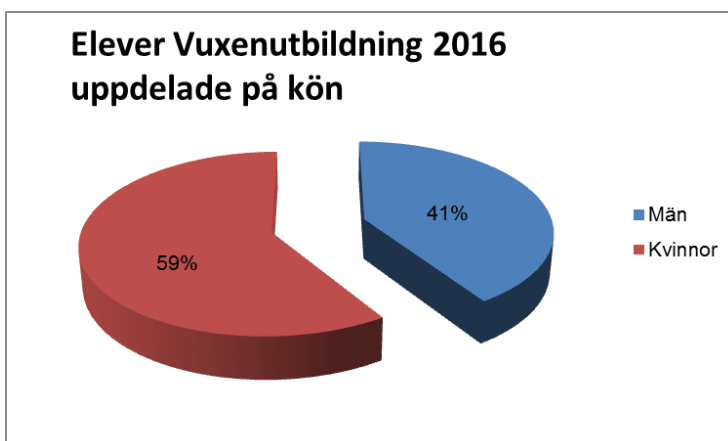
Svenska för invandrare (sfi) visar en betydande ökning av antalet elever varje år och uppgår snart till hälften av det totala elevunderlaget inom vuxenutbildningen

Ersättningsnivåerna för köp av utbildning ligger ungefär i nivå med jämförbara kommuner. De nya avtalen som skrevs under 2016 kommer att sänka ersättningsnivåer, men på grund av överklaganden har avtalen börjat gälla senare än beräknat. Full effekt förväntas efter den 1 juli 2017. Viss effekt ses redan under hösten 2016 utifrån avtalet som börjat gälla och som avser gymnasial och grundläggande vuxenutbildning.

En överflyttning gällande driftansvaret för egen regi från utbildningsnämnden till arbetsmarknadsnämnden från och med den 1 januari 2017 beslutades under 2016. Det bedöms minska kostnader på flera olika sätt, bland annat genom lägre overheadkostnader. Övertagande renodlar styrningen från nämnden vilket förväntas öka flexibiliteten att starta nya utbildningar och öka de statliga intäkterna. Nämnden får större möjligheter att anpassa utbildningen för att möta krav kopplade till statsbidragen.

Totalt sett ökar antalet män i vuxenutbildningen framför allt inom sfi. År 2016 uppgick andelen män till 41 %. Under nästa år förväntas andel män öka ytterligare, speciellt inom yrkesutbildningar.

Grundläggande vuxutb(4419)	Utfall	Prognos	Budget
KOMMUNBIDRAG	18 317	18 317	18 317
Interkommunala intäkter	468	528	250
Statsbidrag, 6%	202	221	330
Övriga intäkter	0	0	0
SUMMA INTÄKTER	18 999	19 075	18 897
Egen regi	-7 888	-10 117	-8 600
Extern upphandling	-3 821	-3 840	-5 500
Ers till andra kommuner	-67	-121	-200
Navet förvaltningskostnader	-3 285	-3 154	-3 199
Andel i stödverksamhet	-1 092	-1 031	-1 068
Övriga kostnader	-2 700	0	0
SUMMA KOSTNADER	-18 853	-18 263	-18 567
RESULTAT	146	812	330

Kostnaden för grundläggande vuxenutbildning 2016 är 18 853 tkr vilket avviker från augustiprognosen med -590 tkr och från budget med -286 tkr.

Egen regi går under budget med ca 800 tkr och prognos med ca 2 300 tkr medan extern upphandling ligger under budget med ca 2 000 tkr, men utfallet hamnar likt prognosen. Övriga poster har mer eller mindre följt budget vilket ger ett resultat för grundläggande vux på totalt sett 146 tkr.

Skillnaden består av att fler elever som läser på grundläggande nivå föredrar klassrumsundervisning än tidigare. Elever som läser sfi på Linné, vilket är vår största utförare av sfi, väljer ofta att även läsa svenska som andraspråk grund på Linné. Det nya avtalet med Hermods från 1 augusti 2016 med lägre priser och nya faktureringsregler påverkar också siffrorna.

Antal studerande inom grundläggande vuxenutbildning har ökat, vilket innebär cirka 600 elever i utbildning per månad. Under 2016 har totalt 1 592 elever läst på denna nivå. Fördelningen av elever i flexibla undervisningsformer och klassrum är ungefär som tidigare år. Grundläggande vuxenutbildning är rättighetsbaserad, vilket innebär att den som är behörig ska antas till utbildning. Till följd av att antalet sfi -elever ökat kommer antalet elever som läser vidare på grundläggande nivå att öka. Den största ökningen förväntas från 2017 och framåt.

Gymnasial vuxenutb (4429)	Utfall	Prognos	Budget
KOMMUNBIDRAG	47 466	47 466	47 466
Statsbidrag yrkesvux	21 704	21 636	17 616
Statsbidrag 6%	1 060	1 089	1 440
Intäkter för provningar	219	394	0
Interkommunala intäkter	3 243	3 679	3 000
Övriga intäkter	65	54	0
SUMMA INTÄKTER	73 758	74 318	69 522
Egen regi	-18 732	-18 924	-24 000
Extern upphandling	-18 874	-21 320	-24 000
Ers till andra kommuner	-3 704	-3 996	-6 000
Navet förvaltningskostnader	-9 890	-8 896	-10 955
Andel i stödverksamhet	-3 091	-2 920	-3 024
Övriga kostnader	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-54 289	-56 054	-67 979
RESULTAT	19 468	18 264	1 543

Kostnaden för gymnasial vuxenutbildning är 54 289 tkr, vilket är 13 690 tkr under budget och 1 768 tkr under prognosen per augusti. Jämfört med kostnaderna för 2015 har kostnaderna för 2016 minskat med 2 756 tkr. Utbildningskostnaderna fördelar sig med 18 874 tkr på upphandlad utbildning och 18 737 tkr till egen regi. Nämnden har haft 3 704 tkr i kostnader för interkommunal ersättning till andra kommuner, främst gällande yrkesutbildningar. Statsbidrag för gymnasial vux ökade med 4 088 tkr jämfört mot budgeterat.

Den stora minskningen på utbildningskostnaden från budgeterade 54 000 tkr till utfallet 41 309 tkr beror främst på att stora delar av tänkta yrkesutbildningar inte kunnat starta men även att antalet elever minskat. En annan faktor är att kostnaderna för upphandlad gymnasial vuxenutbildning sänktes genom nytt avtal från 1 augusti 2016.

Resultatet för egen regi ligger under budget med 5 268 tkr. Det beror på att starter av flera planerade yrkesutbildningar inte kommit igång. Utfallet är ungefär lika som prognosen. Överskottet överlag beror också på reducerat antal platser på de startade utbildningarna och lärarbrist hos utförarna.

Extern upphandling gick även den under budget med 5 126 tkr. Det beror främst på att inga avtal om yrkesutbildning kunde skrivas med externa anordnare under hela hösten på grund av överklagande av upphandling. En annan faktor är nytt avtal med Hermods från den 1 augusti med lägre ersättning och ändrade betalningsvillkor. Bilden nedan visar att trots ökat elevantal det senaste halvåret så har de fakturerade kostnaderna minskat.

Hermods				
Snitt	Grund 4419		Gymn 4429	
	Snitt per månad Januari-Juli	Snitt per månad Augusti-December	Snitt per månad Januari-Juli	Snitt per månad Augusti-December
Fakturerat	309 034 kr	301 262 kr	633 378 kr	585 651 kr
Aktiva kurser	304	337	1358	1375

Antalet studerande på teoretiska kurser på gymnasial nivå har minskat det senaste året och de studerande väljer allt oftare flexibla studieformer framför vanlig gruppundervisning. I genomsnitt har ca 1800 elever läst gymnasial vuxenutbildning per månad. Under 2016 har 3696 elever tagit del av gymnasial vuxenutbildning, varav 1272 elever har läst yrkeskurser.

Statsbidragen för 2016 ökade kraftig och bestod till stora delar av helt nya bidrag. Bidraget för utbildning i kombination med traineejobb ökade kraftig men strukturella problem som att hitta rätt målgrupp tillsammans med AF gjorde att endast ett fåtal platser kunde utnyttjas. Ett annat nytt bidrag var yrkesutbildning i kombination med studier i svenska på sfi och grundläggande nivå. Trots goda intentioner kunde varken egen regin eller den upphandlade verksamheten leverera denna typ av kombinationsutbildning innan året tog slut.

Totalt tilldelades Uppsala kommun under året 24 919 tkr i riktade statsbidrag från Skolverket, men 4 450 tkr fick återbetalas då bidragen som de täckte inte kunde utnyttjas fullt ut (trainee, yrkesutbildning kombinerat med Sfi/gruv samt vuxlärlingar)

Från och med 2017 gäller en ny lagtext som innebär att samtliga elever som saknar högskolebehörighet eller särskild behörighet till högskolan har rättighet att läsa in denna på komvux. För Uppsala bedöms det inte innebära någon större ökad kostnad eftersom den elevkategorin tas emot redan idag.

Särvux (4509)	Utfall	Prognos	Budget
KOMMUNBIDRAG	8 154	8 154	8 154
<i>beräkning av övriga intäkter</i>	8 158	8 157	8 154
Övriga intäkter	0	3	0
SUMMA INTÄKTER	8 158	8 157	8 154
Egen regi	-5 082	-6 500	-6 500
Navet förvaltningskostnader	-1 186	-1 208	-1 270
Andel i stödverksamhet	-392	-371	-384
Övriga kostnader	-1 418	0	0
SUMMA KOSTNADER	-8 079	-8 080	-8 154
RESULTAT	80	77	0

Resultatet för särskild utbildning för vuxna följer budget och prognos väl. Kostnaden för särskild är 8 079 för 2016 vilket är cirka 500 tkr högre än kostnaden för föregående år. Ökningen beror främst på budgetjusteringar.

SFI (4609)	Utfall	Prognos	Budget
KOMMUNBIDRAG	62 957	62 957	62 957
Interkommunala intäkter	202	167	500
Statsbidrag, 6%	2 352	2 033	2 160
Schablonersättning flykting	12 422	11 853	10 017
Övriga intäkter	39	25	0
SUMMA INTÄKTER	77 972	77 035	75 634
Egen regi	-30 258	-29 938	-25 000
Extern upphandling	-38 861	-41 710	-36 018
Ers till andra kommuner	-92	-60	-1 000
Navet förvaltningskostnader	-11 432	-9 253	-8 241
Andel i stödverksamhet	-3 286	-3 104	-3 215
Övriga kostnader	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-83 929	-84 066	-73 474
RESULTAT	-5 958	-7 031	2 160

Resultatet för sfi är – 5 958 tkr, vilket är ca 8 000 tkr lägre än budget men ca 1 000 tkr högre än prognosen. Elevantalet inom sfi ökade mer än väntat under 2016, speciellt för extern upphandling då egen regi inte kunde ta in fler elever. Kostnaden för utbildning i svenska för invandrare (sfi) 2016 är 83 929 tkr vilket avviker från budget med – 10 455 tkr men ett något mindre underskott än augusti prognos med 137 tkr. Den ökade kostnaden beror på att antalet elever ökat mer än förväntat under året. Ökningen består till stor del av nyanlända inom etableringsfasen men även övriga invandrare ökar. I genomsnitt är omkring 33 procent av eleverna nyanlända som fått uppehållstillstånd som flykting eller av flyktingliknande skäl vilket innebär ytterligare ökning mot 2015. Eleverna fördelar sig på 35 procent inom egen regi i utbildningsnämnden och 65 procent inom upphandlad extern regi.

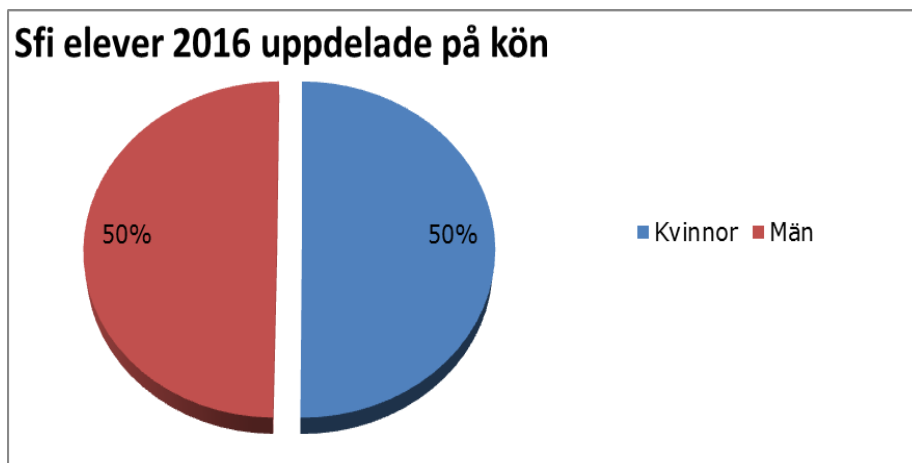
Samtliga utbildningsanordnare har också uppdraget att ge samhällsorientering, i första hand på hemspråket. Samhällsorientering har ingått som del i sfi-avtalet som upphörde den 31 december 2016. En översyn av samhällsorienteringen gjordes under 2016 vilket resulterade i ett beslut att kommun själv tar över samhällsorienteringen från utförarna för att få en större samordning. Ett närmare samarbete i länet kommer genomföras. Arbetet påbörjades under 2016 och fortsätter under 2017 i samarbete med de övriga kommunerna, arbetsförmedlingen samt länsstyrelsen.

Utbildningen i sfi är rättighetsstyrd, liksom den grundläggande utbildningen, vilket innebär att den som är behörig till utbildningen har rätt att läsa. Inströmningen av elever till sfi är svår att förutsäga eftersom det beror på många faktorer. Framförallt är flyktingströmmar och anhöriginvandring svåra att prognostisera, men det gäller även inflödet av invandrare som inte är nyanlända. Schablonersättning från migrationsverket täcker till viss del ökade kostnader för nyanlända, men är inte tänkt att täcka samtliga utbildningskostnader.

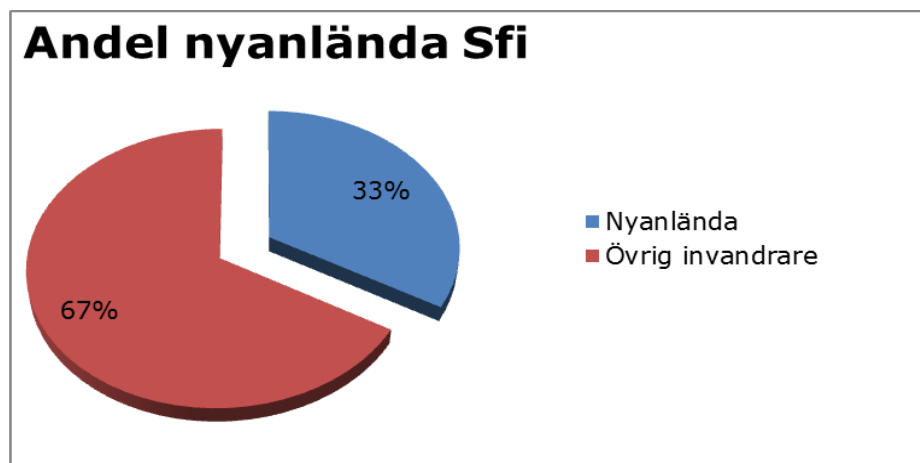
I november startade Uppsala kommuns första sfx-projekt i samarbete med de övriga kommunerna i länet. Projektet är en del av ett större integrationsprojekt via ESF som heter KISA. 9 personer

startade utbildning i sfi riktad mot nyanlända personer med medicinsk utbildning från hemlandet inom legitimationsyrken som läkare, tandläkare osv.

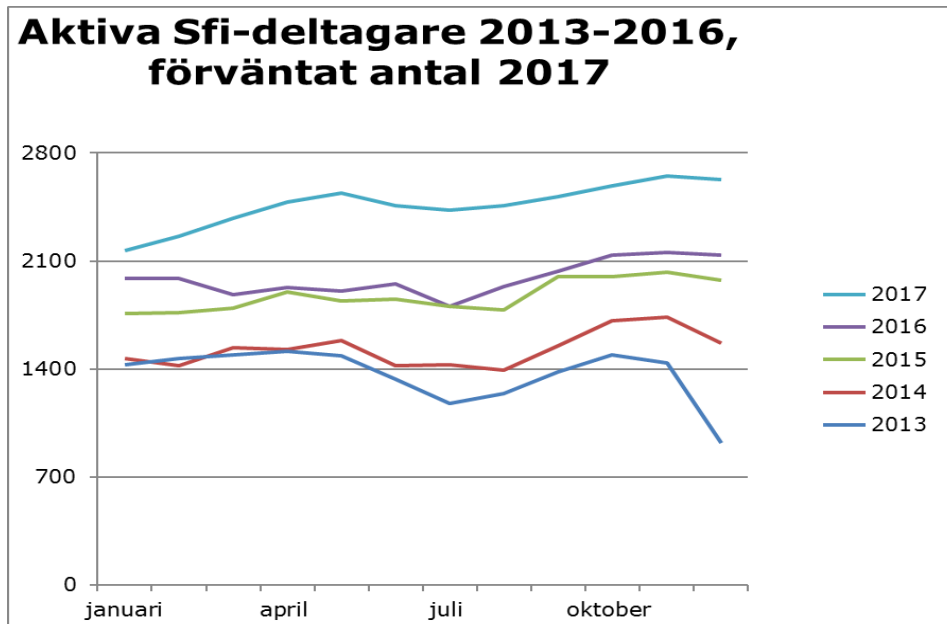
2016 ökade schablonersättningen med 50 procent och det togs centralt i kommunen fram en fastställd fördelningsnyckel som gör kommer att göra det lättare att följa upp och prognostisera de statliga intäkterna. Under 2016 studerade totalt 4 233 elever sfi, ungefär 50 % män och 50% kvinnor.

Majoriteten av elever som läser sfi är invandrare som antingen studerar eller arbetar i Sverige. Antalet nyanlända som läste sfi 2016 var 1406, vilket är 33 procent av samtliga elever. Fördelningen mellan män och kvinnor avviker jämfört med hela gruppen. Fler män än kvinnor läser sfi. Det kan finnas många skäl för detta, men en anledning är att det är fler män som beviljats uppehållstillstånd under 2016.

Antalet elever inom sfi totalt har ökat mycket de senaste åren. Fördelningen mellan kvinnor och män visar att det är marginellt fler kvinnor än män i utbildningen. Nämnden gör bedömningen att även övriga invandrare kommer att öka. Den stora flyktingströmmen till Sverige under hösten 2015 gav viss påverkan redan under 2016, men den största ökningen på Sfi förväntas från 2017 och framåt. Andelen nya elever kommer dock att bli mindre än tidigare beräknat på grund av de nya reglerna med tillfälliga uppehållstillstånd och att de som återvänder blir fler.

Från 1 mars 2016 trädde en ny lag om anvisning för bosättning i en kommun i kraft. Syftet är att skapa en jämnare fördelning av nyanlända i Sverige. Syftet var också att kunna bosätta nyanlända som redan har beviljats uppehållstillstånd men fortfarande är kvar på Migrationsverkets boenden Ökningen av nyanlända förväntas fortsätta, både ebo och abo. Mer om detta i avsnittet om nyanlända.

Utbildningsområdet svenska för invandrare påverkas av regeringens nya satsningar. Införande av de så kallade snabbspåren inom Arbetsförmedlingen har gått trögt och ännu har det bara införts inom ett fåtal yrkesområden. Det är ännu i början av 2017 oklart vilka konsekvenser snabbspåren får avseende kommunal vuxenutbildning men arbetsmarknadsnämnden följer noga utvecklingen. Vad gäller statsbidragen till vuxenutbildningen trycker man mycket på möjligheter ska finnas till att kombinera yrkesutbildning och studier på sfi eller grundläggande vuxenutbildning.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd (574)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	299 395	299 395	299 395	0	0
Övriga intäkter	5 679	4 765	4 699	914	980
SUMMA INTÄKTER	305 074	304 160	304 094	914	980
Försörjningsstöd	-248 510	-249 200	-250 000	690	1 490
Lön inklusive PO	-52 178	-50 762	-51 577	-1 416	-601
Hyra kontor	-3 613	-3 915	-4 505	302	892
Andel i stödverksamhet	-7 063	-6 332	-9 840	-731	2 777
Övriga kostnader	-6 920	-5 533	-6 474	-1 387	-446
SUMMA KOSTNADER	-318 284	-315 742	-322 396	-2 542	4 112
RESULTAT	-13 210	-11 582	-18 302	-1 628	5 092

Utfall

Arbetsmarknadsnämnden redovisar ett negativt resultat för ekonomiskt bistånd på – 13 210 tkr, vilket är 5 092 tkr bättre än budget, men 1 628 tkr sämre än prognosen per augusti. Jämfört med bokslut 2015 är nämndens resultat 2 324 tkr bättre. Det är framför allt lägre kostnader för utbetalt försörjningsstöd samt lägre kostnader för stödverksamheten som gett det positiva resultatet. Det stora mottagandet av nyanlända har krävt utökade resurser inom stödverksamheten och fördelningen mellan dessa båda verksamheter därför förändrats vilket gett lägre kostnader inom denna verksamhet.

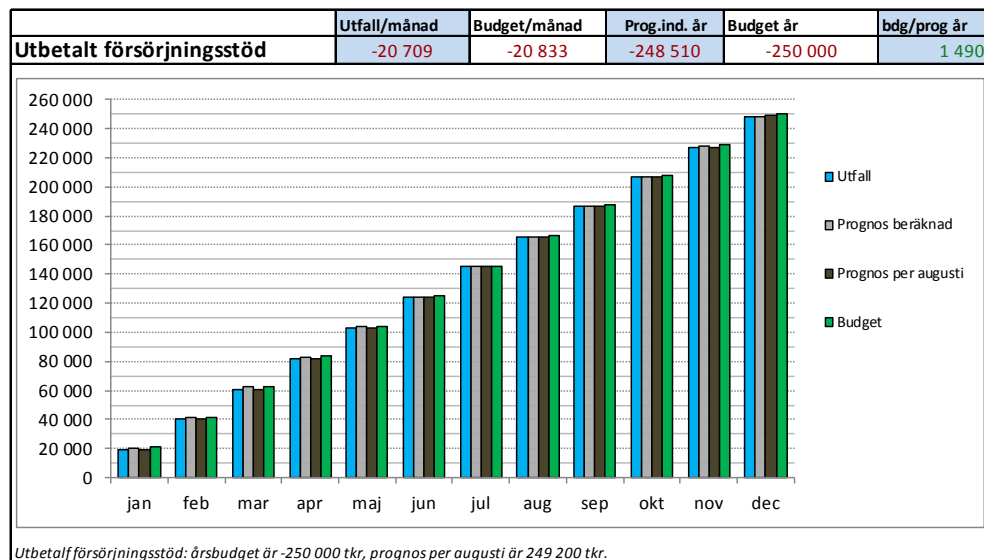
Förvaltningskostnad

Utfallet för personalkostnader 2016 är -52 178 tkr vilket avviker mot budget med – 601, en förbättring jämfört med 2015 då resultatet låg på -1790 tkr. Antalet ärenden har under året fortsatt att minska, vilket innebär att alla vikariat och liknande inte alltid måste tillsättas. Hyreskostnaderna är däremot lägre än förväntat, där ligger vi + 892. Sammantaget visar löne- och lokalkostnader ett positivt resultat på 291 tkr.

Under året har personalen förberett sig på en stor verksamhetsförändring, e-ansökan och förändrat arbetssätt. Mycket tid har lagts på att förbereda alla klienter. Den tid som kommer att frigöras genom digitalisering kommer att förändra handläggningen från 2017 och socialsekreterarna kommer att kunna använda den tid som därmed frigörs till förändringsarbete, så att fler klienter får hjälp till att egen försörjning.

Utbetalt ekonomiskt bistånd

Socialstyrelsens öppna jämförelser, som möjliggör jämförelser mellan landets kommuner, redovisar ekonomiskt bistånd för samtliga biståndsmottagare, oavsett om personen är född i Sverige eller är nyanländ flykting eller annan skyddsbehövande. Övrig statistik analyseras under respektive verksamhetsområde.

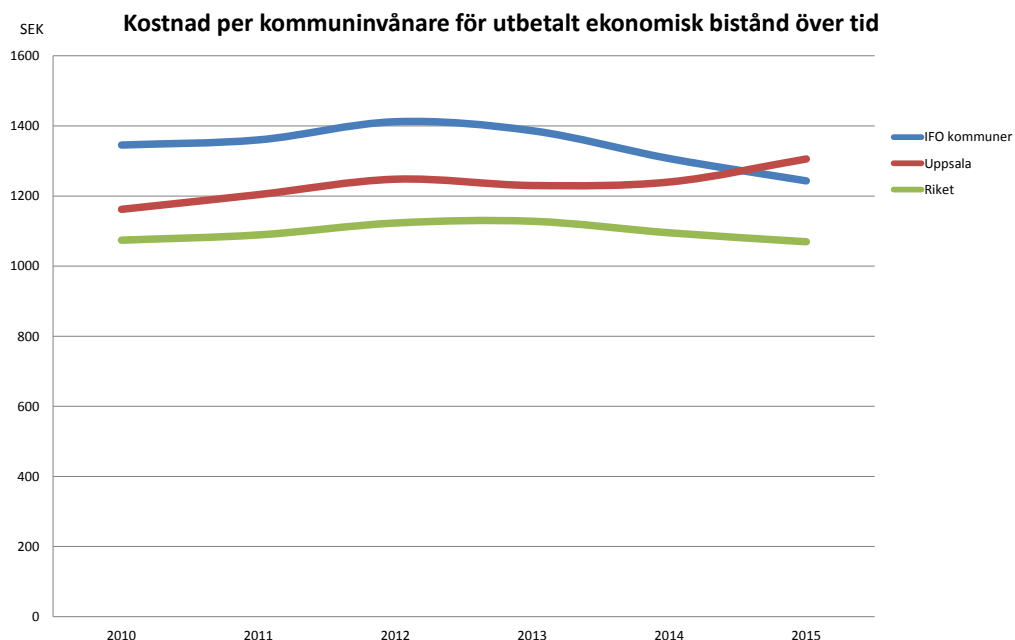
Utfallet för utbetalt ekonomiskt bistånd är 248 510 tkr, vilket är 1 490 tkr bättre än budget. Jämfört med 2015 har kostnaderna ökat med drygt 1 procent, vilket till viss del beror på att riksnormen höjdes med mellan fem och tio procent för barn och unga för att kompensera att den s.k. fritidspengen på högst 3 000 kronor per år togs bort. Utbetalt bistånd har under flera år legat ganska stabilt på en nivå strax under eller över 20 miljoner kronor per månad, med naturliga månadsvariationer.

Bostadssituationen i Uppsala kommun är besvärlig med en stor bostadsbrist, särskilt på hyresrätter. Även om bostadsbyggandet har ökat väsentligt är tillgången begränsad och hyror för såväl nyproduktion som renoveringar av det äldre beståndet ger mycket höga hyror. För personer som har låga inkomster, eller saknar inkomster, är det svårt att bli godkänd som hyresgäst. I situationer där akut hemlöshet uppstår har nämnden beviljat bistånd till kostnader för hotell, vandrarhem eller liknande tillfälliga boenden. Knappt fyra procent av det totala utbetalda biståndet avser sådana kostnader.

Öppna jämförelser visar att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare¹ 2015 är högre än för både riket och genomsnittet för liknande IFO-kommuner². Öppna jämförelser, månadstatistik per oktober 2016, visar samma bild. Det är en förändring jämfört med 2015 då kostnaderna var längre än IFO-kommunerna. Det beror dels på den stora ökningen av nyanlända som har skett sedan hösten 2015 men också på att fler hushåll får bistånd fler månader under året.

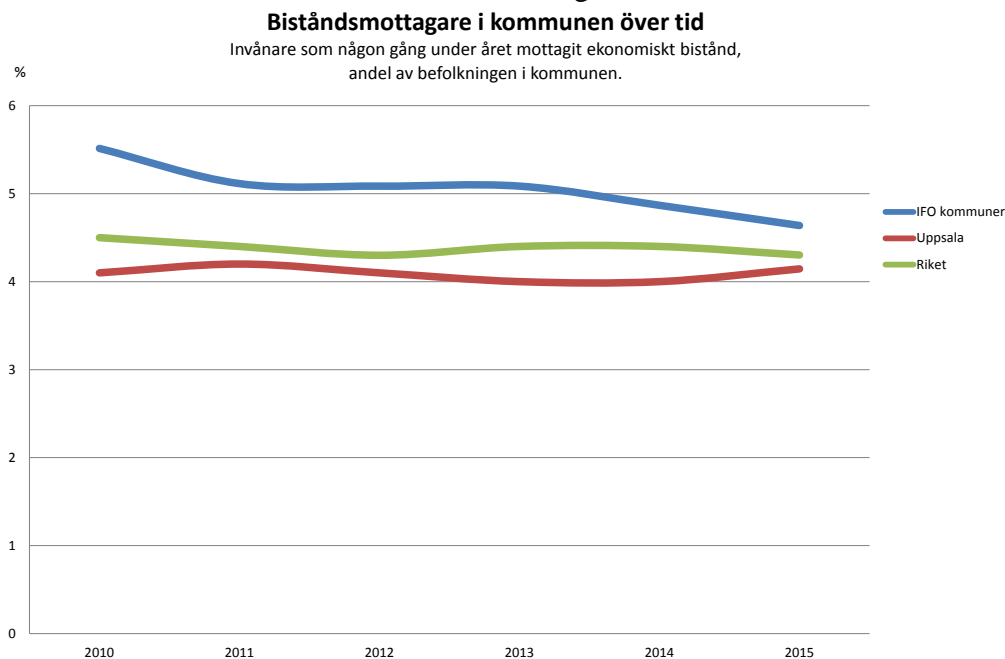
¹Kostnaderna omfattar alla hushåll som fått bistånd under året inklusive nyanlända.

²Sundsvall, Huddinge, Västerås, Örebro, Linköping, Jönköping och Helsingborg

IFO kommuner = Genomsnitt för Linköping, Västerås, Helsingborg, Jönköping, Huddinge, Sundsvall, Örebro

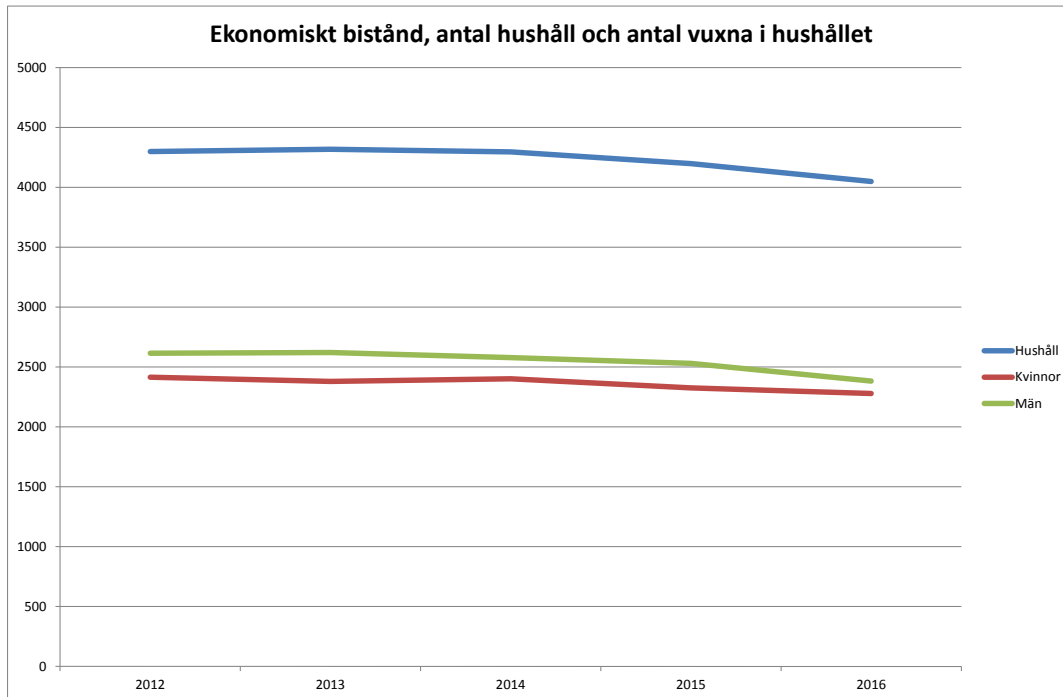
Andelen biståndsmottagare har under en följd av år legat stabilt något över fyra procent, vilket är under genomsnittet för riket och för jämförbara IFO-kommuner. Öppna jämförelser månadsstatistik visar dock att andelen biståndsmottagare per månad ligger högre än riket och har under 2016 ökat och ligger även högre än jämförbara IFO-kommuner. Det har samband med att andelen långvarigt biståndsmottagande ökar och får bistånd fler månader under året, även om antalet unika hushåll visar en minskning.

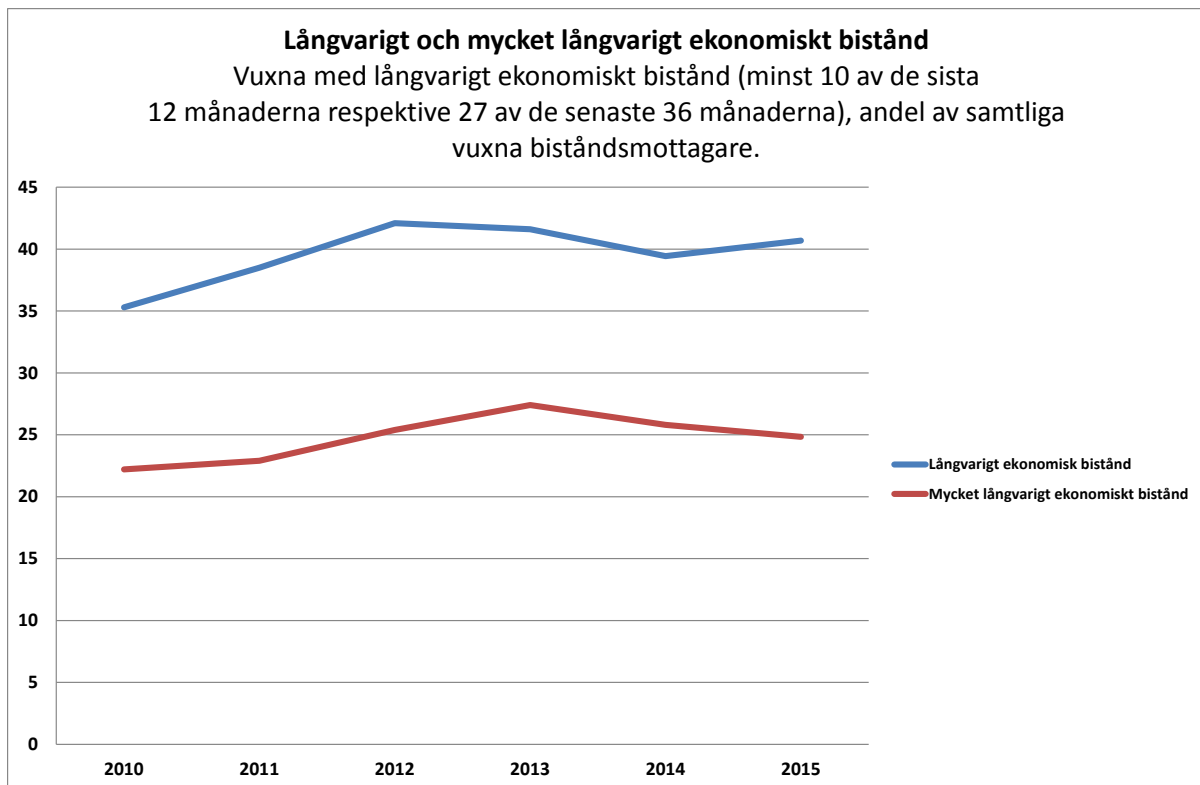
Antalet hushåll och antalet insatser inom försörjningsstödet ligger lägre 2016 jämfört med såväl 2014 som 2015. Snitt antal bidragsmånader per hushåll under perioden ligger kvar på samma nivå, sju, men det totala antalet bidragsmånader för samtliga hushåll har minskat

något. Snitt utbetalt försörjningsstöd per hushåll och månad har ökat jämfört med 2016 och utbetalt bistånd per år och hushåll har ökat med 3 tkr.

Antalet hushåll och antalet vuxna i hushållet visar en svag nedåtgående linje från 2012. Fördelningen mellan män och kvinnor visar en liten övervikt för män, men skillnaden blir allt mindre. Närmare 60 procent utgörs av ensamstående män och kvinnor utan barn. Antalet barnhushåll minskar också något. Av barnfamiljer är drygt hälften en ensamstående kvinna.

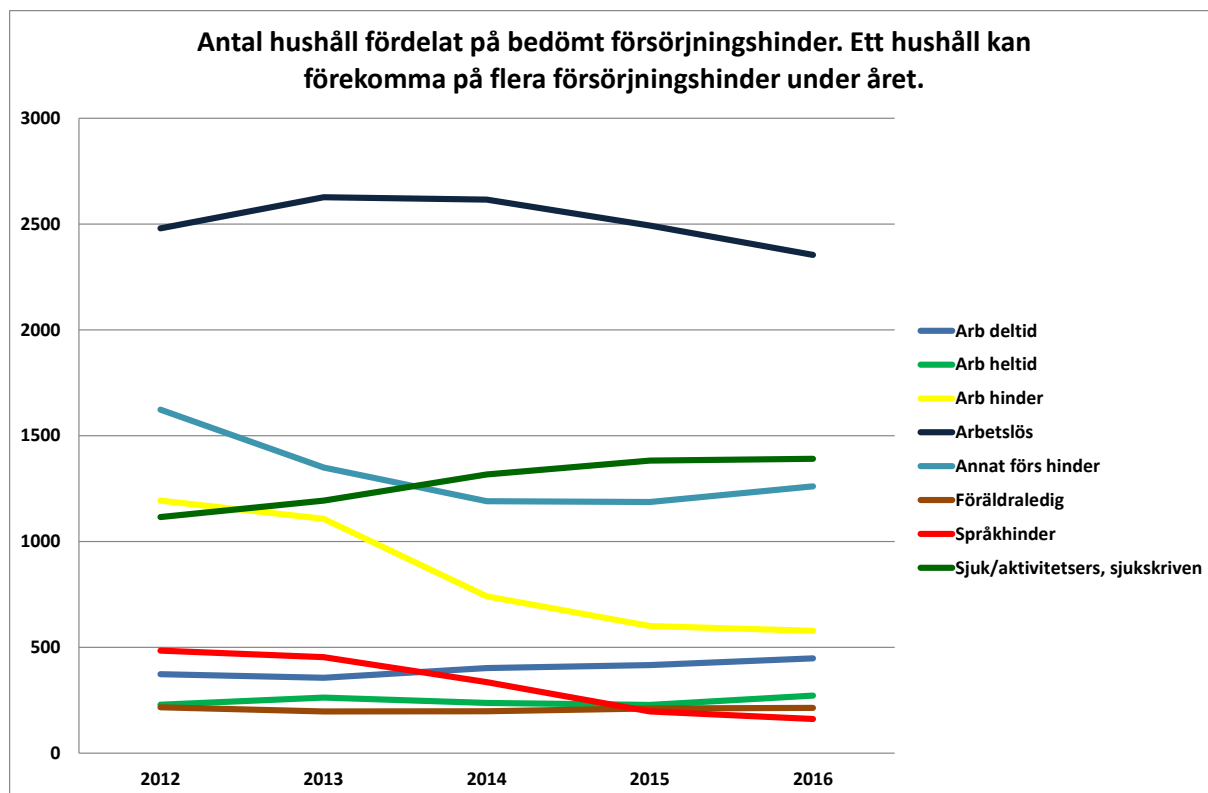
Trots en god arbetsmarknad har nämnden många hushåll som har ett långvarigt biståndsmottagande. Andelen hushåll som har mycket långvarigt biståndsmottagande (27 av 36 månader) ligger relativt konstant under en följd av år, däremot ökar andelen med långvarigt biståndsmottagande (10 av 12 månader). Uppsala län har en mycket god arbetsmarknad. En stor andel av de som är långtidsarbetslösa tillhör grupper som är särskilt utsatta på arbetsmarknaden, där främst avsaknad av gymnasial utbildning väger tyngst, men även de som är utrikes födda, har en funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan eller är äldre än 55 år ingår i gruppen. På tio år har gruppen ökat från 50 till 75 procent av de långtidsarbetslösa. De behöver insatser av olika slag för att ha möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden, och i många fall kan det ta lång tid att etablera sig igen. Det innebär att för dem som på grund av låga eller avsaknad av andra ersättningar har behov av försörjningsstöd är behovet mer långvarigt, vilket är orsaken till ökningen av långvarigt, på sikt också mycket långvarigt ekonomiskt bistånd.

Arbetslöshet är därför den främsta orsaken till behovet av ekonomiskt bistånd, därefter kommer ohälsa som leder till sjukskrivning. Många saknar sjukpenning eller har låg aktivitets-/sjukersättning och är därför beroende av kompletterande ekonomiskt bistånd för att uppnå skälig levnadsnivå. Bland de arbetslösa är det många som saknar arbetslöshetsförsäkring, bland annat för att de inte kvalificerat sig för den genom arbete. Den gruppen får aktivitetsersättning från Arbetsförmedlingen först när de deltar i en arbetsmarknadsåtgärd. Många blir beroende av kompletterande ekonomiskt bistånd eftersom grundersättningen är låg. Drygt 42 procent av hushållen som varje månad får försörjningsstöd får det på grund av arbetslöshet, cirka 24 procent på grund av ohälsa som leder till nedsatt eller ingen arbetsförmåga. De insatser som behövs för att hjälpa sjuka och långtidsarbetslösa är mer omfattande och långvariga.

December 2016 hade 946 hushåll försörjningsstöd på grund av ohälsa. Av dem hade 30 procent mycket långvarigt ekonomiskt bistånd. Det är en stor ökning jämfört med 2015, då 20 procent hade mycket långvarigt biståndsmottagande. Ensamstående män utgör 44 procent av gruppen, och en övervikt av utländsk födda hushåll. Antalet som fick försörjningsstöd på grund av sjukdom uppgick till 652 hushåll. Av dem har 43 procent mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, en ökning från knappt 40 procent samma månad 2015. Ensamstående kvinnor utgör 50 procent i denna grupp, fördelning mellan födda utom eller inom Norden är lika.

Behoven av insatser i dessa båda grupper ser mycket olika ut men det framstår som uppenbart att många med ekonomiskt bistånd har behov av stöd och insatser för att kunna etablera sig i arbetslivet. Ett nära samarbete och samordning av insatser mellan berörda myndigheter framstår som nödvändigt.

Framtiden

Verksamheten har under de senaste åren varit stabil. Antalet hushåll har visat en nedåtgående trend, andelen biståndsmottagare i förhållande till befolkningen har legat på samma nivå under lång tid och kostnaderna för utbetalt bistånd har marginellt ökat. Öppna jämförelser visar att kommunen i många avseenden har en bra situation. Man kan dock se en viss försämring under 2016 och från 2017 och framåt kommer antalet hushåll och kostnader sannolikt att öka i takt med att etableringsperioden avslutats. Kommunen har under andra halva av 2015 och under 2016 tagit emot många nyanlända som söker asyl, samt nyanlända som beviljats uppehållstillstånd och anvisats till Uppsala för bosättning. Etableringsperioden är två år och under den tiden får den nyanlände försörjning från staten. De flesta kommer dock inte att hinna komma ut i egen försörjning under etableringstiden utan kommer att vara i behov av försörjningsstöd från kommunen.

Långvarigt och mycket långvarigt behov av ekonomiskt bistånd kan komma att öka än mer. Om allt fler långtidsarbetslösa har utgörs av de grupper som är särskilt utsatta på arbetsmarknaden och inträdet blir än svårare är risken att vissa grupper blir permanent utslagna från arbetslivet. Personer som aldrig fått en förankring med allt vad det innebär av att de saknar koppling till ersättningar vid inkomstbortfall, såsom arbetslöshetsersättning eller sjukpenning återstår enbart ekonomiskt bistånd som försörjningskälla.

Mottagning av nyanlända

Flyktningmottagning (61)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	13 856	13 856	10 656	0	3 200
Statsbidrag	59 831	57 027	53 000	2 804	6 831
Intäkter flyktingsituationen	8 978	8 969	0	9	8 978
Övriga intäkter	1 075	926	2 500	149	-1 425
SUMMA INTÄKTER	83 740	80 778	66 156	2 962	17 584
Försörjningsstöd	-50 136	-53 261	-44 951	3 125	-5 185
förvaltningskostnader inkl lön	-12 996	-12 327	-10 988	-669	-2 008
ersättning bostadshyror	-3 338	-4 704	-4 000	1 366	662
Andel i stödverksamhet	-5 176	-5 601	-2 349	425	-2 827
Bidrag till föreningar	-3 459	-3 500	-3 500	41	41
Kostnader flyktingsituationen	-8 978	-8 969	0	-9	-8 978
Övriga kostnader	-5 142	-3 588	-368	-1 554	-4 774
SUMMA KOSTNADER	-89 225	-91 950	-66 156	2 725	-23 069
RESULTAT	-5 485	-11 172	0	5 687	-5 485

Utfall

Nämnden visar ett negativt resultat på – 5 485 tkr, vilket är sämre än budget men bättre än prognosen per augusti som var – 11 172 tkr. Resultatet föregående år var 54 tkr.

Såväl intäkter som kostnader avviker kraftigt från budget på grund av att mottagandet av nyanlända som beviljats uppehållstillstånd ökade så mycket under året jämfört med tidigare år. Den nya lagen om bosättning som trädde i kraft januari 2016 innebar att 616 nyanlända anvisades till kommunen för bosättning. Utöver dessa kommunen tagit emot nyanlända som har bosatt sig på egen hand samt nyanlända som anknutit till en anhörig som redan bodde i kommunen. Resurser i form av personal, lokaler samt övergripande planering kring bosättning har utökats vilket bidragit till ökade kostnader och det negativa resultatet.

Nämnden har också haft kostnader som uppstått på grund av det stora antalet asylsökande som kom hösten 2015 och i början av 2016. Uppsala kommun gjorde överenskommelse med Migrationsverket, som ansvarar för de som söker asyl, om mottagande och boenden. Dessa kostnader har nämnden fått full täckning för från Migrationsverket.

En ändring av hur nämnden redovisar schablonintäkten till kontantmetoden, vilket innebär att redovisningen av intäkten sker i den tidsperiod inbetalningen kommer, har medfört betydligt lägre intäkt för 2016 då en månad föll bort och redovisas på 2017 istället. Trots det är schablonintäkten högre än budget och prognos. Framåt kommer kontantmetoden däremot bli tillräckligt rättvisande.

Nämnden har även fått högre kommunbidrag under året som kompensation för ökade volymer av nyanlända.

Förvaltningskostnad

Utfallet för förvaltningskostnader visar ett resultat på – 2 008 tkr, vilket avviker från prognosen per augusti med -1 339 tkr. Jämfört med år 2015 är resultatet betydligt sämre vilket beror på de förändringar som den nya lagen om bosättning inneburit och den stora ökningen av antalet nyanlända i behov av försörjningsstöd, inte bara initialt utan även som komplement

till etableringsersättning. I slutet av året hade nämnden knappt 1000 aktuella hushåll, från januari till december har antalet ärenden mer än fördubblats. Detta har medfört att fler handläggare har anställts för att klara av nämndens mottagande. Flera resurser har behövts till det mycket omfattande mottagandet av de nyanlända som anvisats till Uppsala kommun för bosättning. Nämnden tog emot totalt 616 personer för bosättning, där merparten kom under hösten. I mottagandet ingår en första introduktion till kommunen, boskola samt annan praktisk hjälp den nyanlände behöver få för att introduktionen i kommunen ska bli bra. En särskild grupp finns anställd dels för detta men också för att arbeta med tillsyn vid de tillfälliga boenden som en del av de nyanlända fått. Enheten har även anställt en extra gruppleddare också för detta ändamål. Förändringarna, framför allt kopplat till bosättningen, har också ställt krav på ökade strategiska resurser inom förvaltningen.

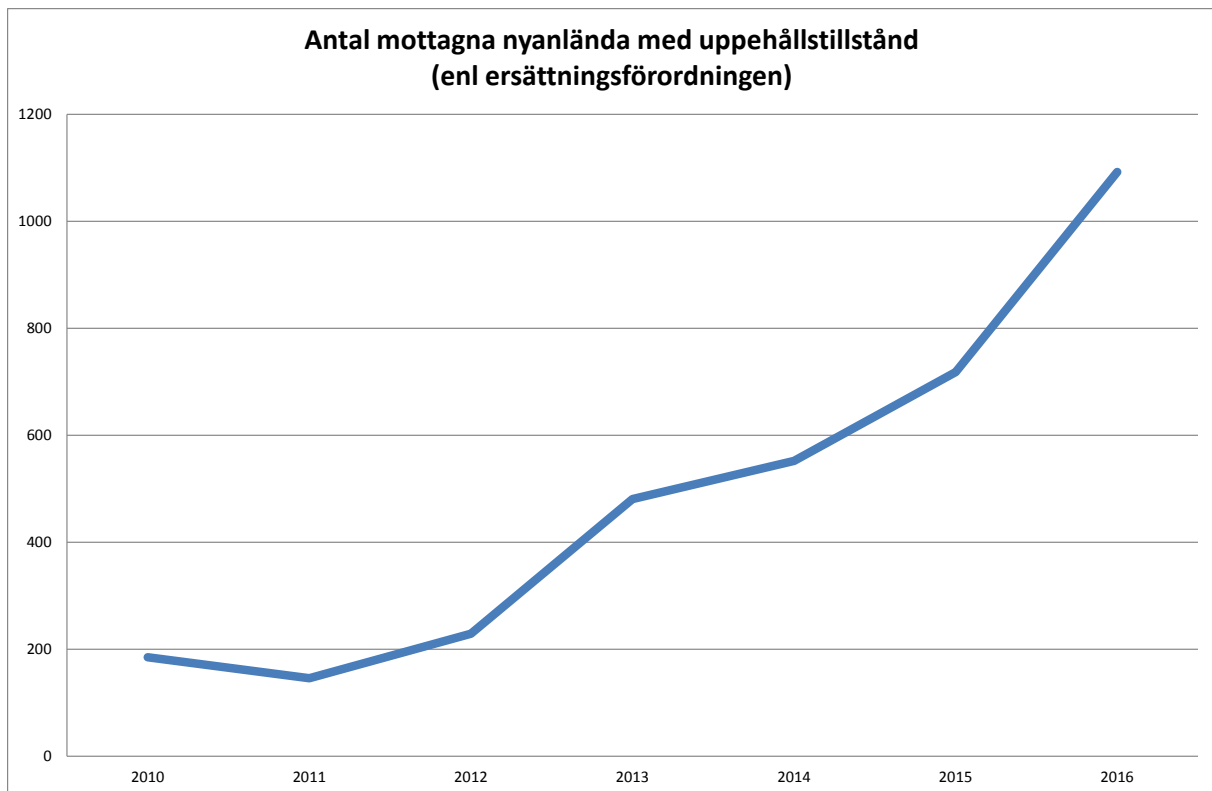
Mottagande

Antalet nyanlända varierar mycket sett över tid. Före 1 december 2010 hade kommunen ansvar för introduktionsinsatser och försörjningen för alla nyanlända som fått uppehållstillstånd. Sedan ansvaret för planering och samordning av etableringsinsatser och försörjningen de första två åren övergick till staten har kommunen ett avgränsat ansvar. Kommunen har därför inte samma kontroll vilket försvårar planeringen av resurser.

Den 1 mars 2016 trädde lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ikraft. Syftet med lagen är att fördela ansvaret för mottagandet jämnt över hela Sverige och alla kommuner. Kommuner har inte möjlighet att vare sig överklaga eller vägra ta emot en anvisning som är beslutad. Införandet av lagen, som vardagligt kallas bosättningslagen, har påverkat verksamheten på flera olika sätt, inte minst när det gäller mottagandet och nämndens kostnader för boende och försörjningsstöd.

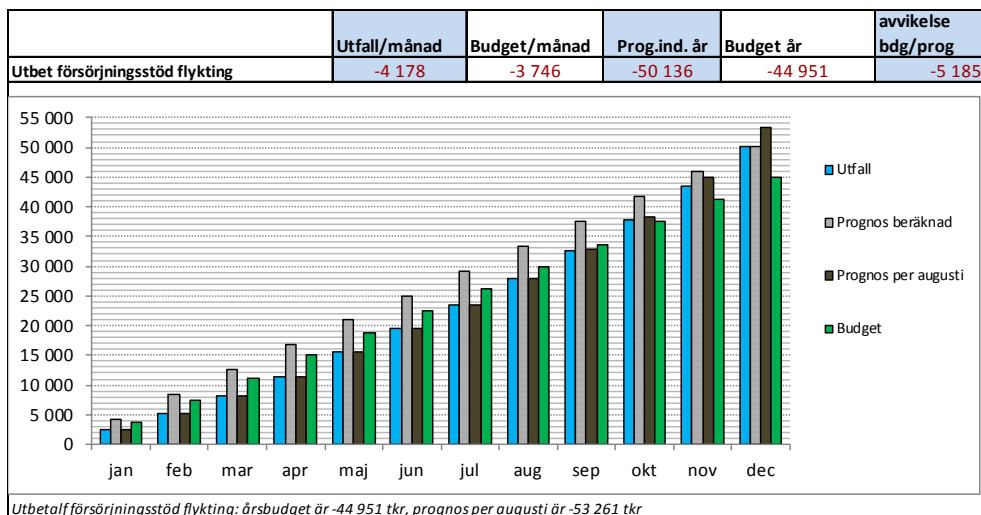
Antalet mottagna nyanlända har ökat kraftigt under året, från ett mycket lågt mottagande 2010 till årets mottagande som är den högsta någonsin i modern tid. Kommunen har innevarande år tagit emot närmare 1 100 nyanlända med uppehållstillstånd, varav 616 anvisats av Migrationsverket för bosättning.

Ekonomiskt bistånd

Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd flykting blev -50 136 tkr, -5 185 tkr sämre än budget men ca 3 000 tkr bättre än prognos.

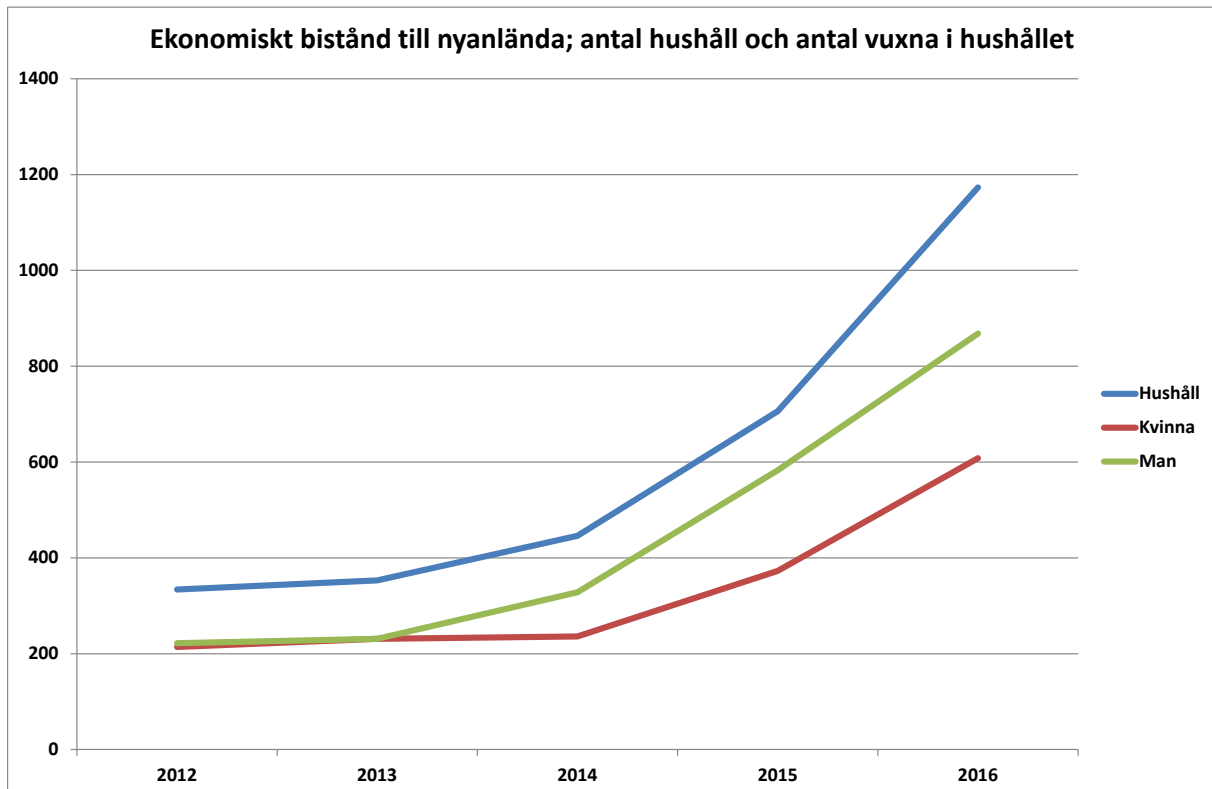

Den stora ökningen av nyanlända har medfört att kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd ökat kraftigt. Förutom nyanlända som får initialt ekonomiskt bistånd i avvaktan på att den statliga ersättningen betalas ut, ingår också hushåll som deltar i etableringsinsatser men av olika skäl inte kan klara sin försörjning med etableringsersättningen samt hushåll som avslutat sina etableringsinsatser och inte är självförsörjande genom arbete, studiestöd eller annan försörjning.

Nyanlända har rätt till en etableringsplan och etableringsinsatser. Kommunens insatser består, förutom svenska för invandrare och samhällsorientering, av försörjning initialt, boende till de

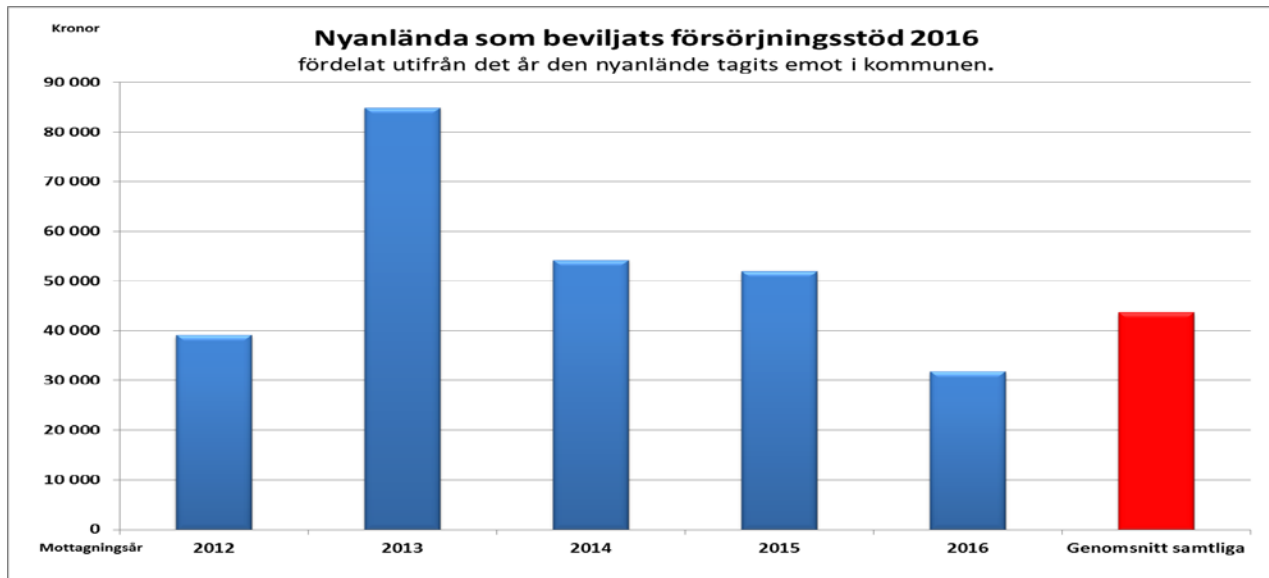
som anvisas. Under etableringstiden för den nyanlände utöver etableringsersättning även vissa tillägg såsom barntillägg och bostadsersättning som utbetalas till ensamstående i de fall den nyanlände har ett giltigt första- eller andrahandskontrakt och inte bor samman med någon annan. Barnfamiljer har rätt till vanligt bostadsbidrag som alla andra boende i landet.

Ökningen av antalet nyanlända har medfört en näst intill fördubbling av antalet försörjningsstödmottagare. I många fall kan den nyanlände inte klara sig på etableringsersättningen, bland annat beroende på att de inte har ett boende som ger rätt till bostadsersättning.

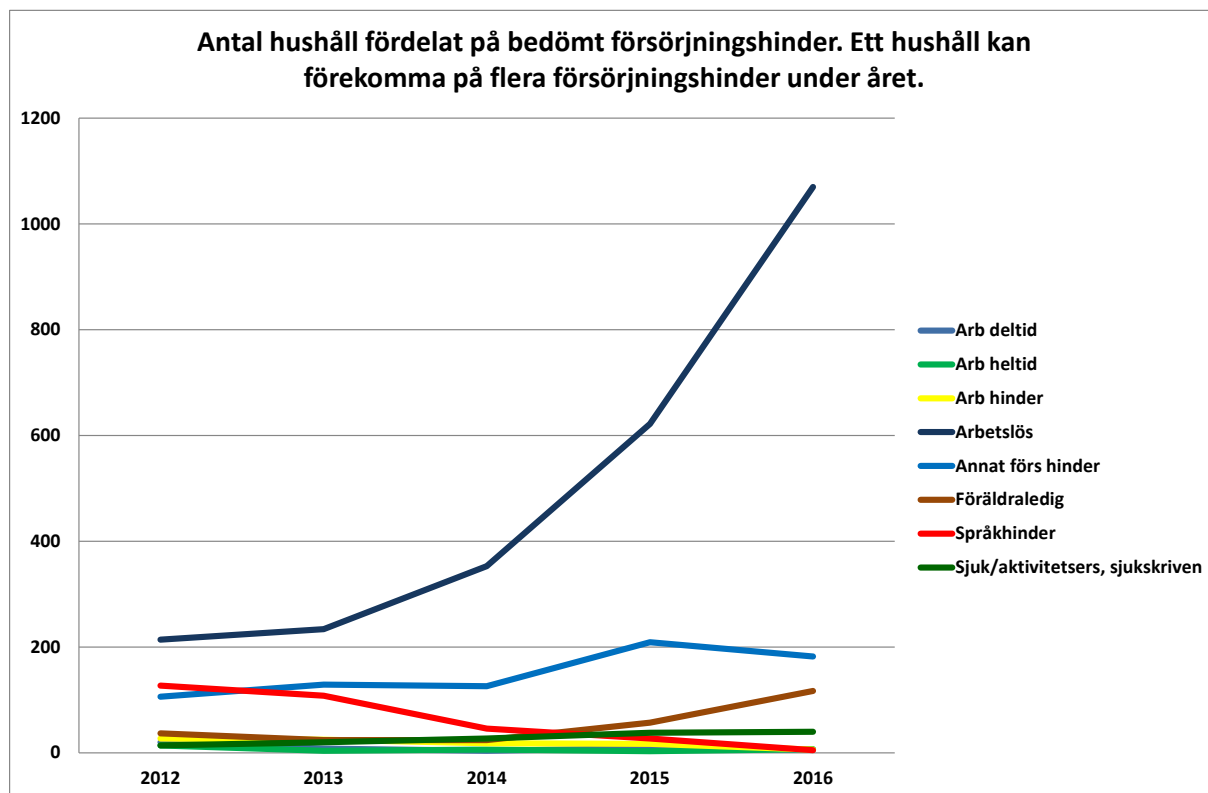
Totalt har drygt 1 170 hushåll fått försörjningsstöd under 2016, jämfört med drygt 700 året innan. I början av året fick 307 hushåll försörjningsstöd och i december fick 717 hushåll försörjningsstöd. Närmare 80 procent av alla hushåll har haft en etableringsplan via arbetsförmedlingen, vilket är en stor ökning jämfört med 2015, då cirka 50 procent hade en etableringsplan. Jämfört med tidigare år är antalet nya som anvisas för bosättning många fler och de har därigenom redan en påbörjad kontakt med Arbetsförmedlingen när det kommer till kommunen. Övriga hushåll utgörs av de som avslutat sin etablering men inte är självförsörjande, de som på grund av nedsatt arbetsförmåga inte har rätt till etableringsplan och de som behöver kompletterande försörjningsstöd under etableringstiden.

Det utbetalda försörjningsstödet ökade med 62 procent jämfört med 2015 och uppgick till 50136 tkr. varav 36 625 tkr utbetalades till nyanlända i etableringen. I detta ingår initialt försörjningsstöd, det som utbetalas i avvaktan på att den nyanlände får sin första etableringsersättning (s.k. glappet). Sammanlagt 7 186 tkr har utbetalats i glappet, men nämnden kompenseras inte fullt ut genom Migrationsverkets statsbidrag för initialt ekonomiskt bistånd, totalt har nämnden fått 6 106 tkr.

Tabellen visar exempel på skillnaden i utbetalt försörjningsstöd per hushåll för nyanlända som inte har etableringsersättning och därmed behöver mer stöd samt de med etableringsersättning som behöver kompletterande stöd.

Försörjningshinder ska registreras för alla som får försörjningsstöd. Det huvudsakliga försörjningsstödet för nyanlända är arbetslöshet, vilket anges för alla som har en etableringsplan. I gruppen arbetslösa finns även de som har avslutat sin etablering men är fortsatt arbetslösa och har kontakt med arbetsförmedlingen. Det näst största försörjningshindret är ”annat försörjningshinder”. I den gruppen ingår nyanlända som omfattas av etableringslagen men inte har rätt till etableringsplan bland annat på grund av nedsatt arbetsförmåga under 25 procent, personer som av läkare bedöms ha varaktigt nedsatt arbetsförmåga men inte är berättigad till sjuk- eller aktivitetsersättning, studerande, sökta men saknar barnomsorgsplats.

Bosättning

Från och med 2014 omfattade avtalet mellan Uppsala kommun och Länsstyrelsen om mottagande av nyanlända 50 anvisningsplatser, med ett planerat mottagande av totalt 500 nyanlända, således 450 egenbosatta. För 2015 omfattade avtalet 150 anvisningsplatser, övriga reglerades inte genom överenskommelse. Anvisning för bosättning var en frivillig överenskommelse mellan stat och kommun, och många kommuner undertecknade inga sådana överenskommelser. Uppsala kommun tog inte emot någon nyanländ för bosättning 2014, och för 2015 kunde kommunen ta emot 46 nyanlända för bosättning. Utöver att ordna bostäder till dessa personer kunde kommunen också ordna bostäder till drygt 65 nyanlända barn och vuxna som fått uppehållstillstånd på grund av en anknytning till en person som var bosatt i Uppsala, i de flesta fall ensamkommande barn.

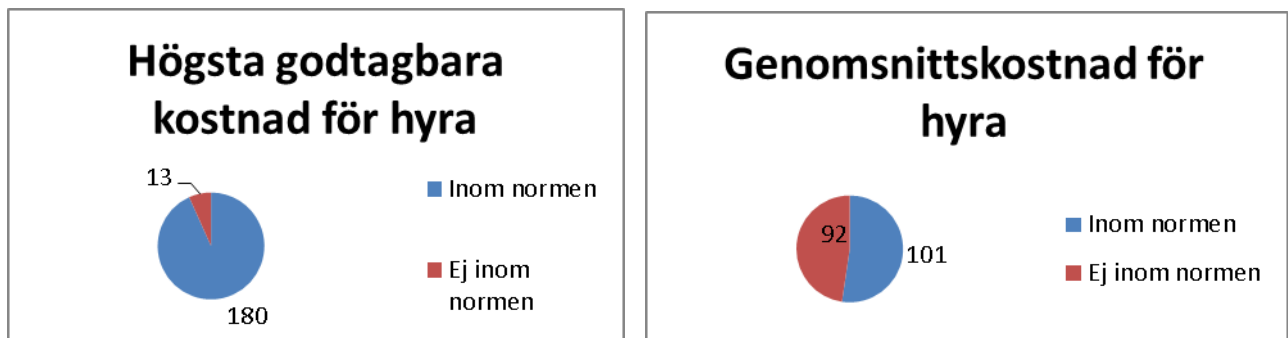
I början av året tog nämnden emot familjer som anknöt till ensamkommande barn. När kommuntalet för 2016 fastställdes (616 personer) och bristen på bostäder blev tydligare prioriterades anknytande familjer till ensamkommande barn ned och erbjöds inte längre lägenheter. I och med de nya striktare lagarna som begränsar både rätten till uppehållstillstånd och anknytning kommer sannolikt minskningen av anknytande familjer att fortsätta under 2017.

Uppsala kommun har arbetat hårt för att klara av att ordna boende till de som anvisades, vilket kommunen lyckats med till skillnad från många andra kommuner i landet. Bristen på reguljära bostäder, främst hyresrätter, har inneburit att olika boendelösningar har ordnats, allt från vandrarhem till lägenheter i nyproduktion, evakueringslägenheter och andra mer tillfälliga boendelösningar. Kostnaderna för boendet har varierat mycket, och möjligheterna att få ett hyreskontrakt som ger rätt till bostadsersättning eller bostadsbidrag har varierat. Detta har medfört att en del hushåll i mindre utsträckning blivit självförsörjande, trots både etableringsersättning och andra eventuella tilläggsersättningar.

Mottagandet av de som anvisats har även varierat över tid. Anvisningarna började efter 1 mars och till och med augusti hade nämnden tagit emot 206 personer. Resterande kom under hösten, vilket innebar stora utmaningar för mottagande verksamhet och för anskaffning av bostäder.

I och med att en stor del av boendelösningar blev vandrarhem eller andra tillfälliga boenden har boendekostnaderna ökat kraftigt. Även om det är ett tillfälligt boende kan tiden vara lång, allt ifrån en vecka upp till tre månader, i enstaka undantags fall längre tid än så. Totalt har 4 200 tkr utbetalts i försörjningsstöd för tillfälligt boende. Det är drygt åtta procent av det totala utbetalda försörjningsstödet till nyanlända. Därtill kommer höga hyreskostnader för lägenheter i nyproduktion eller renoverade lägenheter. Inom försörjningsstödet anges en genomsnittlig respektive högsta godtagbara kostnad för hyra, men undantag görs i de fall det inte finns någon annan alternativ möjlighet. I de fallen godtas den faktiska hyreskostnaden.

Om man tittar på 193 av de lägenheter som enheten för nyanlända fick tilldelade för nyanlända som togs emot på anvisning och hyresnivåerna på dessa framgår följande:

Denna utvalda sammanställning, där hänsyn tagits till hur många vuxna resp. barn som ingår i hushållet samt lägenhetens hyra, visar att gällande genomsnittskostnaden enligt normen är hyrorna nästan jämnt fördelade mellan de som ligger inom riktlinjerna för genomsnittlig boendekostnad. Men när man kommer till högsta godtagbara kostnad är det endast ett fåtal som ligger över. Men eftersom såväl bostadsersättning som bostadsbidrag har ett tak för hur mycket en hyresgäst kan få som är ganska lågt innebär mycket höga hyror att den nyanlände inte kan klara sin försörjning på de statliga ersättningarna.

Framtiden

Nämnden har tagit emot ett stort antal nyanlända 2015 och 2016 som efter två år kommer att avsluta sin etableringsplan. Det flesta av dem kommer inte att ha kunnat etablera sig på arbetsmarknaden eller komma i studier som gör dem självförsörjande. Därtill kommer många som är asylsökande att få sina uppehållstillstånd och enligt den plan som är beslutad kommer Uppsala kommun att ta emot 702 nyanlända som anvisas för bosättning. Till det kommer nyanlända som bosätter sig på egen hand, även om antalet asylsökande som får uppehållstillstånd kommer att begränsas utifrån de förändringar som skett när det gäller rätten till asyl. Antalet nyanlända kommer därmed att fortsätta att öka de kommande åren

Renoveringar och nyproduktioner bidrar till att fler hyreslägenheter i Uppsala har högre hyror än vad låginkomsthushåll klarar att betala, som gruppen nyanlända inom etableringen tillhör. Det finns inga officiella planer på att öka etableringsersättningen eller andra tilläggsersättningar från Försäkringskassan vilket sannolikt innebär att nämnden de kommande åren kommer att se en fortsatt ökning av hushåll som ansöker om ekonomiskt

bistånd direkt eller indirekt orsakat av höga bostadskostnader. Gällande gruppen nyanlända som kommer på anvisning bör kostnaderna för tillfälligt boende sjunka under 2017 då t.ex. höjt kvotavtal med Uppsalahem och andra ombyggnadsprojekt gör att det finns en bättre planering för mottagandet enligt bosättningslagen över hela året jämfört med 2017. Men de som har fått ett boende på vandrarhem under 2016 behöver flytta till lägenhet, vilket innebär att kommunen behöver planera boende för såväl nya som kommer 2017 som en del som kom 2016.

Arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsinsatser (62)	Utfall	Prognos aug	Budget	Avvikelse	Avvikelse
	2 016	2016	2 016	utfall - prognos	utfall - budget
KOMMUNBIDRAG	126 391	126 391	126 091	0	300
Lönebidrag	28 411	31 623	31 171	-3 212	-2 760
Övriga intäkter	13 650	11 088	9 910	2 562	3 740
SUMMA INTÄKTER	168 452	169 102	167 172	-650	1 280
Välfärdsjobb	-17 030	-21 876	-19 682	4 846	2 652
OSA	-24 522	-24 797	-30 395	275	5 873
Lönekostnader	-20 108	-19 504	-19 006	-604	-1 102
hyreskostnader	-6 993	-7 178	-6 925	185	-68
praktiska verksamheter inkl lön	-27 355	-25 274	-27 682	-2 081	327
Feriearbete och företag inkl lön	-15 290	-18 300	-19 000	3 010	3 710
Förenings- och organisationsbidrag	-15 299	-14 786	-14 786	-513	-513
Samordning och samverkan inkl lö	-3 720	-3 754	-3 893	34	173
Andel i stödverksamhet	-8 544	-8 072	-8 360	-472	-184
Övriga kostnader	-3 421	-1 295	-3 188	-2 126	-233
SUMMA KOSTNADER	-142 284	-144 836	-152 917	2 552	10 633
RESULTAT	26 168	24 266	14 255	1 902	11 913

Utfall

Arbetsmarknadsinsatser redovisar ett positivt resultat på 26 168 tkr. Det är 11 913 tkr högre än budget och 1 902 tkr högre än prognosen per augusti. Resultatet för 2015 var 10 864 tkr.

Resultatet förklaras i huvudsak av det ekonomiska utfallet inom området arbetsmarknadsanställningar. Till det positiva utfallet bidrar även insatserna inom feriearbete och företag samt högre intäkter än väntat från nämndens olika praktiska verksamheter.

Arbetsmarknadsinsatser är ett område som genom åren budgeterats för relativt stora överskott. Som icke lagstyrd verksamhet är det den av nämndens ansvarsområden som vid behov snabbast kan minska sina kostnader. Så skedde till exempel 2015 då ett stoppbeslut för nya arbetsmarknadsanställningar gällde under en stor del av året. De här förutsättningarna har utvecklat en ständig beredskap att snabbt begränsa insatser och därmed kostnader. Den motsatta förmågan, att med kort varsel öka insatsutbudet, uppnåddes inte under 2016 med samma snabbhet, vilket återspeglas framför allt i det ekonomiska utfallet för arbetsmarknadsanställningar. Här var omställningsförmågan inte tillräcklig när det ekonomiskt utsatta läget under våren vändes till överskott. Anställningarna ökade kraftigt men först under hösten, vilket medförde överskott i förhållande till budget på ca 6 000 tkr.

Nämndens olika insatser för feriearbeten redovisar sammantaget ett ekonomiskt överskott på ca 3 700 tkr i förhållande till budget, trots rekordmånga sommarjobbade ungdomar samt

uppfyllda garantier för olika målgrupper. Om fler företag använt sig av möjligheten att anställa gymnasieungdomar med stöd av nämndens lönesubvention, skulle överskottet varit mindre eller helt uteblivit.

Vidare blev nämndens intäkter från Jobbcenters praktiska verksamheter ca 1 700 tkr högre än budgeterat. Försäljningsintäkter är svåra att förutsäga då deltagarperspektivet i arbetsträningsinsatserna innebär en ständig osäkerhet kring förmågan till produktion. 2016 blev intäkterna från framför allt Återbruket och delar inom snickeri och naturvård högre än budgeterat.

Områdets totala överskott begränsas till viss del genom högre personalkostnader än budgeterat. Utifrån det mer gynnsamma ekonomiska läge som framträdde från och med våren 2016 genomfördes vissa personalförstärkningar. Detta möjliggjorde ett ökat stöd till prioriterade målgrupper i olika insatser samt underlättade höstens ökningstakt när det gäller antalet arbetsmarknadsanställningar.

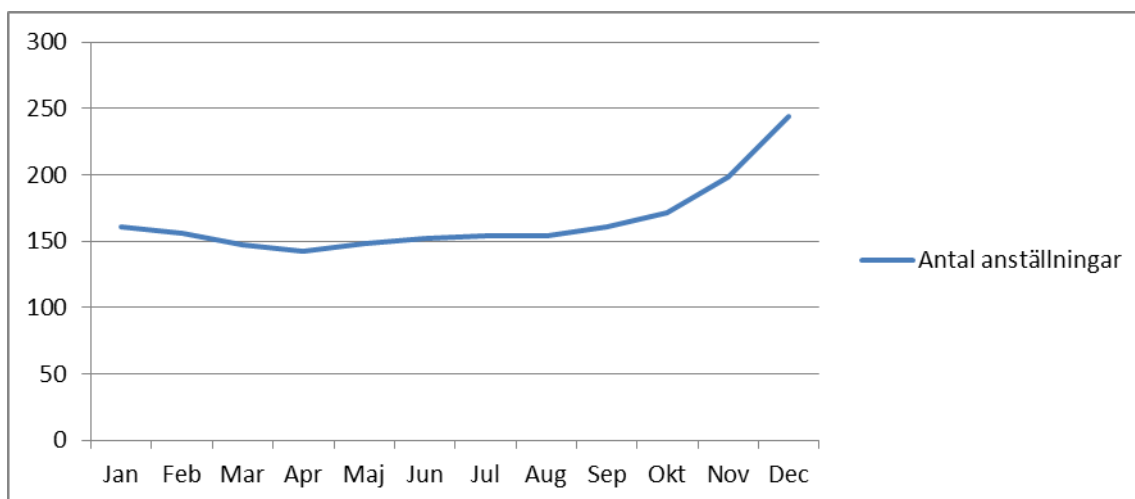
Arbetsmarknadsanställningar

Med arbetsmarknadsanställningar avses välfärdsjobb, OSA (skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare), särskilda lönebidragsanställningar samt åtgärder via Arbetsförmedlingen som t ex extratjänster och trainee.

Utfall

Redovisade kostnader för arbetsmarknadsanställningar är 41 552 tkr, att jämföra mot budget 50 077 tkr och prognos 46 673. Redovisade bidrag är 22 278 tkr att jämföra mot budget 26 108 tkr och prognos 24 987 tkr. Det sammantagna resultatet är 6 014 tkr jämfört mot budget. I förhållande till prognos är resultatet 2 412 tkr.

Arbetsmarknadsanställningarna står för närmare hälften av arbetsmarknadsinsatsernas positiva resultat i förhållande till budget. Bland arbetsmarknadsanställningarna är det OSA som står för den större delen av överskottet.

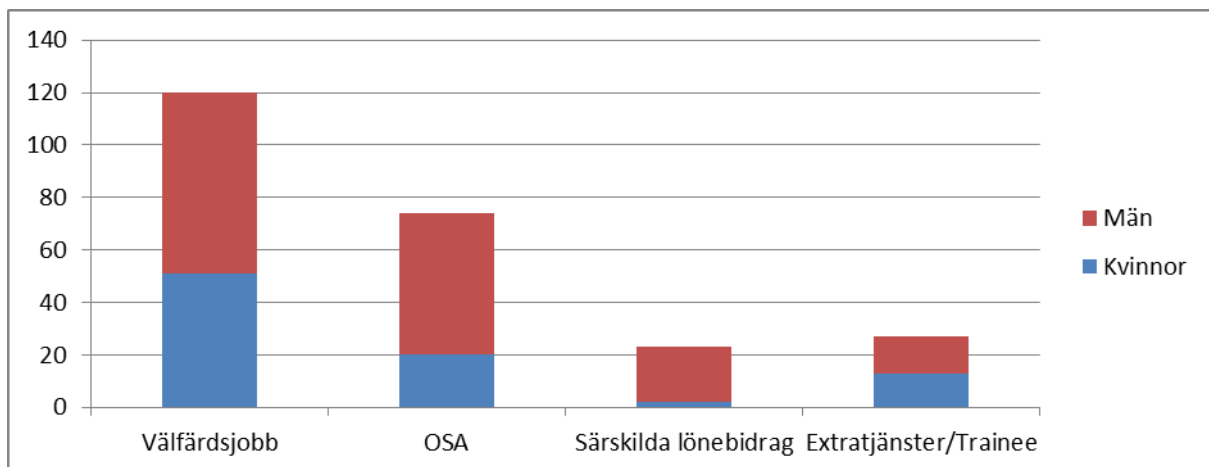

Utveckling antal pågående arbetsmarknadsanställningar 2016

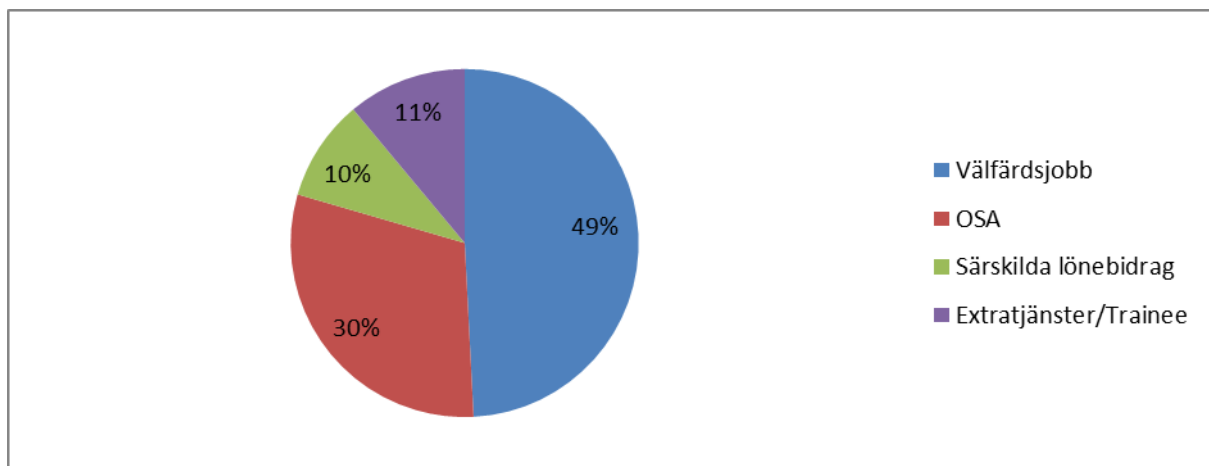
Vid ingången till 2016 var antalet arbetsmarknadsanställningar förhållandevis lågt som ett resultat av det anställningsstopp som präglade stora delar av 2015. Inför 2016 planerades en ökning så att de vid årets slut skulle uppgå till ca 230 st. Ekonomisk oro gav en försiktig start på året men målet uppnåddes; vid årsskiftet 2016/2017 hade 244 personer någon form av

arbetsmarknadsanställning. Eftersom en stor del av ökningen skedde sent under hösten blev kostnaderna för 2016 betydligt lägre än budgeterat. Överskottet motsvarar ett ekonomiskt utrymme på ca 29 årsarbetare med välfärdsjobb.

I förhållande till budgeteringen av olika former av arbetsmarknadsanställningar härrör en stor del av överskottet till färre OSA-anställningar. En bidragande orsak till att just OSA inte ökat i den utsträckning som planerades har att göra med förändrad praxis hos Arbetsförmedlingen. De tar inte längre beslut om OSA när de gäller anställningar inom sociala företag och föreningar, utan åtgärden begränsas numera till dem som i strikt mening definieras som offentliga arbetsgivare. Det finns andra anställningsstöd att tillgå så för enskilda individer behöver förändringen inte betyda så mycket, men det ger en del av förklaringen till volymer och kostnader för just OSA.

Antal arbetsmarknadsanställningar vid utgången av 2016 fördelat på anställningstyp och kön

Fördelningen mellan olika former av arbetsmarknadsanställningar vid utgången av 2016

Utifrån principen att kommunala insatser ska vara ett komplement till statens huvudansvar har verksamheten avsatt särskilda personella resurser för samarbetet med Arbetsförmedlingen. Detta så att nämndens prioriterade målgrupper i så stor utsträckning som möjligt ska kunna få del av regeringens satsningar på extratjänster, traineejobb och utbildningskontrakt. Detta har inte - varken i Uppsala eller i riket i stort - haft förväntat genomslag och volymerna under 2016 blev betydligt lägre än de ursprungliga ambitionerna. Regeltolkningar, branschbegränsningar och fackligt motstånd är förklarande faktorer som nämnts. En del av de statliga åtgärderna har nu öppnats för en bredare målgrupp, vilket möjligen kan innebära att fler bland

nämndens prioriterade målgrupper kan ta del av utbudet. Skulle detta ske får det även ekonomiska konsekvenser eftersom detta handlar om insatser som inte kräver kommunal medfinansiering.

För det operativa arbetet med arbetsmarknadsanställningar innebär 2017 ett annat utgångsläge än 2016. En betydligt högre andel relativt nystartade anställningar medför ett ökat fokus på coachande stöd och arbetsplatsuppföljningar. Det handlar även om matchningsarbete så att övergången från bidragsmottagande till egenförsörjning via arbete blir varaktig.

I syfte att stärka nämndens omställningsförmåga inom det här området har uppföljningsrutinerna skärpts. Aktuella och säkrade uppgifter om arbetsmarknadsanställningarnas kostnadsutveckling redovisas numera löpande genom att uppföljningen via lönesystem kompletteras med manuella beräkningar samt särskilda avstämningsmöten med berörda handläggare och chefer.

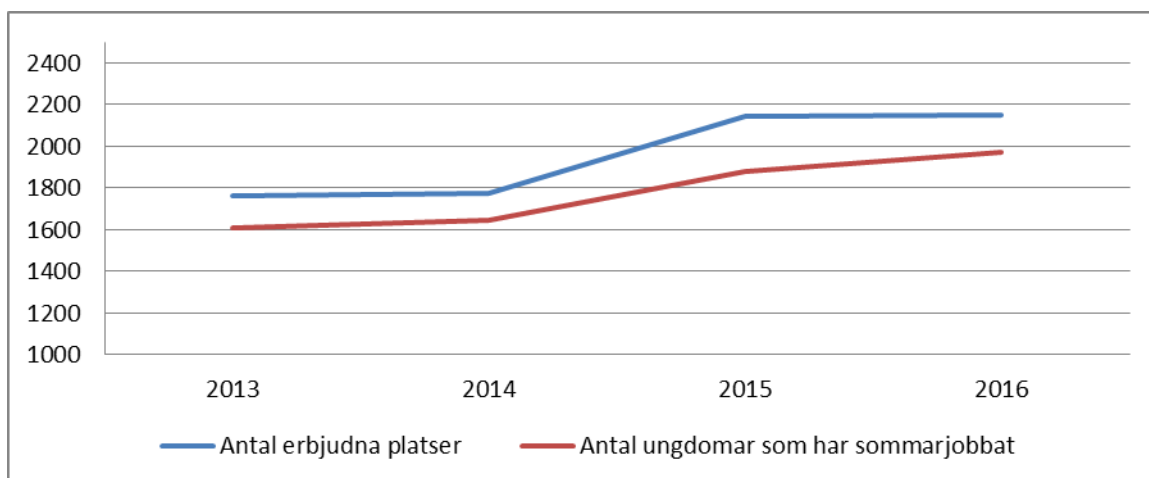
Feriearbete och företag

Nämndens satsningar på feriearbeten för unga riktar sig till flera olika målgrupper och internt används flera olika benämningar. Nedan används det mer generella begreppet ”sommarjobb” oavsett målgrupp och villkor för att delta.

Utfall

Redovisade kostnader är 15 289 tkr att jämföra mot budget 19 000 tkr och prognos 18 299 tkr. Resultatet innebär lägre kostnader på 3 711 tkr jämfört mot budget. I förhållande till prognos är resultatet 3 010 tkr.

2016 var nämndens andra år som ansvariga för verksamheten och året innebar rekord i antalet sommarjobbade ungdomar. Sommarjobbsgarantin för elever i årskurs nio uppfylldes och detsamma gäller för målgruppen unga med funktionsnedsättning (Feriepraktik). 315 gymnasieelever har genom verksamheten erbjudits subventionerade sommarjobb på företag (SUSO). Antal sökande inom målgruppen var 1103, men alla var inte behöriga och i gruppen finns också ungdomar som tackade nej erbjudet sommarjobb. 224 av 236 sökande ur gruppen elever inom språkinstruktionen (SPRINT) erbjöds jobb. Bland de fåtal som inte fick ett erbjudande återfinns elever där berörd studie- och yrkesvägledare avrått från insats utifrån elevens språkliga och övriga förutsättningar.

Utveckling av antal erbjudna och utnyttjade sommarjobb. Arbetsmarknadsförvaltningens ansvar from 2015

Målgrupp	Antal erbjudna	Antal som sommarjobbat	Flickor	Pojkar
Årskurs 9 elever	1212	1110	587	523
Språkintröduktionselever (SPRINT)	224	190	68	122
Feriepraktik	135	119	45	74
SUSO (gymnasieelever)	332	304	179	125
Roligaste sommarjobbet	199	199	87	112
RS Entry (för nyanlända)	47	47		47
Summa	2149	1969	966	1003

Att sommarjobsverksamheten trots hög måluppfyllelse redovisar överskott visar ett utrymme att ytterligare öka kvantiteterna under 2017. Det gäller t ex målgruppen gymnasieungdomar där företag erbjuds möjlighet till ersättning med upp till halva lönekostnaden. Här planeras ett intensifierat arbete under 2017 vilket bör kunna ge ökat antal erbjudna sommarjobb. Sett till folkbokförda inom Uppsala kommun ser vi också en ökning av antalet elever i årskurs 9 med ca 140 elever jämfört med 2016, en utveckling som kan betyda fler sommarjobsansökningar.

Fler aktiviteter planeras också i samarbete med Avdelningen för försörjningsstöd och nyanlända för att i högre utsträckning nå ungdomar i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd. Det finns även nya möjligheter via kommunens nya plattform för geografiska informationssystem, GIS, vilket möjliggör bättre träffsäkerhet för uppsökande verksamhet i olika stadsdelar.

Det ekonomiska utfallet avviker med ca 3 000 tkr från prognosen i augusti. Det kan till viss förklaras av att ungdomarnas frånvaro från arbetsplatsen underskattades och att den kostnadsersättning anställande företag ansökte om blev lägre än förväntat. För första gången matchades ungdomar till höstlovsjobb (26 st.), men kostnaderna för detta blev lägre än prognosticerat då målsättningen var högre (40 st.).

Samtidigt indikerar avvikelser mellan prognos och utfall ett behov av att förbättra prognosarbetet. Inför 2017 har rutinerna setts över och kompletteras i syfte att öka prognosernas träffsäkerhet. Det innebär t ex manuella kontroller som ger snabbare ekonomisk överblick än att följa inkomna resultat från berörda personalsystem.

Praktiska verksamheter samt kompetenshöjande insatser

Nämndens praktiska verksamheter tillhandahåller platser för arbetsträning och särskilda anställningar genom att bedriva reell produktion av varor och tjänster. Inom utbudet finns arbetsuppgifter inom snickeri och cykelreparationer, digital arkivering, odling och trädgård, försäljning och logistik, naturvård samt café och livsmedel.

Med kompetenshöjande insatser avses olika aktiviteter och punktinsatser med fokus på konkret lärande i syfte att stärka individens position på arbetsmarknaden. Valet av aktiviteter avgörs och resurssätts utifrån identifierade behov och kan handla om allt från praktisk

språkträning och hantering av olika e-tjänster till arbetsmarknadskunskap och arbetsplatsbesök.

Utfall

Redovisade kostnader är 38 933 tkr att jämföra mot budget 40 975 tkr och prognos 37 806 tkr. Redovisade intäkter är 17 275 tkr att jämföra mot budget 15 570 tkr och prognos 15 728 tkr. Det sammantagna resultatet är 4 083 tkr jämfört mot budget. I förhållande till prognos är resultatet 420 tkr.

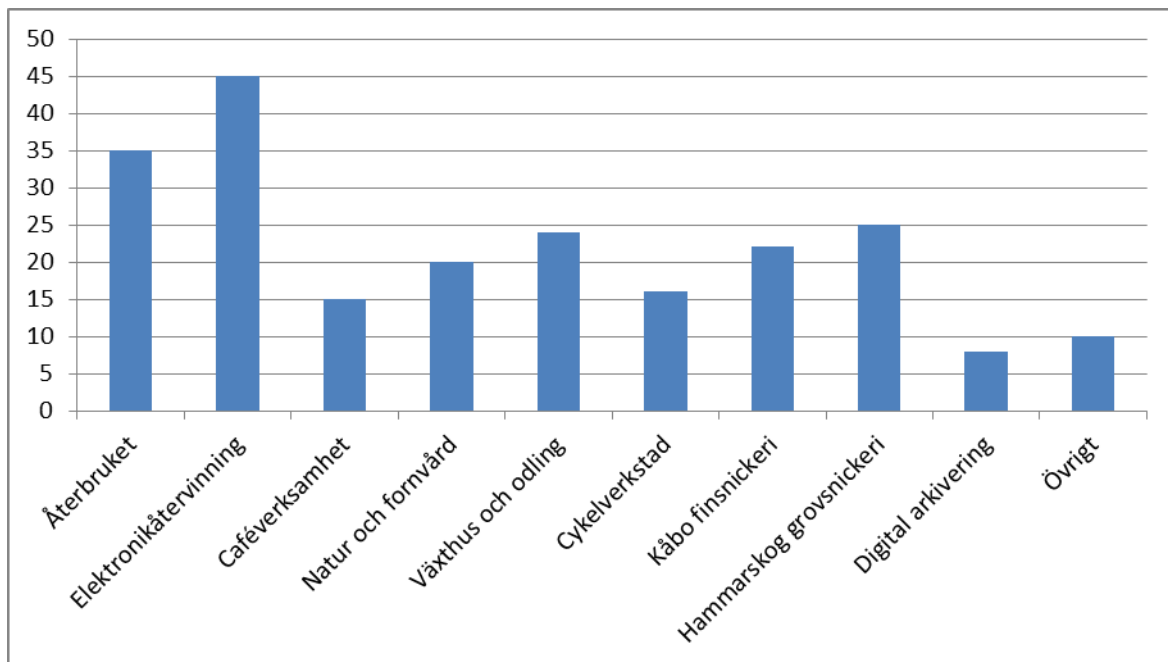
Intäkter är en direkt följd av den verksamhet nämnden bedriver i egen regi syfte att tillhandahålla arbetsträning och särskilda anställningar till nämndens målgrupper. Det handlar till exempel om försäljning av produkter och tjänster via återbruk, snickeri, caféverksamhet och naturvårdsuppdrag till kommunala förvaltningar. Kapaciteten att producera varierar starkt över tid utifrån deltagarnas förutsättningar och behov. Det gör det svårt att i förväg göra träffsäkra beräkningar av förväntade intäktsnivåer.

Kunders efterfrågan och reella intäkter är betydelsefulla faktorer för en framgångsrik arbetsträningsprocess. Det ger deltagarna en reell delaktighet i en verksamhet som efterfrågas. Intäkterna bidrar dessutom till att finansiera bemanning och utveckling av de olika arbetsträningsmiljöerna. Inför 2016 fanns indikationer på färre uppdrag från andra förvaltningar och att Återbrukets stigande försäljningskurva skulle plana ut. Inget av detta skedde utan beställningar inkom i samma utsträckning och Återbrukets omsättning fortsatte att öka. För 2017 budgeteras därför för högre intäkter än 2016.

De kompetenshöjande insatserna organiserades fram till och med april 2016 inom en separat enhet. Numera genomförs de som en integrerad del av Jobbcenters praktiska verksamheter. Förändringen har medfört en mer effektiv användning av personella resurser, vilket bidragit till lägre kostnader än budgeterat.

Språkliga hinder och olika former av ohälsa är en utmaning för många personer med långvarigt försörjningsstöd. Det är samtidigt en målgrupp som ofta är i behov av just arbetsträning och olika kompetenshöjande insatser. Deras behov och förutsättningar är därför viktiga ingångsvärden under 2017 för såväl de praktiska verksamheternas fortsatta utveckling som de kompetenshöjande aktiviteternas innehåll och pedagogik. Låga trösklar för deltagande och en arbetsträningsmetodik som fungerar oavsett deltagarens svenskspråkkunskaper fortsätter att vara styrande för förändringsarbetet under 2017. Verksamheten tillhandahåller därför också pedagogisk kompetens för att bättre möta deltagares behov av att under sin arbetsmarknadsinsats stärka förmågan att tala och förstå svenska.

Under 2016 har Jobbcenters praktiska verksamheter haft en kapacitet att erbjuda platser för arbetsträning och anställning till ca 200 deltagare. Från och med januari 2017 organiseras Uppsala Elektronikåtervinning åter inom Arbetsmarknadsförvaltningen, vilket ger ett ökat platsutbud för nämndens målgrupper.

Ungefärlig årsplatskapacitet per delverksamhet vid ingången av 2017

Vilka verksamhetsinriktningar som bedrivs inom den egna regionen påverkas av ett flertal faktorer. Det finns en ambition att utbudet ska utgöra en bredd av arbetsuppgifter och komplettera den arbetsträning som är möjlig via andra aktörer. Det finns också ett strategiskt perspektiv som handlar om att inte störa fungerande marknader, utan tvärt om upprätta goda relationer och nätverk med företrädare för branscher vars personalbehov våra deltagare rustas för att möta. Men framför allt styrs utbud och arbetsinnehåll av deltagarnas behov och förutsättningar, och här syns en tendens att deras avstånd till arbetsmarknadens villkor och krav har ökat.

Utmaningen att erbjuda arbetsträningsmiljöer som samtidigt producerar riktiga tjänster och produkter kan mötas på olika sätt. En väg är närmare och tätare handledning från arbetsmarknadshandledare. Det skulle kunna säkra att verksamhetens fungerar men samtidigt innebära ökade personalkostnader eller lägre deltagarkapacitet. En annan möjlighet är att genom utökad samverkan med Arbetsförmedlingen bredda deltagarunderlaget. Det skulle kunna ge dels ett ökat inslag av deltagare vars stödbehov inte är lika stora, dels ekonomisk ersättning från Arbetsförmedlingen för de arbetstränings- och anställningsmiljöer vi erbjuder. Båda dessa strategier kommer att behöva övervägas framöver, tillsammans med analyser om vilka arbetsträningsmiljöer de praktiska verksamheterna ska prioritera.

Utvecklingen mot mer integrerat lärande i arbetsträningsmiljöerna fortgår. Verksamheten använder sig av OCN (Open College Network) för att validera och intyga det informella lärande som sker. Lärandeområden som kommer prioriteras under 2017 är bland annat cykelreparationer, handel, hållbarhetsperspektiv och grundläggande arbetsmarknadskunskap.

Förvaltningen har länge arbetat för att utveckla arbetsträning och lärande inom livsmedelsområdet. Processen har bromsats upp på grund av utdragna diskussioner med fastighetsägaren om en nödvändig anpassning av lokaler. Med den nya organiseringen som grund öppnas nya möjligheter att kombinera vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser inom detta område. Konceptet kan med fördel utvecklas inom ramen för EU-finansierade projekt och en ansökan kommer att lämnas in nu under februari.

Föreningsbidrag

Redovisade bidrag till föreningar visar -15 290 tkr, att jämföra mot budget och prognos på -14 786 tkr.

Förenings- och organisationsbidrag har ett högre utfall, 513 tkr, än budget 2016. Området omfattar utvecklingsmedel, verksamhetsbidrag till sociala företag samt bidrag till föreningar och verksamheter som arbetar med integrationsinsatser. Under året har nämnden ingått två partnerskap, med Tris och Röda korset. Ett nytt socialt företag, Initcia, har beviljats medel från arbetsmarknadsnämnden. Nämnden har även gått in med tillfälligt stöd till två sociala företag som haft svårigheter att få ihop ekonomin. Det högre utfallet förklaras även av en felaktig utbetalning av hyresersättning till en verksamhet. Ersättningen regleras under 2017.

Investeringar

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens har för 2016 en budget på 4 000 tkr för investeringar och har för året gjort investeringar på totalt 3 200 tkr.

Bilagor

Bilaga 1 Lönekostnadsutveckling

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor	Bokslut	Bokslut f.å.	Diff %	Diff tkr	Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volymmer mm)	
					%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	133 857	136 403	-13%	-15 598				

Antalet välfärdsanställda och Osa-anställda har minskat för året och ger ett resultat som är lägre jämfört med 2015.

Bilaga 2 Nyckeltal (separata blanketter)

Bilaga 3 Uppdrag i IVE 2016-2019

Arbetsmarknadsnämnden, ekonomisk uppföljning 2016

Belopp i TKR

Konto	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
	Ack 201601-201612	Ack 201601-201612	Utfall - Budget tkr	Utfall - Budget procent	Helår 201601-201612	Prognosperiod 201608
TOTALT Arbetsmarknadsnämnden (AMN)						
KOMMUNBIDRAG	584 391	580 891	3 500	0,60%	580 891	584 391
Statsbidrag, 6%	3 614	3 930	-316	-8,05%	3 930	3 344
Bidrag från staten	131 552	108 322	23 231	21,45%	108 322	129 130
Interkommunala intäkter	5 713	5 211	501	9,62%	5 211	5 942
Återbetalning av socialbidrag	6 289	6 540	-251	-3,84%	6 540	5 284
Övriga intäkter	12 977	12 769	207	1,62%	12 769	12 905
SUMMA INTÄKTER	744 535	717 663	26 872	3,74%	717 663	740 996
SUMMA KOSTNADER	-723 246	-717 663	-5 582	0,78%	-717 663	-727 594
RESULTAT	21 290	0	21 290		0	13 402

Politisk verksamhet (1)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	1 059	1 059	0	0,00%	1 059	1 059
Övriga intäkter	0	0	0	0 enligt budget	0	-1
SUMMA INTÄKTER	1 059	1 059	0	0,00%	1 059	1 058
Arvoden	-1 123	-1 017	-107	10,49%	-1 017	-1 203
Övriga kostnader	-58	-42	-16	37,37%	-42	-103
SUMMA KOSTNADER	-1 181	-1 059	-122	11,56%	-1 059	-1 306
RESULTAT	-122	0	-122		0	-248

Arbetsmarknadsförvaltningen (83)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
Lön inklusive PO	-7 607	-8 652	1 045	-12,08%	-8 652	-7 816
Verksamhetskostnader	28 283	28 407	-124	-0,43%	28 407	27 421
SUMMA KOSTNADER	-29 019	-28 608	-411	1,44%	-28 608	-28 059
RESULTAT 1	-29 019	-28 608	-411	1,44%	-28 608	-28 059
Varav fördelat stöd	29 019	28 608	411	1,44%	28 608	28 100
RESULTAT 2	0	0	0		0	36

Konsumentfrågor (225)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	5 024	5 024	0	0,00%	5 024	5 024
Övriga intäkter	192	180	12	6,41%	180	191
SUMMA INTÄKTER	5 216	5 204	12	0,22%	5 204	5 215
Verksamhetskostnader	-4 933	-4 899	-34	0,70%	-4 899	-4 903
Andel i stödverksamhet	-298	-292	-6	2,20%	-292	-282
Övriga kostnader	0	0	0	0 enligt budget	0	0
SUMMA KOSTNADER	-5 231	-5 191	-40	0,78%	-5 191	-5 185
RESULTAT	-16	13	-29		13	29

Föreningsbidrag (3)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	1 772	1 772	0	0,00%	1 772	1 772
Övriga intäkter	0	0	0	0 enligt budget	0	0
SUMMA INTÄKTER	1 772	1 772	0	0,00%	1 772	1 772
Föreningsbidrag	-1 476	-1 696	220	-12,95%	-1 696	-1 721
Andel i stödverksamhet	-78	-76	-2	2,20%	-76	-74
SUMMA KOSTNADER	-1 554	-1 772	218	-12,30%	-1 772	-1 795
RESULTAT	218	0	218		0	-23

Vuxenutbildning (44-48)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	136 894	136 894	0	0,00%	136 894	136 894
Interkommunala intäkter	3 913	3 750	164	4,36%	3 750	4 374
Statsbidrag, 6%	3 614	3 930	-316	-8,05%	3 930	3 344
Statsbidrag från skolverket	20 469	17 616	2 853	16,19%	17 616	21 636
Schablonersättning flykting	12 422	10 017	2 405	24,01%	10 017	11 853
Övriga intäkter	1 575	0	1 575	0 enligt budget	0	484
SUMMA INTÄKTER	178 886	172 207	6 680	3,88%	172 207	178 585
Grundläggande vux.utbildning	-18 853	-18 567	-286	1,54%	-18 567	-18 263
Gymnasial vux.utbildning	-54 289	-67 979	13 690	-20,14%	-67 979	-56 054
Särvux	-8 079	-8 154	75	-0,92%	-8 154	-8 080
SFI	-83 929	-73 474	-10 455	14,23%	-73 474	-84 066
SUMMA KOSTNADER	-165 150	-168 174	3 023	-1,80%	-168 174	-166 462
RESULTAT	13 736	4 033	9 703		4 033	12 122

Grundläggande vuxenutbildning (4419)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	18 317	18 317	0	0,00%	18 317	18 317
Interkommunala intäkter	468	250	219	87,41%	250	528
Statsbidrag, 6%	202	330	-128	-38,84%	330	221
Övriga intäkter	0	0	0	0 enligt budget	0	8
SUMMA INTÄKTER	18 999	18 897	102	0,54%	18 897	19 075
Egen regi	-7 888	-8 600	712	-8,28%	-8 600	-10 117
Extern upphandling	-3 821	-5 500	1 679	-30,52%	-5 500	-3 840
Ers till andra kommuner	-67	-200	133	-66,50%	-200	-121
Navet förvaltningskostnader	-3 285	-3 199	-87	2,71%	-3 199	-3 154
Andel i stödverksamhet	-1 092	-1 068	-24	2,20%	-1 068	-1 031
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0 enligt budget	0	0
Övriga kostnader	-2 700	0	-2 700	0 enligt budget	0	0
SUMMA KOSTNADER	-18 853	-18 567	-286	1,54%	-18 567	-18 263
RESULTAT	146	330	-184		330	812

Gymnasial vuxenutbildning (4429)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	47 466	47 466	0	0,00%	47 466	47 466
Statsbidrag yrkesvux	21 704	17 616	4 088	23,21%	17 616	21 636
Statsbidrag 6%	1 060	1 440	-380	-26,39%	1 440	1 089
Intäkter för provningar	219	0	219	0 enligt budget	0	394
Interkommunala intäkter	3 243	3 000	243	8,10%	3 000	3 679
Övriga intäkter	65	0	65	0 enligt budget	0	54
SUMMA INTÄKTER	73 758	69 522	4 235	6,09%	69 522	74 318
Egen regi	-18 732	-24 000	5 268	-21,95%	-24 000	-18 924
Extern upphandling	-18 874	-24 000	5 126	-21,36%	-24 000	-21 320
Ers till andra kommuner	-3 704	-6 000	2 296	-38,27%	-6 000	-3 996
Navet förvaltningskostnader	-9 890	-10 955	1 066	-9,73%	-10 955	-8 896
Andel i stödverksamhet	-3 091	-3 024	-67	2,20%	-3 024	-2 920
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0 enligt budget	0	0
Övriga kostnader	0	0	0	0 enligt budget	0	0
SUMMA KOSTNADER	-54 289	-67 979	13 690	-20,14%	-67 979	-56 054
RESULTAT	19 468	1 543	17 925		1 543	18 264

Särvux (4509)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	8 154	8 154	0	0,00%	8 154	8 154
Övriga intäkter	0	0	0	0 enligt budget	0	3
SUMMA INTÄKTER	8 158	8 154	4	0,05%	8 154	8 157
Egen regi	-5 082	-6 500	1 418	-21,81%	-6 500	-6 500
Navet förvaltningskostnader	-1 186	-1 270	84	-6,63%	-1 270	-1 208
Andel i stödverksamhet	-392	-384	-8	2,20%	-384	-371
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0 enligt budget	0	0
Övriga kostnader	-1 418	0	-1 418	0 enligt budget	0	0
SUMMA KOSTNADER	-8 079	-8 154	75	-0,92%	-8 154	-8 080
RESULTAT	80	0	80		0	77

SFI (4609)

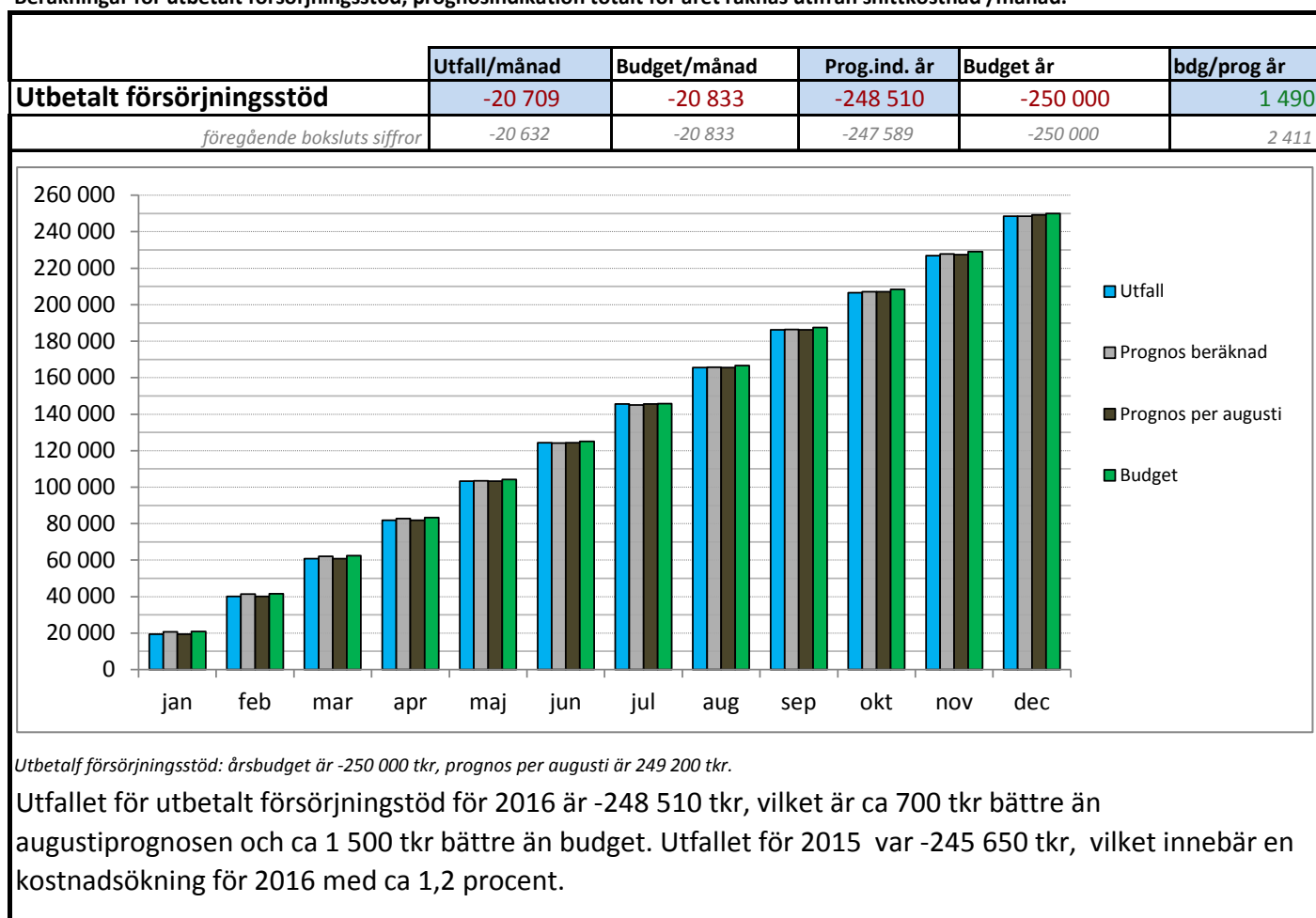
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	62 957	62 957	0	0,00%	62 957	62 957
Interkommunala intäkter	202	500	-298	-59,63%	500	167
Statsbidrag, 6%	2 352	2 160	192	8,88%	2 160	2 033
Schablonersättning flykting	12 422	10 017	2 405	24,01%	10 017	11 853
Övriga intäkter	39	0	39	0 enligt budget	0	25
SUMMA INTÄKTER	77 972	75 634	2 338	3,09%	75 634	77 035
Egen regi	-30 258	-25 000	-5 257	21,03%	-25 000	-29 938
Extern upphandling	-38 861	-36 018	-2 843	7,89%	-36 018	-41 710
Ers till andra kommuner	-92	-1 000	907	-90,75%	-1 000	-60
Navet förvaltningskostnader	-11 432	-8 241	-3 191	38,72%	-8 241	-9 253
Andel i stödverksamhet	-3 286	-3 215	-71	2,20%	-3 215	-3 104
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0 enligt budget	0	0
Övriga kostnader	0	0	0	0 enligt budget	0	0
SUMMA KOSTNADER	-83 929	-73 474	-10 455	14,23%	-73 474	-84 066
RESULTAT	-5 958	2 160	-8 118		2 160	-7 031

Ekonomiskt bistånd (574)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	299 395	299 395	0	0,00%	299 395	299 395
Återbetalda soc.bidrag	5 239	4 540	699	15,41%	4 540	4 359
Projektintäkter, förvaltningsint	1	0	1	0 enligt budget	0	0
Övriga intäkter	439	159	280	175,91%	159	405
SUMMA INTÄKTER	305 074	304 094	980	0,32%	304 094	304 160
Försörjningsstöd	-248 510	-250 000	1 490	-0,60%	-250 000	-249 200
Lön inklusive PO	-52 178	-51 577	-601	1,16%	-51 577	-50 762
Hyra kontor	-3 613	-4 505	892	-19,79%	-4 505	-3 915
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0 enligt budget	0	0
Andel i stödverksamhet	-7 063	-9 840	2 777	-28,23%	-9 840	-6 332
Övriga kostnader	-6 921	-6 474	-447	6,91%	-6 474	-5 532
SUMMA KOSTNADER	-318 284	-322 396	4 111	-1,28%	-322 396	-315 742
RESULTAT	-13 210	-18 302	5 092		-18 302	-11 583

Beräkningar för utbetalt försörjningsstöd, prognosindikation totalt för året räknas utifrån snittkostnad /månad.

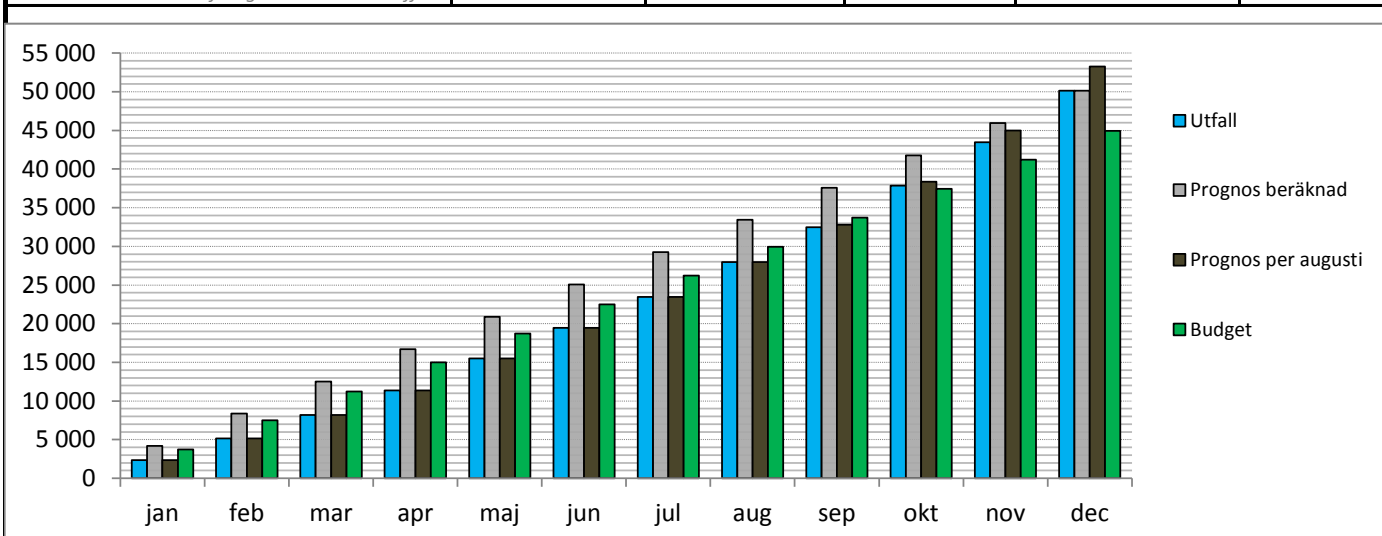

Enheten för nyanlända (61)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	Prognos
KOMMUNBIDRAG	13 856	10 656	3 200	30,03%	10 656	13 856
Statsbidrag	59 831	53 000	6 831	12,89%	53 000	57 027
Återbetalda socialbidrag	1 049	2 000	-951	-47,53%	2 000	925
Statsbidrag flyktingsituationen	8 978	0	8 978	0 enligt budget	0	8 969
Övriga intäkter	26	500	-474	-94,81%	500	0
SUMMA INTÄKTER	83 740	66 156	17 584	26,58%	66 156	80 778
Flyktingmottagning, förvaltnings	-12 996	-10 988	-2 008	18,27%	-10 988	-12 327
Försörjningsstöd	-50 136	-44 951	-5 185	11,53%	-44 951	-53 261
ersättning bostadshyror	-3 338	-4 000	662	-16,56%	-4 000	-4 704
Bidrag till föreningar	-3 459	-3 500	41	-1,17%	-3 500	-3 500
Andel i stödverksamhet	-5 176	-2 349	-2 827	120,36%	-2 349	-5 601
Kostnader flyktingsituationen	-8 978	0	-8 978	0 enligt budget	0	-8 969
Övriga kostnader	-5 142	-368	-4 774	1297,37%	-368	-3 588
SUMMA KOSTNADER	-89 225	-66 156	-23 069	34,87%	-66 156	-91 950
RESULTAT	-5 485	0	-5 485		0	-11 172

Beräknad prognos för utbetalt försörjningsstöd nyanlända, utgår ifrån snittkostnad /månad.

	Utfall/månad	Budget/månad	Prog.ind. år	Budget år	avvikelse bdg/prog
Utbet försörjningsstöd flykting	-4 178	-3 746	-50 136	-44 951	-5 185
<i>föregående boksluts siffror</i>	-3 953	-3 746	-47 434	-44 951	-2 483

Utbetalf försörjningsstöd flykting: årsbudget är -44 951 tkr, prognos per augusti är -53 261 tkr

Utfallet för försörjningsstöd till nyanlända är -50 136 tkr för 2016 vilket är ca -5 200 tkr sämre jämfört mot budget men ca 3 100 tkr bättre än prognosen. Månadskostnaden var i januari ca 2 400 tkr och i december 6 650 tkr. Det är en stor kostnadsökning per månad och ger en föraning om kostnaderna för 2017. 2015 var kostnaderna ca 30 800 tkr.

Arbetsmarknadsinsatser (62)

	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse	Årsbudget	
KOMMUNBIDRAG	126 391	126 091	300	0,24%	126 091	126 391
Lönebidrag	28 411	31 171	-2 760	-8,86%	31 171	31 623
Försäljning	13 651	9 910	3 741	37,75%	9 910	11 088
Övriga intäkter	0	0	0	0 enligt budget	0	0
SUMMA INTÄKTER	168 452	167 172	1 281	0,77%	167 172	169 102
Välfärdsjobb,extratjänster,traine	-17 030	-19 682	2 652	-13,47%	-19 682	-21 876
OSA	-24 522	-30 395	5 872	-19,32%	-30 395	-24 797
Lönekostnader handläggning mn	-20 108	-19 006	-1 102	5,80%	-19 006	-19 504
Hyreskostnader	-6 993	-7 178	185	-2,58%	-7 178	-6 925
Övriga förvaltningskostnader	-4 626	-3 615	-1 011	27,98%	-3 615	-2 211
praktiska verksamheter inkl lön	-27 355	-27 682	327	-1,18%	-27 682	-25 274
Feriearbete och företag ink lön	-15 290	-19 000	3 710	-19,52%	-19 000	-18 300
Förenings- och organisationsbidr	-15 299	-14 786	-513	3,47%	-14 786	-14 786
Samordning och samverkan inkl	-3 720	-3 893	173	-4,43%	-3 893	-3 754
Ankomstregistrerade fakturor	0	0	0	0 enligt budget	0	0
Andel i stödverksamhet	-8 544	-8 360	-184	2,20%	-8 360	-8 072
Övriga kostnader	1 206	681	525	77,04%	681	664
SUMMA KOSTNADER	-142 284	-152 916	10 632	-6,95%	-152 916	-144 836
RESULTAT	26 168	14 255	11 913		14 255	24 266

Nyckeltal

Bokslut 2016

Nämnd: Arbetsmarknadsnämnden

Belopp i tkr

Ekonomiskt bistånd (5740)

Skuggade celler = registrera uppgift

1) Utbetalat försörjningsstöd per hushåll

Bokslut
2016

Totala kostnader *)

248 510

Avgår: övriga intäkter**)

5 239

Nettokostnad

243 271

Antal hushåll med försörjningsstöd

4 048

Utbetalat försörjningsstöd per hushåll och år (tkr)

60,1

*) Bidrag och transfereringar till hushåll exkl. flyktinghushåll under året

**) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

Ekonomiskt bistånd (6111)

1) Utbetalat försörjningsstöd till flyktinghushåll

Totala kostnader *)

50 136

Avgår: övriga intäkter**)

6 106

Nettokostnad

44 030

Antal flyktinghushåll med försörjningsstöd

1.173

Utbetalat försörjningsstöd per flyktinghushåll och år (tkr)

37,5

*) Bidrag och transfereringar exkl introduktionsersättning till flyktinghushåll

**) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

Ev kommentarer

5740. Utbetalat ekonomiskt bistånd har ökat, bl a pga av att barnnormerna höjdes med mellan 5-10 procent, ökade bostadskostnader och kostnader för busskort samt en viss ökning av hushåll som saknar inkomster varför kompletteringsbehovet i sig blir större. Även om antal unika hushåll minskar något ökar det långvariga biståndsbehovet och fler hushåll för bistånd per månad.

Skillnaden i intäkter mellan 2016 och 2015 beror på att nämnden fick schablon för att kompensera kostnader för fritidspeng 2015.

6111. det kraftigt ökade kostnaderna är helt relaterat till volymförändring då kommunen tagit emot betydligt fler nyanlända än tidigare. Den s.k. bosättningslagen innebär att kommunen måste ordna bostäder och för att lösa det har tillfälliga boendlösningar på vandrarhem och liknande ordnats, som ger höga månadskostnader för boende och gör att många nyanlända inte klarar sin försörjning ,med enbart etableringsersättning.

Kostnader per hushåll ligger kvar på samma nivå som föregående år.

5 057 tkr utgör schablonersättning för initialt ekonomiskt bistånd.

Nyckeltal

Bokslut 2016

Nämnd: Arbetsmarknadsnämnden

Belopp i tkr

Skuggade ce

Vuxenutbildning (vk 44 - 48)Bokslut
2016**1) Gundläggande vuxenutbildning/gymnasial
vuxenutbildning (vk 441-442)**Totala kostnader
Avgår: övriga intäkter *)
Nettokostnad-73 142
26 974
46 168

Antal som deltar i gr vux/gy vux **)

2 214

Nettokostnad per heltidsstuderande

20,9

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag

**) Genomsnittligt antal timmar omräknat till heltider. Snitt under året.

2) Särsvux (vk 450) Totala kostnader
Avgår: övriga intäkter *)
Nettokostnad
Antal som deltar i särsvux **)-8 079
4
8 075
30**Nettokostnad per heltidsstuderande**

273,7

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag

**) Genomsnittligt antal timmar omräknat till heltid. Snitt under året.

3) Svenska för invandrare (vk 460) Totala kostnader
Avgår: övriga intäkter *)
Nettokostnad
Antal studerande som deltar i SFI **)-83 929
15 015
68 914
3 973**Nettokostnad per studerande**

17,3

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag

**) Antal individer. Snitt under året.

Ev kommentarer

Handläggare
Tobias Åström Sinisalo

Datum
2017-01-20

Diarienummer
AMN-2017-0037

Uppföljning av inriktningsmål, åtgärder, uppdrag och riktade satsningar

Handlingen börjar med en sammanställning av bedömningar av de inriktningsmål, uppdrag och riktade satsningar som nämnden ska förverkliga enligt Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018.

Inriktningsmål

Inriktningsmål där Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen (9 st):

2. Barn och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.
4. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.
7. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdkommuner.
8. God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.
11. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.
12. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.
13. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.
15. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.
16. Segregationen ska minska.

Inriktningsmål där Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen (7 st):

1. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.
3. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.
5. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.
6. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.
9. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.
17. Uppsalaborna i arbetsför ålder har egen försörjning.
18. Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Inriktningsmål där Nämnden har delvis uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen (2 st):

14. Utbildningsresultaten ska förbättras.

19. Personer med långvarigt biståndsmottagande erbjuds aktivt stöd, utbildningsinsatser eller arbetsmarknadsanställning för att nå egen försörjning.

Inriktningsmål där Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse (1 st):

10. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Uppdrag**Färdiga Uppdrag (2 st):**

Revidera riktlinjerna för ekonomiskt bistånd så att vårdnadshavare som uppbär både bistånd och underhållsstöd inte missgynnas i och med den statliga höjningen av underhållsstödet. Bevaka möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet. Utveckla formerna för hur kommunen stödjer och samverkar med sociala företag.

Påbörjade Uppdrag (4 st):

Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen.

Revidera det befintliga arbetsmarknadsprogrammet.

Utveckla uppföljningen av den egna verksamheten inom arbetsmarknadsområdet.

Uppdra till förvaltningen att göra en översyn av nämndens riktlinjer för stödet till ideella organisationer.

Ej påbörjat Uppdrag (1 st):

Utifrån riktlinje för stöd till sociala företag samordna arbetet med att ta fram en handlingsplan mellan berörda nämnder och i dialog med sociala företag och myndigheter.

Riktade satsningar**Riktad satsning som är färdig (4 st):**

Arbetsbefrämjande insatser ska prioriteras för långvarigt biståndsmottagande personer med särskilt fokus på barnfamiljer. Män och kvinnor ska på lika villkor få del av arbetsmarknadsinsatser.

Genom utvecklingsinsatser främja socialt företagande för att inkludera människor, som har stora svårigheter att få eller behålla ett arbete, i samhällslivet.

Genom en väl fungerande utbildning i svenska för invandrare med möjlighet till att parallellt kunna ta del av praktik, arbetsmarknadsinsatser och övrig vuxenutbildning ska fler av kommunens nyanlända kunna konkurrera om jobben.

Med finansiellt stöd från Samordningsförbundet Uppsala län utveckla en plattform för långsiktig samverkan med Arbetsförmedlingen, Landstingen och Försäkringskassan kring personer som är i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering.

Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför sitt framtida inträde på arbetsmarknaden.

Riktad satsning som är påbörjad (1 st):

I samarbete med omsorgsnämnden, Arbetsförmedlingen, Landstinget, Försäkringskassan och brukarorganisationer utveckla insatser för personer med psykiska funktionshinder så att fler får arbete eller meningsfull sysselsättning.

Inriktningsmål och åtgärder

Kommunfullmäktige sätter upp inriktningsmål för nämnderna i Mål och budget. Utifrån inriktningsmålen formulerar nämnderna strategier och åtgärder.

Vid årsbokslutet ska nämnden visa hur arbetet med inriktningsmålen har gått. Detta görs genom att bedöma måluppfyllelse

Vid helårsuppföljningen ska nämnden visa hur arbetet med inriktningsmålen och åtgärderna har gått. Bedömningen utgår från nämndens styrning i verksamhetsplanen, resultatet för indikatorerna och annan information för att bedöma måluppfyllelse. Inriktningsmålen ska bedömas utifrån följande kriterier:

- *Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen*
Nämnden har uppnått det den planerat (eller mer) för att bidra till inriktningsmålet.
- *Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen*
Nämnden har uppnått övervägande del av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Ange vad som återstår och varför inte allt som planerats har uppnåtts. Beskriv vad som behöver göra mer eller annorlunda.
- *Nämnden har delvis uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen*
Nämnden har enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Ange vad som återstår och varför inte allt som planerats har uppnåtts. Beskriv även vad som behöver göra mer eller annorlunda.
- *Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse:*
Nämnden har inte gjort något för att bidra till inriktningsmålet. Ange varför nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse. Beskriv även om nämnden avser att göra något för att bidra till inriktningsmålet framöver.

Mål och budget 2016 med plan för 2017-2018 består av 18 inriktningsmål som har koppling till styrning av nämndens verksamhet. Bedömningarna av inriktningsmålen och status på åtgärderna framgår nedan.

1. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.

Utveckla insatser

Åtgärd: I samarbete med landstinget, socialnämnden, omsorgsnämnden samt sociala företag utveckla insatser för personer med beroendeproblematik.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Diskussioner med beroendevården gällande samarbete för att bli utvecklade aktiviteter/sysselsättning för personer med beroendeproblematik som ett led i rehabiliteringen. Ett formaliserat utvecklingsarbete påbörjas förhoppningsvis under 2017. Förvaltningen finns representerad i ledningsgruppen för psykisk hälsa och missbruk.

Tidigt identifiera ohälsa

Åtgärd: Delta i ett projekt tillsammans med Arbetsförmedlingen och Röda Korsets behandlingscentrum för traumatiserade flyktingar som syftar till att tidigt i etableringen identifiera personer med ohälsa på grund av flykt, samt inom ramen för etableringsinsatser ge stöd och behandling.

Kommentar: Åtgärd färdig

Inom ramen för projektet har information och utbildningsinsatser kring psykisk ohälsa/traumatisering erbjudits till handläggare och lärare som kommer i kontakt med nyanlända.

Information om stöd

Åtgärd: Personer som är utsatta för eller utövare av våld i nära relationer ska få information om den hjälp och det stöd som kommunen erbjuder.

Kommentar: Åtgärd färdig

Ett strukturerat informationsarbete kring våld i nära relation har påbörjats under året på avdelningen försörjningsstöd och nyanlända. Alla medarbetare har informerats och deltagit i workshops. Det finns ett nätverk bestående av handläggare, som har djupare kunskap kring frågorna. En webbaserad utbildning i ämnet ska genomföras av avdelningen under 2017 samt ett fortsatt arbete med påbyggnad av befintliga kunskaper.

Skapa samverkansmodell

Åtgärd: I samverkan med Landstinget, Upplands Idrottsförbund och ideella organisationer skapa en modell för samverkan och med Hälso guider som resurs i fortsatt förebyggande arbete för att motverka ohälsa.

Kommentar: Åtgärd färdig

Nämnden har gett stöd till studieförbundet Studieförbundet att genom hälso guider bedriva förebyggande arbete för att främja en bättre hälsa. Arbetet förläggs till Mötesplatsen Kontakten i Gottsunda Kulturhus. Samverkande organisationer är Upplands Idrottsförbund och Uppsala läns landsting. Landstinget medfinansierar projektet.

Bedömning inriktningsmål:**Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen**

Nämnden deltar i ett projekt tillsammans med bl a Upplands Idrottsförbund och Uppsala läns landsting för att motverka ohälsa. Nämnden deltar även i ett projekt tillsammans med Arbetsförmedlingen och Röda Korsets behandlingscentrum för traumatiserade flyktingar. Projektet syftar till att tidigt i etableringen identifiera personer med ohälsa på grund av flykt, samt inom ramen för etableringsinsatser ge stöd och behandling. Nämnden ingår i styrgrupp och ledningsgrupp för Närvårdssamverkan Uppsala. Styrgruppen ansvarar för det samverkansarbete som bedrivs inom hälso- och sjukvård och social omsorg mellan Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län. Inom ramen för denna samverkan kommer nämnden att fånga upp behov av och utveckla arbetsrehabiliterande insatser för personer med psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik.

Informationsarbete kring våld i nära relation har utvecklats och strukturerats.

Några nya insatser för personer med beroendeproblematik som ett led i rehabiliteringen har inte utvecklats men påbörjas förhoppningsvis under 2017.

Antalet personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd och mycket långvarigt ekonomiskt bistånd ökar vilket kan försämra förutsättningarna för god hälsa. Personer med långvarigt ekonomiskt bistånd pga ohälsa har ökat under året.

2. Barns och ungdomars delaktighet bidrar till att verksamheten anpassas till deras behov.

Utveckla strategier

Åtgärd: Att inhämta ökad kunskap och kompetens om ett anpassat bemötande och förhållningssätt i arbetet med unga. Utveckla strategier för kommunikation och dialog med ungdomar som säkerställer ungdomars delaktighet och skapar en god grund för att anpassa verksamheter utifrån målgruppens behov.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Arbete pågår med att utveckla arbetssätten för att nå ungdomar sker inom ramen för DUA-överenskommelsen (Delegationen för unga till arbete).

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

Det är främst inom feriearbete och sommarjobb som nämndens verksamheter kommer i kontakt med ungdomar. Verksamheten har under året lagt mycket fokus på att träffa ungdomar på skolorna för att ytterligare anpassa och förbättra utformningen av insatsen. Inom vissa sommarjobb har ungdomar utifrån vissa givna ramar stor möjlighet att utforma sitt eget sommarjobb.

Fortsatt arbete med att utveckla arbetssätten för att nå ungdomar sker inom ramen för DUA. I arbetsgrupperna resoneras kring vad som behövs för att nå ungdomarna och öka deras

delaktighet. I Ung Komp, en del av DUA, finns de multikompetenta teamen som har ett specifikt uppdrag att skapa relationer till ungdomarna.

Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd ligger kvar på en relativt låg nivå jämfört med andra liknande kommuner.

3. Skillnader i levnadsvillkor för kommunens invånare jämnas ut.

Prioritera barn och unga

Åtgärd: Fortsatt utvecklingsarbete relaterat till barn och ungdomar inom försörjningsstöd ska prioriteras.

Kommentar: Åtgärd färdig

I alla utredningar i rätten till försörjningsstöd där barn är involverade ska det finnas en kort barnkonsekvensanalys som tas med i beslutsbedömningen. En enhet specialiserar sig och utvecklar en djupare kunskap kring barn och unga. Barnfamiljer prioriteras till insats och barnfamiljer med behov av extra stöd har identifieras för att kunna ge stöd till självförsörjning. Under året har en handbok skrivits för ändamålet. Under hösten startade ett familjeprojekt för att ytterligare prioritera att föräldrar kommer ut i egen försörjning. Samverkan med andra nämnder kan förbättras ytterligare gällande ärenden med barnfamiljer.

Utreda kommunalt bostadsbidrag

Åtgärd: För att balansera hushållens ökade kostnader på grund av bostadsrenoveringar, förhindra vräkningar samt utestängning från den öppna bostadsmarken ska initiativ tas att i samverkan med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder utreda möjligheten till kommunalt bostadsbidrag till låginkomsthushåll, vars disponibla inkomst hamnar under fattigdomsgränsen.

Kommentar: Åtgärd ej påbörjad

Beredningen av ärendet har inte påbörjats men planeras under 2017.

Ingå partnerskap TRIS

Åtgärder: Ge stöd till insatser där kvinnor som är hindrade att leva ett självständigt liv ges möjlighet att delta i studier och att behålla ett arbete.

Ett partnerskap ska ingås med Tjejers Rätt I Samhället (TRIS) i samverkan med andra nämnder.

Kommentar: Åtgärd färdig

Överenskommelse om partnerskap beslutad i AMN 2016-12-08. Medverkande nämnder är förutom arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och kulturnämnden.

Bedömning inriktningsmålet:

Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Barnfamiljer prioriteras vid handläggning av försörjningsstöd. Metoder har utvecklats under året och barnkonsekvensanalys ska tas med i beslutsbedömningarna. Överenskommelse om partnerskap med Tjejers Rätt I Samhället (TRIS) beslutades i nämnden i december.

Medverkande nämnder är förutom arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden,

utbildningsnämnden och kulturnämnden. Dialog med kommunstyrelsen gällande möjligheten till kommunalt bostadsbidrag har inte påbörjats men planeras under 2017.

4. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

En betydande del av ansvaret för ett ökat utbud av arbetstillfällen åligger kommunstyrelsen som har ett särskilt ansvar för näringslivsfrågor. Arbetsmarknadsnämnden är bl a kommunens arbetslöshetsnämnd och har därmed till uppgift att vidta eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Utbudet av arbetstillfällen berör nämndens verksamhet indirekt exempelvis genom samverkan och stöd till sociala företag. Det gäller även samverkan med Arbetsförmedlingen i arbetet med att tillhandahålla anställningar inom ramen för t ex utbildningskontrakt, traineejobb samt yrkesintroduktionsanställningar för ungdomar. Därtill kan nämnas satsningar på subventionerade sommarjobb och sommarjobb inom kommunen. Syftet med dessa åtgärder är inte i första hand att öka utbudet av arbetstillfällen utan att ge ökade möjligheter för olika målgrupper att få arbete, alternativt via arbetsträning eller praktik närma sig ett arbete.

5. Uppsala kommun är i framkant i miljö- och klimatomställningen. Utsläppen av växthusgaser minskar totalt sett, miljömålen uppfylls och åtgärder vidtas för anpassning efter förändrat klimat.

Fasa ut fordon

Åtgärd: Fasa ut fordon som ej kan tankas med förnybara bränslen eller el.

Kommentar: Åtgärd färdig

Kartläggning av fordon som ej kan tankas med förnybart bränsle eller el är klar och plan har tagits fram hur dessa kan fasas ut. Löpande byts personbilar ut när kontrakt löper ut.

Utbytesprogrammet är dock försenat vilket innebär att själva utfasningen tar fart först from 2017.

Utveckla nämndens avtal

Åtgärd: Utveckla nämndens olika avtal så att krav finns med som möter kommunens etappmål i Miljö- och klimatprogrammet, särskilt gällande fordon, transporter, ekologiska livsmedel samt giftfria och energieffektiva verksamheter och lokaler.

Kommentar: Åtgärd färdig

I upphandling av vuxenutbildning finns det krav på leverantören att fullgöra uppdraget på ett sätt som innebär minimal negativ miljöpåverkan vad gäller miljöfarligt avfall, energianvändning och pappersförbrukning. Uppdraget ska även i övrigt genomföras så att miljöpåverkan minimeras. Leverantören ska inneha en dokumenterad metod för miljöledning som påvisar hur leverantören aktivt arbetar med miljöfrågor.

Info miljö- och klimatsmarta val

Åtgärd: Konsument Uppsala ska inom konsumentrådgivning och konsumentinformation informera medborgarna om miljö- och klimatsmarta val.

Kommentar: Åtgärd färdig

I den förebyggande informationen till olika grupper finns hållbar konsumtion med som en del av informationen. Konsument Uppsalas arbete i stort handlar om miljö- och klimatsmarta val för en hållbar utveckling, socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Kartläggning av fordon som ej kan tankas med förnybart bränsle eller el är klar och plan har tagits fram hur dessa kan fasas ut. Löpande byts personbilar ut när kontrakt löper ut. Av de fordon som har köpts/beställts av förvaltningen under 2016 drivs fem av gas, en av etanol och en är en hybridbil.

I upphandling av vuxenutbildning fanns krav på leverantören att fullgöra uppdraget på ett sätt som innebär minimal negativ miljöpåverkan vad gäller miljöfarligt avfall, energianvändning och pappersförbrukning. I den förebyggande informationen till olika grupper finns hållbar konsumtion med som en del av informationen. Konsument Uppsalas arbete i stort handlar om miljö- och klimatsmarta val för en hållbar utveckling, socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Mer kunde ha gjorts under året för att ytterligare bidra till måluppfyllelsen.

6. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

En betydande del av ansvaret för kommunens attraktionskraft för nyetableringar och företag åligger kommunstyrelsen som har ett särskilt ansvar för näringslivsfrågor.

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och har därmed till uppgift att vidta eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet. Nämndens arbete med att öka Uppsala kommuns attraktivitet för nyetableringar och företag berörs indirekt t ex genom den samverkan och det stöd som utgår till sociala företag, satsningar på subventionerade sommarjobb och en bred vuxenutbildning, som bidrar till kompetensförsörjning, särskilt via olika yrkesutbildningar. Syftet med dessa verksamheter är inte enbart att skapa attraktivitet för nyetablering och företag, utan att öka möjligheter för olika målgrupper att få arbete eller att utbilda sig.

7. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.

Utreda behov av servicepunkter

Åtgärd: I samband med framtagandet av kommunens landsbygdsprogram medverka i utredning om behovet av servicepunkter för samordnad offentlig service i samverkan med andra nämnder och myndigheter.

Kommentar: Åtgärd färdig

Förvaltningen har medverkat i adekvata delar i framtagande av kommunens landsbygdsprogram och har där fört fram ett eventuellt behov av servicepunkter. Kommunens arbete med servicepunkter i enlighet med landsbygdsprogrammet påbörjas först 2017 och medverkande i detta är inskrivet i nämndens verksamhetsplan.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

8. God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag, ideell sektor samt kommuninvånare.

Ökad digitalisering

Åtgärd: Ta fram och genomföra åtgärder för ökad digitalisering och utveckling av e-tjänster.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Arbetet med ökad digitalisering har koncentrerats till e-ansökan inom ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning. Införandet av e-ansökan inom ekonomiskt bistånd har gått enligt plan och e-ansökan kan göras fr o m 11 januari 2017. Införande av e-ansökan inom vuxenutbildning planeras under 2017. Processororienterade arbetsätt lägger grunden både för möjligheterna till ytterligare digitalisering av nämndens verksamhet, framförallt beträffande uppföljning till stöd för styrning, och för att kunna involvera medborgaren i större utsträckning.

Resurseffektiv handläggning

Åtgärd: Ta fram och genomföra åtgärder för att säkerställa att handläggningen är resurseffektiv och rättssäker.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Inom avdelningen Jobbcenter har både förberedande kartlägningsarbete av handlägningsprocesser genomförts och ett pilotprojekt med bäring på handlägningsprocesser har påbörjats och ska fortsätta under 2017. Inom avdelningen Vuxenutbildning och konsument genomfördes ett processarbete i kärnprocessen Antagning, vilket har gett underlag för införande av nytt digitalt systemstöd (e-ansökan). Inom Avdelning Försörjningsstöd och nyanlända har flera delprocesser kartlagts bl a som underlag för e-ansökan. Arbete återstår att ytterligare samla och samordna den information, dokumentation och ny kunskap som framkommit i kartlägningsarbetet. Detta i syfte att få en bild av huruvida e-ansökan påverkar ledtider och resursåtgång.

Säkerställa medborgarinflytande

Åtgärder: Ta fram och genomföra åtgärder för att säkerställa medborgarinflytande i verksamhetsprocesserna.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Under året har ett flertal varierande aktiviteter genomförts inom förvaltningen som både direkt och indirekt syftar till ökat medborgarinflytande. Ett större utvecklingsarbete inom förvaltningens synpunkts-/klagohanteringsprocess har påbörjats och flera åtgärder har under året vidtagits för att effektivisera den processen. Arbetet fortskrider under 2017. Under våren genomfördes i avdelning Jobbcenter fokusgrupper med deltagare för att säkerställa medborgarinflytande. Avdelningen har även startat ett pilotprojekt där verktyg för tjänstedesign kommer att provas och utvärderas för ökat medborgarinflytande i handlägningsprocessernas utformning, vilken fortskrider under 2017. Avdelningen Försörjningsstöd och nyanlända har varit med i kartläggning av kommunens flyktingmottagande med verktyg för tjänstedesign, i syfte att väva in kundperspektivet i handlägningsprocesserna.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

Arbetet med ökad digitalisering har koncentrerats till e-ansökan inom ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning. Ansökan om ekonomiskt bistånd kan från och med den 11 januari göras digital och ansökan om vuxenutbildning senare under 2017. Arbetet har påbörjats med att kartlägga några kärnprocesser för att säkerställa att handläggningen är resurseffektiv och rättssäker.

Förvaltningen har genom satsning på ett systematiskt processkartlägningsarbete, exempelvis inom avdelning Jobbcenter ökat förutsättningarna för ett utökat medborgarinflytande.

Den genomsnittliga väntetiden i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut om ekonomiskt bistånd ligger stabilt strax över 20 dagar sedan några år tillbaka.

Den längsta väntetiden för fördjupad budget- och skuldrådgivning var under 2016 4 veckor, vilket var under målvärdet.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen enligt plan men den övergripande samordningen av den digitala utvecklingen och dess koppling till processarbetet kan utvecklas vidare.

9. Det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas inom kommunens alla verksamheter.

Fler erbjuds feriearbete

Åtgärder: Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför sitt framtida inträde på arbetsmarknaden. (riktad satsning)

Kommentar: Åtgärd färdig

Samtliga elever i årskurs nio som anmält intresse för feriearbete har erbjudits plats.

Gymnasieungdomar i årskurs 1 och 2 har erbjudits att söka platser eller föreslå ett eget sommarjobb där kommunen subventionerar en del av lönen. En särskild satsning på gruppen asylsökande ungdomar utan arbetstillstånd har genomförts. Ett femtiotal ungdomar har

deltagit i ett treveckorsprojekt med samhällsorienterande karaktär och med inslag av entreprenörskap. Fler ungdomar än tidigare år erbjöds och genomförde sina feriearbeten.

Feriearbete till prioriterade grupper

Åtgärd: Nämnden riktar ett särskilt fokus på feriearbete för skolungdomar i familjer som uppbär försörjningsstöd och flyktingungdomar.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Under året genomfördes en riktad satsning för SPRINT-elever. En särskild satsning på gruppen asylsökande ungdomar utan arbetstillstånd har genomförts. Ett femtiotal ungdomar har deltagit i ett treveckorsprojekt med samhällsorienterade karaktär och med inslag av entreprenörskap. Ännu finns inga utarbetade arbetssätt gällande speciellt fokus på ungdomar som bor i familjer med ekonomiskt bistånd. Inga nya rutiner har införts under året för att få fler på ungdomar som bor i familjer med försörjningsstöd att ansöka om feriearbete. Ungdomar med rätt ålder för feriearbete, inom barnfamiljer som beviljas försörjningsstöd, uppmanas söka feriearbete.

Översyn KAA

Åtgärd: Göra en översyn av målgruppen, insatser och utfall inom det kommunala aktivitetsansvaret. Dessutom ska nya vägar prövas för att information ska nå de ungdomar som inte självmant tar kontakt med Arbetsförmedling eller kommun.

Kommentar: Åtgärd färdig

Översynen av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har genomförts. Huvudansvaret för KAA har flyttats till utbildningsförvaltningen. Arbetsgrupp med representanter från arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har bildats för att på bästa sätt organisera arbetet kring aktivitetsansvaret för ungdomar 16-20 år.

Utveckla ekonomisk rådgivning

Åtgärd: Ekonomisk rådgivning som förebyggande insats ska fortsätta utvecklas genom att informationsinsatser om privatekonomi och konsumenträtt ska ges till både gymnasieungdomar och ungdomar som avbrutit sina gymnasiestudier. Andra prioriterade målgrupper är elever inom vuxenutbildning och personer med försörjningsstöd.

Kommentar: Åtgärd färdig

Antalet gymnasiegrupper som fått information var lägre under 2016. Efterfrågan från gymnasiet varierar över åren. Det minskade antalet för 2016 kommer att följas upp.

Efterfrågan från SFI-elever har ökat efter att nya kontakter har tagits med utbildningsanordnare. Konsument Uppsala har informerat många fler grupper inom SFI 2016 jämfört med 2015.

Konsumet Uppsala har under året identifierat en ny målgrupp med ökat behov av konsumentinformation och det är äldre personer som drabbas hårt av aggressiv försäljning och information har givits vid olika tillfällen.

En annan målgrupp är unga föräldrar. Kontakter har tagits med öppna förskolorna och efterfrågan har ökat under 2016 vilket resulterat i fler informationstillfällen jämfört med 2015.

Sociala investeringar

Åtgärd: Utredda möjligheten att ansöka om bidrag till sociala investeringar för förebyggande insatser med innovativa lösningar och nya metoder.

Kommentar: Åtgärd färdig

En ansökan om sociala investeringar lämnades under året in till kommunledningskontoret för ett fördjupat arbete kring barnfamiljer i långvarigt ekonomiskt bistånd med eller utan hyresskulder. Syftet med ansökan om medel avsåg att intensifiera resurser för att hjälpa familjerna med allt stöd de behöver runtomkring för att bli självförsörjande. Konsument Uppsala ingick som medsökande. Ansökan prioriterades inte för beslut av kommunstyrelsen.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Samtliga elever i årskurs nio som anmält intresse för feriearbete har erbjudits plats. Fler ungdomar än tidigare år erbjöds och genomförde sina feriearbeten. Särskilda satsningar genomfördes för SPRINT-elever samt för asylsökande ungdomar utan arbetstillstånd. Inga nya rutiner har införts under året för att få fler på ungdomar som bor i familjer med försörjningsstöd att ansöka om feriearbete. Ungdomar med rätt ålder för feriearbete inom familjer med ekonomiskt bistånd uppmanas dock att ansöka feriearbete.

Samverkan med SPRINT-gymnasiet är uppstartat, rutiner och information växer fram i ett samarbete mellan rektorer och studievägledare.

Antalet gymnasiegrupper som fått information från Konsument Uppsala är lägre i år. Efterfrågan från gymnasiet varierar över åren. Det minskade antalet för 2016 kommer att följas upp. Konsument Uppsala har identifierat en ny målgrupp (personer över 65 år) och arbetar uppsökande. Efterfrågan från SFI-elever har fortsatt att öka efter att nya kontakter har tagits med utbildningsanordnare.

Medel har sökts för sociala investeringar för förebyggande insatser och alternativa metoder men prioriterades inte för beslut om medel av kommunstyrelsen.

10. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse

Nämnden har inte ansvar för bostadsanpassning eller andra tillgänglighetsskapande åtgärder, varför inriktningsmålet inte prioriteras.

11. Heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet för kommunens medarbetare, samtidigt som delade turer motverkas i verksamheten.

Heltidsanställning är norm

Åtgärd: Heltidsanställning är norm.

Kommentar: Åtgärd färdig

Nämnden utgår från heltidsmålet i planeringen av tjänster och ger utrymme för deltid om medarbetare önskar eller är i behov av det.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

12. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.

Öka attraktiviteten som arbetsgivare

Åtgärd: Medverka i det kommunövergripande arbetet för att utveckla attraktiviteten som arbetsgivare.

Kommentar: Åtgärd färdig

Ett flertal aktiviteter såsom kompetensutveckling, handledning, introduktionsprogram för nya medarbetare har genomförts i verksamheterna för att öka och bevara attraktiviteten som arbetsgivare. Arbetet är ständigt pågående för att identifiera utvecklingsområden och vårda villkor som upplevs som attraktiva. Under hösten har ett arbete med förvaltningens principer för arbetet med lönerevision och lönesättning genomförts. Arbetet syftar till tydlighet i processen och samtidigt lyfta fram de mervärden en anställning inom förvaltningen innebär.

Kompetensbaserad rekryteringsmetod

Åtgärd: Fortsätta implementeringen av kompetensbaserad rekryteringsmetodik inklusive den guide om funktionsnedsättning som finns för målgruppen personalansvariga chefer.

Kommentar: Åtgärd färdig

Förvaltningen tillämpar den kompetensbaserade rekryteringsmetodiken. Metodiken är väl känd bland förvaltningens rekryterande chefer.

Minst en studentmedarbetare

Åtgärd: Minst en studentmedarbetare ska kontinuerligt vara anställd inom nämndens ansvarsområde.

Kommentar: Åtgärd färdig.

Förvaltningen har haft studentmedarbetare anställda vid förvaltningsstaben. Budgetering för fortsatta anställningar av studentmedarbetare för 2017 finns.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

Ett flertal aktiviteter såsom kompetensutveckling, handledning, introduktionsprogram för nya medarbetare har genomförts i verksamheterna för att öka och bevara attraktiviteten som arbetsgivare. Förvaltningen tillämpar den kompetensbaserade rekryteringsmetodik och har haft studentmedarbetare anställda. Nämnden behöver dock fortsätta implementeringen av gemensamma planer och i dialog med samtliga chefer och medarbetare fortsätta utvecklingsarbetet.

13. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.

Gemensamt ansvar

Åtgärd: Chefer och medarbetare tar ett gemensamt ansvar för resultat och utveckling av verksamheten.

Kommentar: Åtgärd färdig

Under året har förvaltningen anställt en utvecklingschef för att samla och driva förvaltningens utvecklingsfrågor och projekt. Utvecklingsfrågor diskuteras inom verksamheternas arbetsplatsträffar. Det finns utrymme och en förväntan på medarbetarna att delta och bidra till den gemensamma utvecklingen av nämndens verksamheter. Ansvarsfrågorna återkommer även i medarbetarsamtalen. I arbetet framåt planeras för ett strukturerat arbetssätt (Idésluss) för att ännu bättre tillvarata idéer och utvecklingsförslag från medarbetare.

Konkretisera arbetsgivarpolicy

Åtgärd: Ansvarsfördelning, krav på medarbetarskap och ledarskap som finns beskrivna i arbetsgivarpolicyn konkretiseras ytterligare.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Förvaltningen har under året arbetat för att förtydliga ansvarsfördelningen enligt definitionerna i designen av de nya förvaltningarna som kommer av kommunens omorganisation. Då den nya organisationen träder i kraft 1 januari 2017 fortsätter arbetet med konkretisering av roller och ansvar. Snabba omvärldsförändringar medför att översyn av ansvarsfördelningen inom nämndens ansvar behöver ske med tätare intervaller då ansvar förändras eller flyttas.

Arbetsgivarpolicyn konkretiseras i verksamheternas medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar och mötessammanhang där frågor om medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö behandlas. Förvaltningen genomför även ett chefsforum med förvaltningens samtliga chefer där frågorna

samordnas och konkretiseras. Vid chefsforum och förvaltningens ledningsgrupp medverkar även förvaltningens HR-chef för att utveckla arbetet som rör medarbetare och personalfrågor. Samtal om gemensamt och enskilt ansvar utifrån verksamhetsplan görs vid arbetsplatsträffar, verksamhetsmöten samt enskilda samtal (medarbetarsamtal).

Enhetliga dialoger

Åtgärd: Tillämpa en enhetlig dialog mellan chef och medarbetare avseende hantering och innehåll.

Kommentar: Åtgärd färdig

Förvaltningen arbetar tillsammans med HR-chefen för samordning och tydlighet i lönearbetet. Efter avslutad löneöversyn i april har löneöversynsprocessen utvärderats och analyserats. Förvaltningen genomförde en heldag för HR-frågor har i maj för arbete med utvecklingsområdena och planering framåt för en utvecklad löneöversynsprocess. Förändringar har under sedan kommuniceras till samtliga chefer inom förvaltningen. Under perioden har förvaltningen arbetat fram principer för lönesättning och insatser för att öka kunskapen och tryggheten i ny lönesättning och lönerrevisioner.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

Arbetet med medskapande, delaktighet och ansvar är under ständig utveckling och insatser är planerade under året för ytterligare samsyn och konkretisering av prestation, verksamhetsutveckling och karriärvägar.

14. Utbildningsresultaten ska förbättras.

Uppsökande verksamhet

Åtgärd: Uppsökande verksamhet och rekrytering till vuxenutbildningen för att medvetandegöra våra medborgare om rätten till utbildning och dess möjligheter.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Den uppsökande verksamheten har utvecklats på flera olika sätt. Information och vägledning mot SFI-elever har utvecklats och systematiserats framgångsrikt under året. Samtliga elever i kurs D får information och vägledning på plats hos utbildningsanordnarna. Navet tillsammans med utbildningsanordnare har deltagit i Gottsundadagen för att informera om utbildning där kontakter knöts med bl a studieförbund. Även studievägledning på Lärvox har utvecklats med syfte att individer ska hamna rätt initialt och på så sätt förkorta sin väg gentemot studier och/eller arbete.

Systematiskt kvalitetsarbete

Åtgärd: Genom systematiskt kvalitetsarbete hålla en bra kvalitet där eleverna når sina mål med studierna.

Kommentar: Åtgärd färdig

Det systematiska kvalitetsarbetet är uppbyggt med olika delar under året t ex elevenkäter, avtalsuppföljning med utbildningsanordnare, kvalitetsrapporter samt rektors tillsyn och rektors möten med anordnare. Genom ny upphandling och uppdaterade befintliga avtal med egenregi har skärpta riktlinjer dragits för att bättre säkerställa kvaliteten i utbildningen.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har delvis uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Den uppsökande verksamheten har utvecklats på flera olika sätt under året. Det handlar bl a om insatser för att nå SFI-elever och elever inom LärVux med information om utbildning och vägledning. Ett syfte med uppsökande verksamhet är att få fler elever att börja studera och därmed förbättra utbildningsresultaten i kommunen i stort. När det gäller utbildningsresultaten från 2016 totalt sett har resultaten dock försämrats något under året för grundläggande kurser, gymnasiala teoretiska kurser samt gymnasiala yrkeskurser. Förändringarna är inte så stora men bedömningen av inriktningsmålet att utbildningsresultaten ska förbättras blir sammantaget att det endast delvis är uppfyllt.

15. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.

Bättre samordning av insatser

Åtgärd: Delta i ett länsprojekt inom ramen för en ESF-ansökan med syfte att utveckla former för samverkan, metoder för validering och matchning, SFI med inriktning mot vård och omsorg, hälsoinformation, språkstödjande strukturer på arbetsplatser och utbildning inom vårdområdet.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Inom det tre-åriga projektet KISA som genomförs med Arbetsförmedlingen som huvudansvarig har delprojektet SFX kommit in i sin genomförandefas under hösten. I november påbörjade ett 10-tal personer med utbildning inom vård och omsorg en särskild yrkesinriktad SFI. Målet är att utveckla SFI mot vård och omsorg i hela länet.

En kartläggning över en individs väg från ankomst i Sverige till att bli etablerad är genomförd i samarbete med Arbetsförmedling och Migrationsverk. En åtgärdslista har upprättats och förändringsarbete initierats. Uppföljning kommer att ske våren 2017.

Ge insatser parallellt med SFI

Åtgärd: Genom en väl fungerande utbildning i svenska för invandrare med möjlighet till att parallellt kunna ta del av praktik, arbetsmarknadsinsatser och övrig vuxenutbildning ska fler av kommunens nyanlända kunna konkurrera om jobben. (riktad satsning)

Kommentar: Åtgärd färdig

Detta är förberett genom upphandling 2016 som ska möjliggöra ännu högre grad av flexibilitet för individen att kombinera SFI med andra insatser. Det systematiska kvalitetsarbetet ska skapa bättre förutsättningar att följa upp att det som är avtalat genomförs. SFI har flexibla undervisningstider och individanpassning för att möjliggöra kombinationen av arbete och praktik med studier.

Höjd kvalitet i samhällsorienteringen

Åtgärd: Kvaliteten inom samhällsorienteringen ska höjas för att underlätta etablering och skapa förutsättningar för ett utökat samarbete med fler aktörer.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

En samordnare är anställd från augusti 2016 som har kartlagt hur samhällsorienteringen

fungerar i Uppsala kommun och i länet. Förberedelser pågår inför att all samhällsorientering kommer att samlas på Vuxenutbildningen Linné från och med januari 2017. I oktober startade en intensivutbildning i samhällsorientering på Linné för att pröva om formen är den rätta.

Ta fram förslag på boendelösningar

Åtgärd: I samarbete med kommunstyrelsen ta fram förslag på olika former av boendelösningar, på kort och lång sikt, så att betydligt fler nyanlända kan tas emot för bosättning.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Arbetet med att ta fram olika boendelösningar har pågått under året. Flera projekt där ombyggnation av befintliga byggnader till korridorsboende för ensamstående nyanlända pågår i bl a Jälla (Nämndemansgården), Samariterhemmet samt Björngården i Gottsunda. Även kvotavtalet med Uppsalahem har omförhandlats och lett till en betydligt ökad kvot för nästa år. Bostadsrätter har förvärvats och flera objekt har inkommit genom kampanjen "Hjärterum" där kommunen riktat sig till privatpersoner att hyra ut sin bostad till nyanlända med kommunen som garant. Arbetet med att i markanvisningar avtala in att kommunen ska få tillgång till ett visst antal lägenheter av det som byggs är påbörjat. Även tillfälliga lösningar i form av vandrarhem finns tillgängliga under större delen av nästa år, främst i form av avtal med Kvarntorget vandrarhem, men även en upphandling av vandrarhemsplatser för avrop är påbörjad.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

Arbetet med att ta fram olika boendelösningar har pågått under året och nämnden har klarat uppdraget att motta samtliga anvisade personer enligt bosättningslagen, 616 personer. Nämnden har lyckats erbjuda en klar majoritet av de nyanlända lägenheter, även om vissa har erbjudits korttidskontrakt. Med utgångspunkt från den bostadssituation som råder är detta ett bra resultat som många andra kommuner inte har klarat.

Förvaltningen har startat ett "ambulerande team" som åker runt, främst till de tillfälliga boendena för mottagna enligt bosättningslagen, för att kunna stötta vid behov i boendet och svara på frågor.

Inom delprojektet SFX (som är en del av projektet KISA) påbörjade ett 10-tal personer med utbildning inom vård och omsorg en särskild yrkesinriktad SFI. Arbetet med att höja kvaliteten inom samhällsorienteringen pågår för att underlätta etablering av nyanlända.

16. Segregationen ska minska.

Blandade upplåtelseformer

Åtgärd: I behovsplanen för bostadsanskaffningen till nyanlända ska vikten av bostäder i områden med blandade upplåtelseformer och geografisk spridning i kommunen framhävas.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Kartläggningen av var i staden grupper såsom t ex nyanlända främst bor fortgår. Det finns nu en GIS-karta där faktorer såsom arbetslöshet, inkomst, andel utrikesfödda mm har slagits ihop med information om var någonstans nämnden hittills har fått tillgång till bostäder för nyanlända enligt bosättningslagen. Denna karta ska ligga till grund över var fokus ska ligga gällande att förvärva eller starta nya projekt för bostäder för nyanlända.

Stöd nätverk och lokala mötesplatser

Åtgärd: I samverkan med andra berörda nämnder samordna intervention av socialt kapital i utsatta stadsdelar genom stöd till ideella organisationer, nätverk och till lokala mötesplatser. Stödet till Mötesplatsen Kontakten i Gottsunda ska ge kontinuitet och behovet av och förutsättningarna för ett partnerskap med Studieförbundet Studieförbundet ska utredas, i samverkan med andra berörda nämnder.

Inom ramen för planprogram Gottsunda ska nämnden medverka till att undersöka behov och möjligheter till en servicepunkt i Gottsunda i samverkan med andra nämnder och myndigheter.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Verksamhetsbidrag till Studieförbundet är beviljat för 2016-2017. Ett eventuellt partnerskap om Studieförbundets Kontakten i relation till stadsdelsutveckling och integrationsarbete i Gottsunda behöver utarbetas i samverkan med kulturnämnden och eventuellt även socialnämnden.

Förvaltningen har lyft behovet och lämpligheten med servicepunkt vid de tillfällen som givits inom ramen för planprogram Gottsunda. Förvaltningen kommer att få tillgång till praktikplatser via Erlandssons bygg eller underleverantörer vid byggande i Gottsunda. Praktikplatser fanns med som krav vid den kommunala upphandlingen. Byggande har dock inte påbörjats ännu då marklov mm inte är klart.

Stöd ideella organisationer

Åtgärd: Utifrån den Lokala överenskommelsen mellan kommunfullmäktige och ideella sektorn (LÖK) utveckla möjligheter för ideella organisationer att utgöra en aktör inom välfärdsutveckling och samhällsplanering. Former för stöd till och nämndens samverkan med ideella organisationer ska utredas, med syfte att stärka organisationernas roll i flyktingmottagning, etablering av nyanlända och i integrationsinsatser för att motverka utanförskap.

Kommentar: Åtgärd färdig

Medel för arbetet med integrationsfrämjande insatser har beviljats en rad olika föreningar och organisationer. Undersökning av behov och förutsättningar för partnerskap med

Studiefrämjandet Mötesplats Kontakten har inletts och Uppsala Röda Korskrets. Nämnden har tagit fram riktlinjer och strategiska områden för stöd till sociala företag.

Ingå partnerskap med Röda Korset

Åtgärd: Nämnden ska tillsammans med andra berörda nämnder ingå ett partnerskap med Uppsala Röda Korset krets när det gäller Internationella Träffpunkten och organisationens övriga verksamhet riktad till flyktingar och ensamkommande barn.

Kommentar: Åtgärd färdig

En överenskommelse om partnerskap med Röda Korset krets beslutades i nämnden i november. Medverkande nämnder är förutom arbetsmarknadsnämnden, social-, och kulturnämnderna.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden uppfyller helt till att bidra till måluppfyllelsen

De nyanlända som kommit till Uppsala via anvisning har fått bostäder relativt utspritt i kommunen. Detta genom att de fått tillgång till bostäder via Uppsalahem som har bostäder på olika delar av kommunen. En GIS-karta har tagits fram där faktorer såsom arbetslöshet, inkomst, andel utrikesfödda m m har slagits ihop med information om var någonstans nämnden hittills har fått tillgång till bostäder för nyanlända enligt bosättningslagen. Denna karta ska ligga till grund över var fokus ska ligga gällande att förvärva eller starta nya projekt för bostäder för nyanlända. Detta för att motverka att kommunen i sitt mottagande bidrar till att ytterligare öka klyftorna mellan olika områden i staden och ge ökade förutsättningar för bättre integration från start.

Medel för arbetet med integrationsfrämjande insatser har beviljats en rad olika föreningar och organisationer under 2016 och flera olika projekt inom detta område pågår eller ska startas. Möjligheten med partnerskap ska undersökas med Studiefrämjandet kontakten och Röda korset. Beslut om partnerskap med TRIS har nämnden redan fattat.

17. Uppsalaborna i arbetsför ålder har egen försörjning.

Minska ungdomsarbetslösheten

Åtgärd: Initiera ett utvecklingsinriktat och samordnat arbete med Arbetsförmedlingen med målet att minska ungdomsarbetslösheten, bl a genom att tillhandahålla utbildningsplatser och/eller anställningar inom ramen för utbildningskontrakt, traineejobb inom välfärden, samt yrkesintroduktionsanställningar.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Samverkan mellan kommun och Arbetsförmedlingen har fortsatt under hösten 2016. En ny dialogdag genomfördes under hösten då handläggare, studie- och yrkesvägledare och chefer från Navet träffade handläggare och chefer från Arbetsförmedlingen. Fokusgrupper runt trainee, utbildningskontrakt och kommunplaceringar formaliserades. Kommunens roll i Ung komp (del av DUA-arbetet) har vuxit fram under hösten. Studie- och yrkesvägledningen får fler samtal och specialisterna i Ung Komp hittar varandra och sina roller allt bättre. Att arbetet

formaliserats ska leda till att fler ungdomar kommer in i aktiviteter och bidra till att minska arbetslösheten bland ungdomarna.

Utökad näringslivskontakt

Åtgärd: Fortsatt utökande av verksamheten Unga jobbar i Uppsala genom att bygga nätverk inom näringslivet, sprida information och engagera arbetsgivare i arbetet att minska ungdomsarbetslösheten samt för att anskaffa platser och erbjuda matchning.

Kommentar: Åtgärd färdig

Arbetet med att bygga nätverk med näringslivet, sprida information, etablera kontakter och engagera arbetsgivare har pågått under året. Resurserna för att skaffa platser och matcha arbetslösa till arbete och praktik har utökats. Nämndens egenproduktion av arbetsträningsmiljöer har utökad kontaktnätet med relevanta branscher, i syfte att anpassa arbetsträningen inför arbetsmarknadens behov och krav. Specifikt samarbete med Sh-bygg för målgruppen svenskspråksvaga med erfarenhet av arbete inom byggbranschen.

Höja utbildningsnivån

Åtgärd: Säkerställa att ekonomiska förutsättningar finns för att individer genom vuxenutbildning ska nå gymnasiekompetens samt att fortsätta anta elever som saknar högskolebehörighet.

Kommentar: Åtgärd färdig

Antagningen arbetar efter politiska beslut vilket innebär att individer med kort utbildningsbakgrund och/eller som står långt från arbetsmarknaden prioriteras. En ny rättighetslagstiftning från 1 januari 2017 som ger utökade möjligheter för individer att läsa behörighetsgivande kurser för vidare utbildning på högskola eller yrkeshögskola. Därmed behöver kursutbudet och samverkan med andra kommuner ses över.

Kombinera SFI och yrkesutbildning

Åtgärd: Förbättra möjligheterna till kombination av SFI och yrkesutbildning.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Utbildningar med kombination av yrkeskurser och grundläggande svenska som andra språk har inte kunnat starta som planerat under hösten. Däremot startade i november SFX (delprojekt inom KISA) som ger möjlighet att kombinera SFI med yrkessvenska för legitimerade yrkesgrupper inom vården med ett tiotal-deltagare. På sikt är tanken att skapa en organisation för att kunna ge fler yrkesgrupper möjlighet att läsa SFX.

Social hänsyn i upphandling

Åtgärd: Verka för en bred samverkan mellan nämnder och kommunala bolag för att möjliggöra att social hänsyn i upphandlingar blir ett instrument för att matcha arbetslösa till arbete.

Kommentar: Åtgärd färdig

I Mål och budget 2017-2019 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att utveckla en metod för att ställa sociala krav i upphandling. I de upphandlingar som nämnden genomfört 2016 finns skrivningar om sociala hänsyn.

Främja socialt företagande

Åtgärd: Genom utvecklingsinsatser främja socialt företagande för att inkludera människor som har stora svårigheter att få eller behålla ett arbete i samhällslivet. (riktad satsning)

Kommentar: Åtgärd färdig

Samråd har genomförts med berörda förvaltningar och diskussioner har även förts med kommunens näringslivsenhet om främjandet av sociala företag. Dialogmöte om socialt företagande, definitioner och kvalitetsbegrepp har genomförts med representanter för Arbetsförmedlingen. Hearing har genomförts med representanter för sociala företag och med presidierna för social-, omsorgs-, kultur-, och idrotts- och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen och till dem knutna tjänstemän. Nämnden har arbetat fram kommungemensamma riktlinjer för socialt företagande som redovisas till arbetsmarknadsnämnden i september och beslutades i kommunstyrelsen i november. Kommunstyrelsen tar beslut om handlingsplan.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Det pågående insatserna enligt åtaganden utifrån beviljade medel från DUA har gett ungdomar utanför studier och arbete möjligheten till åtgärder t ex inom UngKOMP. Flexibla lösningar vad avser t ex studie- och yrkesvägledning, antagning, mottagande på skolor samt framtagande av arbetsplatser har arbetats fram och förbättrats. Samverkan med Arbetsförmedlingen har förbättrats under året.

Arbetet med att bygga nätverk med näringslivet, sprida information, etablera kontakter och engagera arbetsgivare har pågått intensivt under året för att skaffa platser för att matcha arbetslösa till arbete och praktik. Nämndens egenproduktion av arbetsträningsmiljöer har utökat kontaktnätet med relevanta branscher i syfte att anpassa arbetsträningen inför arbetsmarknadens behov och krav.

Utbildningar med kombination av yrkeskurser och grundläggande svenska som andra språk har inte kunnat starta som planerat under hösten. Däremot startade i november SFX som ger möjlighet att kombinera SFI med yrkessvenska för legitimerade yrkesgrupper inom vården.

Riktlinjer och strategiska områden för stöd till sociala företag, som arbetar för att inkludera människor som har stora svårigheter att få ett arbete, har arbetats fram under året och beslutades i kommunstyrelsen i november.

Många personer får ekonomiskt bistånd eftersom de inte får sjukpenning trots att de är sjukskrivna, de saknar en sjukpenninggrundande inkomst. Nämnden behöver arbeta mer med att fler av dessa personer får rätt stöd och rätt försörjning.

Antal hushåll som fått ekonomiskt bistånd per 1 000 invånare samt andel invånare som erhållit ekonomiskt bistånd har ökat under året då den statliga etableringsersättningen för de flesta nyanlända inte räcker för att försörja sig i Uppsala.

Antal deltagare i kommunal arbetsmarknadsåtgärd har minskat under 2016 jämfört med

tidigare år. Det kan förklaras med att den låga arbetslösheten bidrar till att färre ansöker om ekonomiskt bistånd och därmed hänvisar socialtjänsten färre personer till kommunal arbetsmarknadsåtgärd. Det påverkar även antal deltagare i arbetsmarknadsinsats i ideell organisation. Målen för antalet utbildningskontrakt och traineejobb är inte uppnådda för 2016. Fler personer har avslutat från nämndens arbetsmarknadsverksamhet pga av arbete eller studier. Dock är det större andel som har ekonomiskt bistånd 3 månader efter avslut från kommunens arbetsmarknadsverksamhet.

18. Uppsala kommun erbjuder fler människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Utveckla plattform för samverkan

Åtgärd: Med finansiellt stöd från Samordningsförbundet Uppsala län utveckla en plattform för långsiktig samverkan med Arbetsförmedlingen, Landstinget och Försäkringskassan kring personer som är i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. (riktad satsning)

Kommentar: Åtgärd färdig

Ett forum för långsiktig samverkan är bildat och styrs av LOKUS Uppsala (lokal utvecklingsgrupp för långsiktig samverkan) med representanter från bl a nämnden, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Uppsala läns landsting. Tre samverkanskoordinatorer, två stödpersoner samt en enhetschef deltar i utvecklingsarbetet samt ger stödjande insatser på individnivå.

Utveckla insatser

Åtgärd: I samarbete med omsorgsnämnden, Arbetsförmedlingen, Landstinget, Försäkringskassan och brukarorganisationer utveckla insatser för personer med psykiska funktionshinder så att fler får arbete eller meningsfull sysselsättning. (riktad satsning)

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Nämnden deltar i LOKUS. Målet med långsiktig samverkan är att skapa ett bättre organiserat stöd till individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. En nulägesanalys som beskriver behovsgrupper, behov och fokusområden är framtagen. En kartläggning av insatser har gjorts och förslag på insats finns utifrån identifierad behov.

Nämnden medverkar också inom ramen för PRIO-satsningen (psykisk ohälsa - plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa) till att utveckla arbetsfrämjande insatser som kan leda till arbete eller utbildning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Social hänsyn vid upphandling

Åtgärder: Nämnden ska vid upphandling av tjänster, beakta att i avtal formulera krav på att leverantörer ska bereda människor med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Kommentar: Åtgärd färdig

I förfrågningsunderlagen i upphandlingarna av vuxenutbildning hänvisas till kommunens arbetsmarknadspolitiska program. Detta gällande att kommunens behov av platser för prioriterade grupper för praktik, arbetsrehabilitering, social rehabilitering samt sysselsättning enligt socialtjänstlagen inom, där så är lämpligt, ska tillgodoses inom kommunens bolag,

nämnder och styrelser samt i övrig kommunfinansierad verksamhet. Riktmärket är minst en praktikant från målgruppen per 30 medarbetare.

Kompetensutveckling

Åtgärd: För att nämnden som arbetsgivare ska kunna erbjuda fler människor med funktionsnedsättning arbete ska kompetensutveckling av förvaltningens chefer ske i syfte att öka förståelse och kunskap om medarbetare med funktionsnedsättning.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Under perioden har förvaltningen deltagit i möte om hur kommunen ska bli bättre på att erbjuda personer med funktionsnedsättning anställning. Det finns planer på att kommunen som helhet kommer att utöka sitt arbete inom området inom det närmast året.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har i hög grad uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Forum för långsiktig samverkan har bildats och styrs av LOKUS Uppsala. En nulägesanalys som beskriver behovsgrupper, behov och fokusområden är framtagen och beslutad av LOKUS Uppsala. En kartläggning av insatser har gjorts och förslag på insats finns utifrån identifierad behov.

Fem välfärdsjobb har vikts för personer med funktionsnedsättning. Nämnden medverkar till att personer med funktionsnedsättningen är en behovsgrupp som Arbetsmarknadsrådet kommer att fokusera specifikt på under 2017. Stödet kommer att utvecklas ytterligare så att fler personer får arbete eller meningsfull sysselsättning.

Under året togs ett samverkansavtal med Samhall och Arbetsförmedlingen fram för att långsiktigt stärka unga och vuxna med funktionsnedsättnings position på arbetsmarknaden. 10 personer har tagit del av insatsen. Samarbetet har avbrutits, utan att påverkat deltagande personer, pga av insatsen redan fanns i Arbetsförmedlingens ordinarie utbud.

Uppsalas andel av maxpoäng i enkäten om funktionshinderpolitiken och arbetsmarknad sjönk 2016 jämfört med 2015 varvid nämnden arbete är en betydande del.

Nämnden behöver en tydligare plan på hur arbetet med att erbjuda fler människor med funktionsnedsättning arbete och det ska samordnas med den kommunövergripande styrningen.

19. Personer med långvarigt biståndsmottagande erbjuds aktivt stöd, utbildningsinsatser eller arbetsmarknadsanställning för att nå egen försörjning.

Prioritera målgrupp

Åtgärd: Arbetsbefrämjande insatser ska prioriteras för långvarigt biståndsmottagande personer med särskilt fokus på barnfamiljer. Män och kvinnor ska på lika villkor få del av arbetsmarknadsinsatser. (riktad satsning)

Kommentar: Åtgärd färdig

Vägen till arbetsmarknadsinsats har gjorts tydligare genom organisatoriska beslut.

Målgruppen har definierats och analyserats ytterligare. Barnfamiljer prioriteras till insats. Under våren har olika ingångar för olika personer tagits fram så att särskilda arbetsgrupper får möta olika målgrupper. Anpassning av arbetsträningsinsatserna har gjort för att bättre möta svenskspråksvaga och personer med fysiska begränsningar. Under 2017 kommer ytterligare fokus läggas på att ytterligare förbättra övergången från olika verksamheterna inom nämndens verksamhetsområden. Samverkan med andra myndigheter kan förbättras för bästa möjliga resultat för individen. Insatser görs för att öka medvetenhet kring jämställdhetsfrågor. Könsfördelningen av de nya välfärdsanställningarna 2016 var 44 procent kvinnor och 56 procent män. Krav på snabbt ökade volymer under hösten påverkade könsfördelningen som under resten av året i princip var jämnt fördelat. Alla de som varit aktuell för välfärdsjobb under hösten har dock fått det oavsett kön.

Insatser för personer med ohälsa

Åtgärd: Utveckla insatser för långvarigt biståndsmottagande personer med ohälsoproblematik för att dessa ska få rätt stöd i sin situation.

Kommentar: Åtgärd påbörjad

Statistik har tagits fram på hur denna grupp kan beskrivas utifrån bakgrundsvariabler och hur gruppen har förändrats över tid. Samverkanskoordinatorerna har gjort en omfattande behovsanalys där denna grupp ingår. Det sker ständigt ett aktivt arbete med samordnad individuell plan som ska förbättra individens stöd. Samarbetet med framförallt Landstinget är viktigt.

Nämnden har medverkat i ett projekt tillsammans med Försäkringskassan kring personer som är sjukskrivna men saknar sjukpenning och därför är i behov av försörjningsstöd. Det har bl a lett till ett samarbete med vissa vårdcentraler som syftar till mer samordnad planering och ökad kunskap om individens behov av insatser. Målgruppen kommer också att med stöd av det arbete som sker genom LOKUS få bättre möjligheter till adekvata och vid behov samordnade insatser.

Försörjningsstöd under utbildning

Åtgärd: Utredda möjligheten att föräldrar i barnfamiljer med långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd behåller försörjningsstödet om de studerar till och med gymnasienivå.

Kommentar: Åtgärd färdig

Individuella bedömningar görs om personer har rätt till försörjningsstöd när de studerar.

Under året har restriktionerna kring försörjningsstöd och studier mildras för att uppmuntra personer med försörjningsstöd att studera. Någon effektanalys och kostnadsanalys har inte gjorts.

Behovsanpassad utbildning

Åtgärd: Utbildningen ska möta elevens individuella behov.

Kommentar: Åtgärd färdig

Personer med försörjningsstöd och/eller i arbetsmarknadsinsatser har möjlighet att studera inom vuxenutbildningen. Det finns flexibla lösningar och ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen för elever inom etableringen.

Bedömning inriktningsmål: Nämnden har delvis uppfyllt att bidra till måluppfyllelsen

Vägen till arbetsmarknadsinsats har gjorts tydligare genom organisatoriska beslut.

Målgruppen har definierats och analyserats ytterligare. Särskilda arbetsgrupper inom arbetsmarknadsverksamheten möter olika målgrupper. Anpassning av arbetsträningsplatserna har gjorts under året för att bättre möta svenskspråkiga och personer med fysiska begränsningar.

Personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd pga ohälsa ökar. Samverkanskoordinatorerna har gjort en omfattande behovsanalys där personer med ekonomiskt bistånd pga ohälsa ingår. Det sker ständigt ett aktivt arbete med samordnad individuell plan som ska förbättra individens stöd. Nämnden har medverkat i ett projekt tillsammans med Försäkringskassan kring personer som är sjukskrivna men saknar sjukpenning. Projektet har blivit ett samarbete med vissa vårdcentraler som syftar till mer samordnad planering och ökad kunskap om individens behov av insatser. Målgruppen kommer också att med stöd av det arbete som sker genom LOKUS få bättre möjligheter till adekvata och vid behov samordnade insatser. Samarbetet med andra myndigheter för att dessa personer ska få rätt stöd och försörjning behöver utökas.

Personer med försörjningsstöd och/eller i arbetsmarknadsinsatser har getts större möjlighet att studera inom vuxenutbildningen. Det finns flexibla lösningar och ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen för elever inom etableringen.

Under 2016 har antalet hushåll med långvarigt och mycket långvarigt ekonomiskt bistånd ökat. Under 2017 kommer ytterligare fokus läggas på att ytterligare förbättra övergången från olika verksamheterna inom nämndens verksamhetsområden. Personer som har avbrutit SFI eller vars progression inom SFI har avstannat bör få utökat stöd för att finna andra vägar till egen försörjning. Samverkan med andra myndigheter behöver förbättras för att dessa personer ska få rätt stöd.

Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag och riktade satsningar till nämnderna i Mål och budget. Vid årsbokslutet ska nämnden visa hur arbetet med uppdragen och de riktade satsningarna har gått.

Detta görs genom bedömningar utifrån följande kriterier:

- *Ej påbörjad*
Uppdraget eller den riktade satsningen är inte påbörjad. Beskriv orsak.
- *Påbörjad*
Uppdraget eller den riktade satsningen är påbörjad och flyter på enligt plan. Beskriv kortfattat vad som görs.
- *Färdig*
Uppdraget eller den riktade satsningen är färdig. Beskriv kortfattat vad som har gjorts och motivera varför det bedöms vara färdigt.
- *Stoppad*
Uppdraget eller den riktade satsningen är stoppad och kommer inte att genomföras. Beskriv orsak.

Av de 6 uppdragen till nämnden i Mål och Budget bedöms 2 som färdig och 4 är påbörjade. Det kvarvarande uppdraget från IVE 2015-2018 att utveckla formerna för hur kommunen stödjer och samverkar med sociala företag är nu färdigt. Kommunfullmäktige beslutade i december 2017 att uppdraga till arbetsmarknadsnämnden att utifrån riktlinje för stöd till sociala företag samordna arbetet med att ta fram en handlingsplan mellan berörda nämnder och i dialog med sociala företag och myndigheter. Detta är ännu inte påbörjat. Nedan följer en redovisning av bedömningarna av uppdragens status vid helårsbokslutet.

Arbeta med jämställdhetsintegrering utifrån den beslutade CEMR handlingsplanen i all kommunal service och i den kommunala organisationen.

Bedömning uppdrag: Uppdrag påbörjat

Ett strukturerat och planerat informationsarbete kring våld i nära relation har påbörjats under året. Överenskommelse om partnerskap med Tjejers Rätt I Samhället (TRIS) beslutades i nämnden i december. I princip varannan ny välfärdsanställning 2016 går till en kvinna, så var ej fallet 2015.

Nya avtal inom vuxenutbildningen ger en möjlighet att erbjuda mer varierade studieformer både inom egen regi och extern regi. Det gör det lättare för t ex föräldralediga och yrkesverksamma att utbilda sig efter sina förutsättningar. En studie- och yrkesvägledare har under året genomfört en universitetsutbildning i normkritik. Kunskaperna ska spridas vidare

till övrig personal på Navet. Syftet är att skapa bättre förutsättning för jämställt bemötande av medborgare som kommer till Navet.

Flertal personer med strategiska funktioner i förvaltningen har påbörjat en fördjupad utbildning i jämställdhetsanalys och den pågår till mars 2017.

Ovanstående är kopplat till den beslutade CEMR handlingsplanen och det finns fler åtgärder kopplade till planen under olika inriktningsmål.

Bevaka möjligheter att söka statlig finansiering för investeringar och löpande verksamhet.

Bedömning uppdrag: Uppdrag färdigt

Förvaltningens stab tillsammans med verksamheterna bevakar kontinuerligt möjligheten till statlig finansiering t ex är alla statsbidrag för vuxenutbildning för året sökta, ersättning för SFX söktes redan förra året och ersättning för arbetsledning för enheten för samordning och samverkan är sökta och beviljade. Förvaltningen har anställt en utvecklingschef med arbetsuppgift att bevaka möjligheten att söka externa medel. Förvaltningen medverkar i det kommunövergripande kommunprojektet Agata som bl a säkerställer att återsökningsbara kostnader återsöks.

Revidera det befintliga arbetsmarknadsprogrammet.

Bedömning uppdrag: Uppdrag påbörjat

Beredningen av ärendet om revidering av det nuvarande arbetsmarknadspolitiska programmet är i stort sett klar från förvaltningens sida. Beredning har skett i samarbete med flera avdelningar på kommunledningskontoret, utbildnings-, omsorgs-, äldre- och stadsbyggnadsförvaltningen. Förslag om nytt program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik planeras tas upp i AMN i februari 2017. Beslut i KF planeras till augusti 2017.

Revidera riktlinjerna för ekonomiskt bistånd så att vårdnadshavare som uppstår både bistånd och underhållsstöd inte missgynnas i och med den statliga höjningen av underhållsstödet.

Bedömning uppdrag: Uppdrag färdigt

Riktlinjerna reviderades i slutet av 2015 och är en del av den ordinarie handläggningen av ansökan om ekonomiskt bistånd.

Utveckla uppföljningen av den egna verksamheten inom arbetsmarknadsområdet.

Bedömning uppdrag: Uppdrag påbörjat

Underlag på hur andra kommuner följer upp sin arbetsmarknadsverksamhet har tagits in. Stora delar av uppdraget återstår då uppföljningen bör följa den processbeskrivning som håller på att tas fram inom Jobbcenter samt att det varit osäkert vilken form verksamhetsuppföljningen ska ha i den nya kommunorganisationen.

Verksamhetsuppföljningen bör vara strukturerad på liknande sätt oavsett verksamhetsområde och därför avvaktas organisationsförändringarna inom vuxenutbildning där uppföljningen kan komma att förändras. En gemensam struktur för rapportering av statistik för de olika verksamhetsområdena har tagits fram.

Uppdra till förvaltningen att göra en översyn av nämndens riktlinjer för stödet till ideella organisationer.

Bedömning uppdrag: Uppdrag påbörjat

Kommunledningskontoret har sammanställt en utredning om alla bidrag i Uppsala kommun. Förvaltningen har lämnat synpunkter på de avsnitt som berör nämnden och den slutgiltiga versionen inväntas nu. Målet är att alla bidrag i kommunen ska harmoniseras och göra dem mer lättillgängliga och lättförståeliga för föreningar, samt att det inte ska finnas lika många olika benämningar på bidrag som det gör idag för att ytterligare öka servicenivån gentemot föreningarna.

Kvarvarande uppdrag från IVE 2015-2018: Utveckla formerna för hur kommunen stödjer och samverkar med sociala företag.

Bedömning uppdrag: Uppdrag färdigt

En av nämnden utsedd styrgrupp svarar för framtagande och inriktning av dokument om riktlinjer och strategiska områden för stöd till sociala företag. Hearing har genomförts med representanter för sociala företag och med presidierna för social-, omsorgs-, kultur-, och idrotts- och fritidsnämnden samt kommunstyrelsen och till dem knutna tjänstemän. Dialogmöte om socialt företagande, definitioner och kvalitetsbegrepp har genomförts med representanter för Arbetsförmedlingen. Redovisning av uppdraget i Mål och Budget och förslag till riktlinjer för stöd till sociala företag beslutades i nämnden i september, kommunstyrelsen i november och kommunfullmäktige i december.

Uppdrag beslutat av fullmäktige den 12 dec 2017 (KSN-2016-1923): Utifrån riktlinje för stöd till sociala företag samordna arbetet med att ta fram en handlingsplan mellan berörda nämnder och i dialog med sociala företag och myndigheter.

Bedömning uppdrag: Uppdrag ej påbörjat

Uppdraget har inte påbörjats ännu då beslutet togs av kommunfullmäktig i december men en plan för genomförandet finns förhoppningsvis senast i mars månad.

Riktade satsningar

Av de 6 riktade satsningarna i Mål och Budget bedöms 5 som färdigt och 1 som påbörjade. Nedan följer bedömningarna av de riktade satsningarna vid delårsbokslutet i augusti.

Arbetsbefrämjande insatser ska prioriteras för långvarigt biståndsmottagande personer med särskilt fokus på barnfamiljer. Män och kvinnor ska på lika villkor få del av arbetsmarknadsinsatser.

Bedömning riktad satsning: Riktad satsning färdig

Vägen till arbetsmarknadsinsats har gjorts tydligare genom organisatoriska beslut. Målgruppen har definierats och analyserats ytterligare. Barnfamiljer prioriteras till insats. Under våren har olika ingångar för olika personer tagits fram så att särskilda arbetsgrupper får möta olika målgrupper. Anpassning av arbetsträningsinsatserna har gjort för att bättre möta svenskspråksvaga och personer med fysiska begränsningar. Under 2017 kommer ytterligare fokus läggas på att ytterligare förbättra övergången från olika verksamheterna inom nämndens verksamhetsområden. Samverkan med andra myndigheter kan förbättras för bästa möjliga resultat för individen. Insatser görs för att öka medvetenhet kring jämställdhetsfrågor. Könsfördelningen av de nya välfärdsanställningarna 2016 var 44 procent kvinnor och 56 procent män. Krav på snabbt ökade volymer under hösten påverkade könsfördelningen som under resten av året i princip var jämnt fördelat. Alla de som varit aktuell för välfärdsjobb under hösten har dock fått det oavsett kön. Under perioden augusti till december var det i princip lika många kvinnor som män som hänvisades till kommunens arbetsmarknadsverksamhet.

Genom utvecklingsinsatser främja socialt företagande för att inkludera människor, som har stora svårigheter att få eller behålla ett arbete, i samhällslivet.

Bedömning riktad satsning: Riktad satsning färdig

Dokument om riktlinjer och strategiska områden för stöd till sociala företag har tagits fram. Strategiska områden för utvecklingsinsatser beskrivs och förslag till fortsatt arbete i samverkan med andra berörda nämnder, sociala företag och myndigheter. Redovisning av uppdraget/riktade satsningen beslutades i nämnden i september, kommunstyrelsen i november och kommunfullmäktige i december.

Med finansiellt stöd från Samordningsförbundet Uppsala län utveckla en plattform för långsiktig samverkan med Arbetsförmedlingen, Landstingen och Försäkringskassan kring personer som är i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering.

Bedömning riktad satsning: Riktad satsning färdig

Forum för långsiktig samverkan är bildat och styrs av LOKUS Uppsala (lokal utvecklingsgrupp för långsiktig samverkan) med representanter från AMN, omsorgsnämnden, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Uppsala läns landsting. Tre samverkanskoordinatorer, två stödpersoner och en enhetschef deltar i utvecklingsarbetet men även visst stöd på individnivå.

Genom en väl fungerande utbildning i svenska för invandrare med möjlighet till att parallellt kunna ta del av praktik, arbetsmarknadsinsatser och övrig vuxenutbildning ska fler av kommunens nyanlända kunna konkurrera om jobben.

Bedömning riktad satsning: Riktad satsning färdig

Detta är förberett genom upphandling 2016 som ska möjliggöra ännu högre grad av flexibilitet för individen att kombinera SFI med andra insatser. Det systematiska kvalitetsarbetet ska skapa bättre förutsättningar att följa upp att det som är avtalat genomförs. SFI har flexibla undervisningstider och individanpassning för att möjliggöra kombinationen av arbete och praktik med studier.

I samarbete med omsorgsnämnden, Arbetsförmedlingen, Landstinget, Försäkringskassan och brukarorganisationer utveckla insatser för personer med psykiska funktionshinder så att fler får arbete eller meningsfull sysselsättning.

Bedömning riktad satsning: Riktad satsning påbörjad

Nämnden deltar i LOKUS med målet att genom långsiktig samverkan skapa ett bättre organiserat stöd till individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Inom ramen för uppdraget kartläggs behov av dels insatser dels samverkan mellan myndigheter, så att personer i behov av samordnade insatser får rätt stöd. Nämnden medverkar också inom ramen för PRIO-satsningen till att utveckla arbetsfrämjande insatser som kan leda till arbete eller utbildning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Planering av en pilotsatsning med förrehabiliterande insatser för unga med aktivitetsersättning pågår med omsorgsnämnden, Arbetsförmedlingen, Landstinget, Försäkringskassan.

Fler ungdomar ska erbjudas feriearbete för att få erfarenheter, kontakter och nätverk inför sitt framtida inträde på arbetsmarknaden.

Bedömning riktad satsning: Riktad satsning färdig

Samtliga elever i årskurs nio som anmält intresse för feriearbete har erbjudits plats. Elever i åk 1 och 2 har erbjudits att söka platser eller föreslå ett eget sommarjobb där kommunen subventionerar en del av lönen. Feriearbeten finansieras av nämnden, men finns med som en del av överenskommelsen inom DUA som ett sätt att introducera unga till arbetsmarknaden. År 2016 genomfördes en riktad satsning för SPRINT-elever (nyanlända elever på gymnasiet språkintrödningsprogram). Det handlar om en samverkan mellan AMF, studie- och yrkesvägledare på SPRINT samt arbetsplatser för att kunna ta emot elever i feriearbeten. Fler ungdomar än tidigare år erbjöds och genomförde sina feriearbeten.

En särskild satsning på gruppen asylsökande ungdomar utan arbetstillstånd har genomförts. Ett femtiotal ungdomar har deltagit i ett treveckorsprojekt med samhällsorienterade karaktär och med inslag av entreprenörskap.

Arbetsmarknadsnämndens egen uppföljning 2016 - Indikatorer

Nämndens egen uppföljning ska finnas tillgänglig för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med tertialuppföljningarna och årsredovisningen.

Arbetsmarknadsnämndens egen uppföljning hämtas från bilagan 1 Nämndens plan för uppföljning i nämndens verksamhetsplan. Indikatorerna ger mått som möjliggör jämförelser mellan åren och i vissa fall även nationella jämförelser.

Värdena för indikatorerna uppdateras om nya värden finns att tillgå och behöver nödvändigtvis inte gälla det senaste året då viss offentlig statistik har fördröjningar. Värden som presenteras vid delårsbokslut kan i vissa fall representera delar av året och inte alltid helår. Jämförelsevärde visar genomsnittvärde för liknande kommuner eller från staten rekommenderat värde.

När värdet inte finns tillgängligt så markeras detta med ett bindestreck.

Indikatorsvärde fördelas utifrån kön när tillförlitliga uppgifter på detta är tillgängliga.

Under trend framgår vilken trend som går att urskönja de sista 5 åren eller de år som tillgång till data finns. En spretig trend innebär att ingen speciell trend går att urskönja utan det är stora skillnader år från år. En stabil trend innebär att det inte sker så stora förändringar år från år.

Vuxenutbildning	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända	83	76	80		Öka	Minskar	Helårsbokslut
Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända	80	75	78		Öka	Minskar	Helårsbokslut
Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända	90	88	89		Öka	Minskar	Helårsbokslut
Andel inom utbildning i svenska för invandrare som kan arbeta i lugn och ro i skolan	80	78	79		Öka	Minskar	Delårsbokslut augusti
Lärarna inom kommunal vuxenutbildning ger mig snabb återkoppling på mina resultat	85	84	84		Öka	Minskar	Delårsbokslut augusti
Andel elever inom yrkesinriktad vuxenutbildning som arbetar eller studerar sex månader efter avslutad utbildning							
Andel elever som arbetar eller studerar (ej SFI) sex månader efter avslutad utbildning	84	83	83		Öka	Spretigt	Helårsbokslut

Ekonomiskt bistånd	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel barn som ingår i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd av alla barn i kommunen (minst 10 av de 12 sista månaderna)	-	-	2,7	3,1	Minska	Stabilt	Helårsbokslut
Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd	-	-	5,5	7,0	Minska	Minskar	Helårsbokslut
Antal hushåll som fått ekonomiskt bistånd per 1000 invånare	-	-	24	32	Minska	Stabil	Helårsbokslut
Andel invånare som erhållit ekonomiskt bistånd	-	-	4,2	6	Minska	Spretigt	Delårsbokslut augusti
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd av samtliga vuxna biståndsmottagare (minst 10 av de sista 12 månaderna).	44,9	37,2	40,8	4,1	Minska	Ökar	Helårsbokslut
Antal vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd av samtliga vuxna biståndsmottagare (minst 10 av de sista 12 månaderna).	1285	1181	2466	-	Minska	Ökar	Helårsbokslut
Antal personer som har långvarigt ekonomiskt bistånd pga ohälsa (31/12)	294	286	580	-	Minska	Ökar	Helårsbokslut

Andel vuxna med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd av samtliga vuxna biståndsmottagare (minst 27 av de sista 36 månaderna).	-	-	24,8	27,4	Minska	Minskar	Helårsbokslut
Antal vuxna med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd av samtliga vuxna biståndsmottagare (minst 27 av de sista 36 månaderna).	-	-	1497	-	Minska	Stabilt	Helårsbokslut
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel	72	72	72	76	Öka	Spretigt	Helårsbokslut
Hushåll med ekonomiskt bistånd i 1-3 månader under året, andel	-	-	32,7	35,6	Öka	Minskar	Helårsbokslut
Genomsnittlig väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut om ekonomiskt bistånd	26	22	23	-	Minska	Stabilt	Helårsbokslut
Brukarundersökning inom individ- och familjeomsorg gällande bemötande, information och inflytande	-	-	-	-	-	-	Helårsbokslut
Skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel hushåll som har ekonomiskt bistånd (K1=kvartil 1, M=median, K3= kvartil 3)	-	-	K:0,7 M:1,7 K3:3,3	-	Minskade skillnader	-	Delårsbokslut april

Arbetsmarknad	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Antal deltagare i kommunal arbetsmarknadsåtgärd	1104	1360	2464	-	-	Ökar	Delårsbokslut april
Antal deltagare i arbetsmarknadsinsats i ideell organisation	184	83	267	-	-	Ökar	Helårsbokslut
Andel arbetslösa kvinnor respektive män med ekonomiskt bistånd som får arbetsmarknadsinsats	66	66	66	-	Lika andel	Spretigt	Helårsbokslut
Andel av biståndstagare med långvarigt behov av försörjningsstöd pga arbetslöshet som deltagit i kommunens arbetsmarknadsverksamhet	76	76	76	-	Öka	Ökar	Helårsbokslut
Antal utbildningskontrakt (AF statistik)	119	190	309				Helårsbokslut
Antal traineejobb (AF statistik)	37	43	80				Helårsbokslut
Antal yrkesintroduktionsanställningar (AF statistik)	6	66	72	-			Helårsbokslut
Antal kommunala arbetsmarknadsanställningar, skillnaden mellan kön	71	117		-	Lika Andel	Spretigt	Delårsbokslut april
Andel till arbete eller studier vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet	45	43	44	29	Öka	Ökar	Delårsbokslut april
Andel personer som har ekonomiskt bistånd 3 månader efter avslut hos kommunens arbetsmarknadsverksamhet	-	-	34	-	Minska	Ökar	Helårsbokslut

Andel av maxpoäng enkäten om funktionshinderpolitiken och arbetsmarknad	-	-	51	56	Öka	Spretigt	Delårsbokslut augusti
Andel personer som är anställda med lönebidrag i Uppsala kommun	-	-	-	-	-	-	Delårsbokslut april
Skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel arbetslösa (K1=kvartil 1, M=median, K3= kvartil 3)	-	-	K1:1,4 M: 3 K3: 9	-	Minskade skillnader	Ökar	Helårsbokslut
Andel (%) ungdomar som haft feriejobb/-praktik via kommunen av det totala antalet ungdomar 14-18 år			19 (prel)	15	Öka	Ökar	Helårsbokslut
Antal ungdomar som haft feriejobb/-praktik via kommunen	966	1003	1969	-	Öka	Ökar	Helårsbokslut

Integration	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel av planerade anvisningsbara platser för nyanlända flyktingar, som är behov av hjälp med sin boställning, som kommer till stånd	100	100	100	-	100	-	Boksluten
Antal mottagna i flyktingmottagande under året/1 000 invånare	-	-	3,8	5,6	Öka	Svagt ökande	Helårsbokslut
Antal ideella organisationer som får stöd för integrationsprojekt mot utanförskap	-	-	12	-		Stabilt	Boksluten
Antal föreningar bildade på etnisk grund som får föreningsbidrag	-	-	35	-		Stabilt	Boksluten
Antal mötesplatser för integration och lokal utveckling, med stöd från nämnden	-	-	6	-		Stabilt	Boksluten

Konsument	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Längsta väntetiden för fördjupad budget- och skuldrådgivning, i antal veckor	-	-	4			Stabilt	Boksluten
Antal personer som inte fick återkoppling senast nästkommande arbetsdag	6	2	8	-	0	Stabilt	Boksluten

Nämndövergripande	Nuvärde			Jämförvärde	Målvärde	Trend	Tidpunkt för uppföljning
	Kvinnor	Män	Totalt				
Andel av nya fordon som kan tankas med förnybar bränsle eller el.	-	-	100	-	100	-	Helårsbokslut

Arbetsmarknadsnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

I årsbokslutet ska nämnden redovisa en analys över utvecklingen inom det egna ansvarsområdet som underlag till kommunens årsredovisning utifrån givna rubriker. Analysen ska baseras på nämndens bedömningar av följsamheten till *Mål och budget* och övriga styrdokument, analys av det ekonomiska utfallet och analyser utifrån nämndens övriga uppföljning.

Viktiga händelser under året

Ökat antal nyanlända

Efter hösten 2015, då många människor sökte sig till Sverige för skydd, följer ett ökat krav på kommuner att ta emot fler nyanlända för bosättning. Tidigare har detta mottagandet byggts på frivilligt framförhandlade kommunal utan några konsekvenser om man inte tagit emot sin andel. Den 1 mars 2016 trädde den s.k. bosättningslagen, *Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning*, ikraft och innebär att kommuner ska ta emot det antal nyanlända som anvisas till kommunen. Lagen är utan sanktioner men regeringen har aviserat att det inte är uteslutet att införa sådana om kommunerna trots lagen inte tar emot anvisat antal. Kommunen ska således ordna bostäder till de anvisade nyanlända personerna, i möjligaste mån permanenta bostäder men lagen lämnar öppet för även andra typer av lösningar.

Nya avtal för upphandlad vuxenutbildning

Nya avtal har ingåtts för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt utbildning i svenska för invandrare (SFI). Färre aktörer kommer att underlätta uppföljning och kvalitetssäkring av utbildningarna. Avtalen ska också leda till ökad flexibilitet med möjlighet för elever att lättare kombinera SFI med exempelvis en yrkesutbildning.

Förbättrade förutsättningar för sociala företag

Nämnden har tagit fram riktlinjer och strategiska områden för kommunens stöd till arbetsintegrerande sociala företag. Riktlinjerna beslutades av kommunfullmäktige i december.

Nya lagar angående skuldsanering

Arbete mot överskuldsättning har varit i fokus på statlig nivå och under året har två nya skuldsaneringslagar trätt i kraft; vanlig skuldsanering och F-skuldsanering, skuldsanering för företagare. Syftet med de nya lagarna är att fler ska få möjlighet att ansöka om och genomgå skuldsanering samt att företagare ska få förbättrade möjligheter till skuldsanering.

Måluppfyllelse

Av de 18 inriktningsmålen i Mål och budget 2017-2019 som har koppling till nämndens styrning bidrar nämnden helt till måluppfyllelsen i 9 av målen, i hög grad uppfyllt 7 av målen och delvis uppfyllt 2 av målen. Av de 6 uppdragen till nämnden i Mål och Budget bedöms 2 som färdig och 4 är påbörjade. Det kvarvarande uppdraget från IVE 2015-2018 att utveckla formerna för hur kommunen stödjer och samverkar med sociala företag färdigställdes under 2017. Av de 6 riktade satsningarna i Mål och Budget bedöms 4 som färdig och 2 som påbörjade.

Följande har nämnden lyckats särskilt bra med under året:

- *Fler personer till arbete eller studier*
Arbetet med att bygga nätverk med näringslivet, sprida information, etablera kontakter och engagera arbetsgivare har pågått intensivt under året för att skaffa platser för att matcha arbetslösa till arbete och praktik. Nätverket med Uppsalas företag har vuxit och flera har avslutats från kommunens arbetsmarknadsverksamhet pga av arbete eller studier.
- *Mottagit samtliga nyanlända enligt bostättningslagen*
Nämnden har klarat uppdraget att ta emot samtliga anvisade personer enligt bostättningslagen, 616 personer. Nämnden har lyckats erbjuda en majoritet av de nyanlända lägenheter, även om vissa lägenheter har varit med korttidskontrakt. Utifrån den bostadssituation som råder är detta ett bra resultat.
- *Ökning av antal unga i feriearbete*
Rekordmånga unga har erbjudits och haft feriearbete 2016 genom nämndens stöd. Det är betydelsefullt att så många som möjligt får en tidig kontakt med arbetslivet för den framtida förankringen på arbetsmarknaden.
- *Yrkesinriktad SFI har startat*
Inom projektet KISA, som genomförs med Arbetsförmedlingen som huvudansvarig, har delprojektet SFX kommit igång under hösten. Ett 10-tal personer med utbildning inom vård och omsorg har påbörjat en särskild yrkesinriktad SFI. Målet är att utveckla SFI mot vård och omsorg i hela länet.

I vilken mån har nämnden hållit sig inom budget 2016, vilka är de viktigaste avvikelserna från nämndens planering, vad är orsaken till dessa och vilka åtgärder har nämnden vidtagit för att komma till rätta med avvikelserna?

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Nettokostnad bokslut	Resultat bokslut	Prognos augusti	Resultat fg bokslut
Nämnden totalt	580,9	563,1	21,3	13,4	1,5
Politisk verksamhet	1,1	1,2	-0,1	-0,2	-0,4
Infrastruktur, skydd m.m.	5,0	5,0	0,0	0,0	0,3
Fritid och kultur	1,8	1,6	0,2	0,0	0,3
Kommunal vuxenutbildning	136,9	123,2	13,7	12,2	6,0
Ekonomiskt bistånd	299,4	312,6	-13,2	-11,6	-15,5
Flyktingmottagande	10,7	19,3	-5,5	-11,2	0,1
Arbetsmarknadsåtgärder	126,1	100,2	26,2	24,2	10,9
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	4,0	3,2			

Arbetsmarknadsnämndens nettokostnader 2016 är 563,1 mnkr, 17,8 mnkr lägre jämfört mot KF-budget på 580,9 mnkr. Nämnden har fått ytterligare 3,5 mnkr i kommunbidrag under året vilket ger en skillnad på 21,3 mnkr i resultatet. Nämnden har hållit sig inom budgetramen för tilldelat kommunbidrag men det finns avvikelser mot budget per verksamhet.

För att klara en budget i balans har nämnden omprioriterat budgeterade kostnader från icke lagstyrd verksamhet, exempelvis arbetsmarknadsinsatser, till verksamheter som styrs av lagar och förordningar som till exempel ekonomiskt bistånd och utbildning i svenska för invandrare. De stora avvikelserna ligger på fyra verksamhetsområden där vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser har nettokostnader som är lägre än KF-budget medan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagning har nettokostnader som är högre än KF-budget.

Inom vuxenutbildning ligger nettokostnaderna 13,7 mnkr lägre än KF-budget. Förklaringen är att volymerna skiljer sig mot vad som planerats, inom SFI har de ökat vilket medför högre kostnader medan de främst inom gymnasial vuxenutbildning har minskat i kombination med nya avtal som ger lägre kostnader. Även statsbidragen är högre än beräknat både inom gymnasial vuxenutbildning och sfi vilket bidrar till att nettokostnaderna är mycket lägre än KF-budget och även lägre än prognosen.

Inom ekonomiskt bistånd avviker nettokostnaderna med -13,2 mnkr mot KF-budget men skillnaden är mindre jämfört med tidigare år. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd har ökat med ca 1,2 procent jämfört med 2015 vilket är mycket positivt då det två år i rad varit en låg kostnadsökning. Det i kombination med lägre övriga kostnader och något mer intäkter ger nettokostnader som är lägre än nämndbeslutad budget men högre än KF-budget.

Inom flyktingmottagning är nettokostnaderna högre än KF-budget, avvikelserna är 8,6 mnkr, men tack vare ett tillskott av kommunbidrag på 3,2 mnkr skiljer sig resultatet med 5,5 mnkr mot KF-budget. Både intäkter och kostnader avviker stort från nämndbudget och prognos på grund av ökade volymer av nyanlända och kostnaderna har ökat rejält från 2015. Verksamhetsområdet är särskilt svårt att prognostisera och planera för på grund av att förutsättningarna ändras snabbt. Statliga schablonersättningen är högre än planerat men kostnaderna för försörjningsstöd, tillfälliga boenden och stödverksamheten är även de högre än planerat vilket totalt sett ger ett underskott på verksamhetsområdet.

Inom arbetsmarknadsinsatser är nettokostnaderna betydligt lägre än KF-budget, 26,2 mnkr. Orsaken till det är att volymerna för arbetsmarknadsanställningar inte nådde önskade nivåer förrän sent på året. Arbetsmarknadsinsatser och särskilt arbetsmarknadsanställningar är ett område som genom åren budgeterats för relativt stora överskott. Under 2015 togs ett stoppbeslut för nya arbetsmarknadsanställningar för en del av året för att nämnden skulle klara en ekonomi i balans. Den motsatta förmågan, att med kort varsel öka insatsutbudet, uppnåddes inte under 2016 med samma snabba resultat. Kostnaderna för feriearbete är även de lägre än planerat. Det var fler unga som fick ett feriearbete 2016 än tidigare år, men trots det nåddes inte budgeterade nivåer. Sammantaget är kostnaderna mycket lägre än budget och prognos. Som följd av att kostnaderna för arbetsmarknadsanställningarna är lägre blir också den statliga subventionen i form av lönebidrag lägre, däremot är försäljningen från de praktiska verksamheterna högre än budget och prognos vilket jämnar ut intäkterna totalt sett.

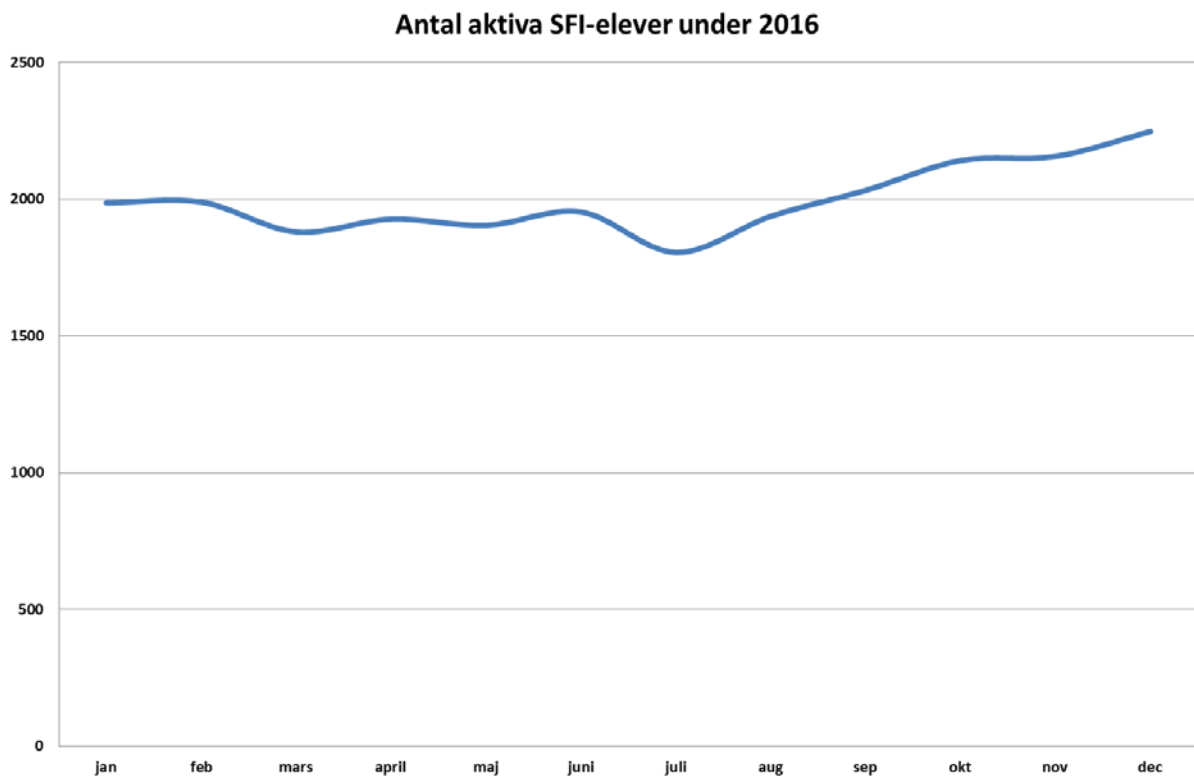
Utvecklingen inom nämnden ansvarsområden

Nyanlända

När det gäller bostäder för nyanlända finns stor utvecklingspotential kopplat till målet om att segregationen ska minska i Uppsala kommun. Många av de bostäder som har gjorts tillgängliga för dem som anvisats och projekt som planeras inför nästa år finns i redan socioekonomiskt utsatta områden. Där bor redan en hög andel utrikesfödda, där är arbetslösheten högre och inkomst och hälsotal lägre. Tilldelade bostäder finns också där det redan finns annan verksamhet för utsatta grupper, t ex HVB-hem för ensamkommande barn och andra former av utredningshem. Detta är något som nämnden har för avsikt att motverka inför nästa års mottagande av nyanlända. Målet är att de nyanlända ska kunna erbjudas bostad i många olika områden i Uppsala, både i staden och i kansorterna.

Vuxenutbildning

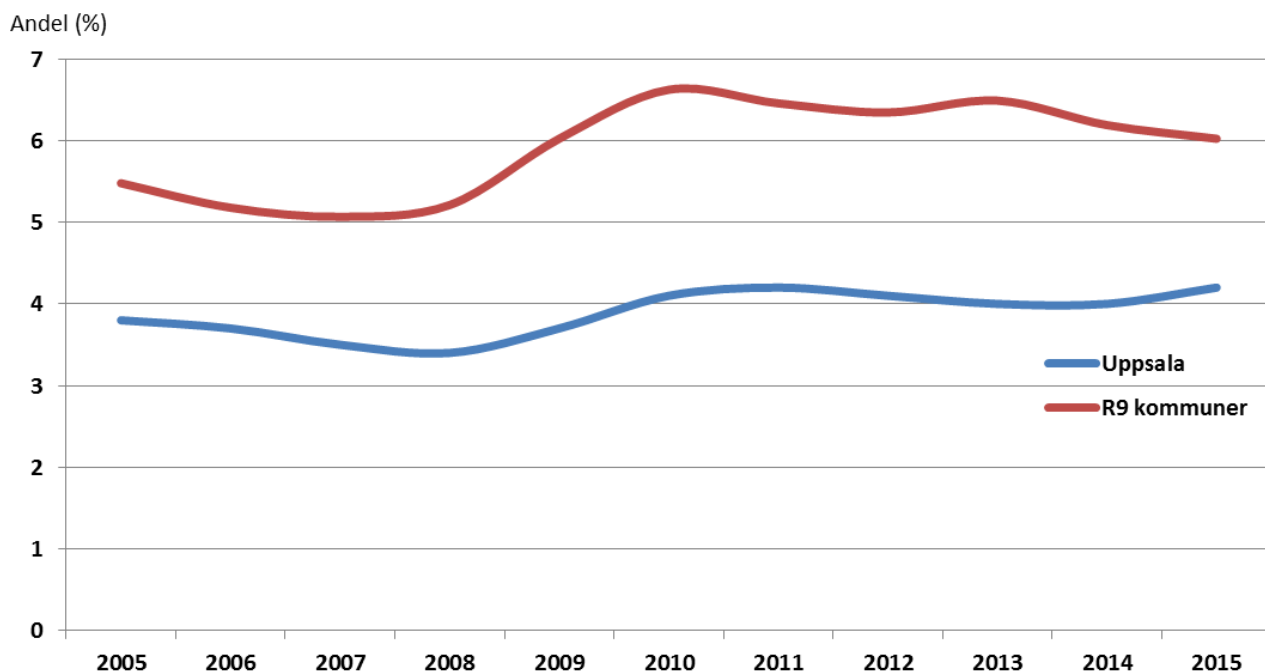
Antal elever inom SFI har stadigt ökat sedan juli 2016 och kommer fortsätta öka framgent. Utbildningsplatser erbjudits utan egentliga köer, men utmaningen blir att klara detta även under 2017.

Ekonomiskt bistånd

En låg andel av Uppsalas invånare har haft ekonomiskt bistånd någon gång under året. Uppsala har under en längre period haft en lägre andel invånare som någon gång under året uppburit ekonomiskt bistånd än jämförbara kommuner (R9).

Andel invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd

R9 kommuner=Genomsnitt för Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Västerås, Örebro, Uppsala och Södertälje.

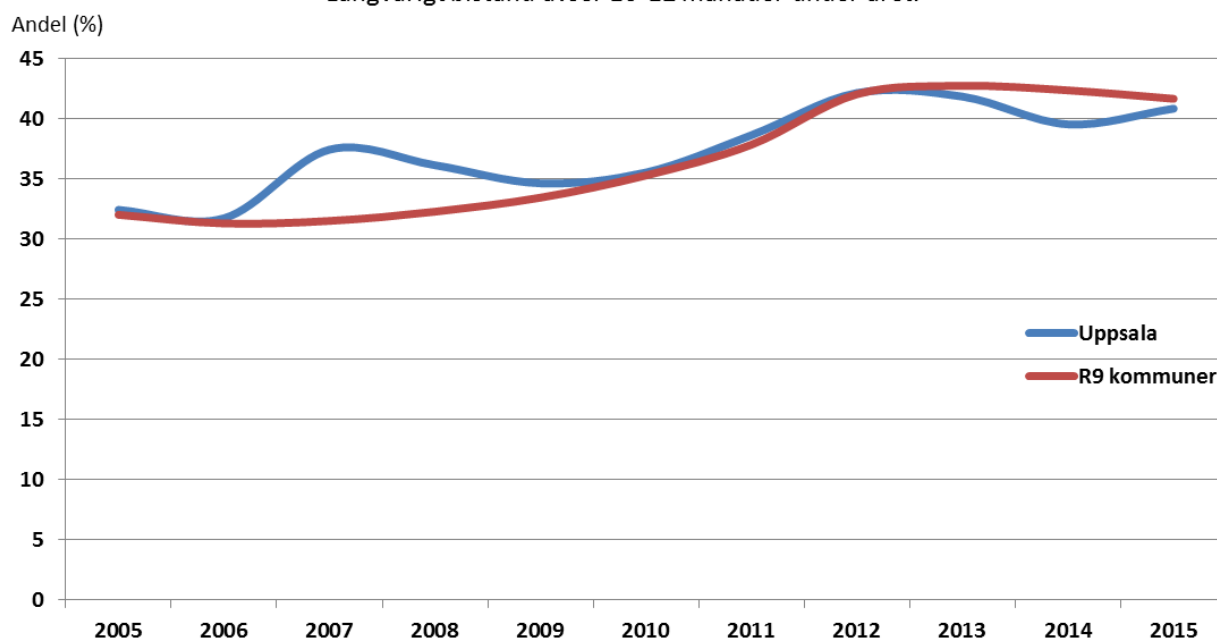
Uppsala har en god arbetsmarknad och en välutbildad befolkning vilket ger goda förutsättningar för kommunens invånare att försörja sig själv. I Uppsala finns det många stora offentliga arbetsgivare som inte är konjunkturkänsliga.

Kvaliteten på kommunens verksamheter är hög med beslutade interna rutiner och välutvecklat samarbete med externa samarbetspartners. Handläggningskostnaderna ligger generellt lägre än genomsnitt för andra jämförbara stora kommuner.

Den genomsnittliga månadskostnaden per hushåll för utbetalt ekonomiskt bistånd är högt i Uppsala jämfört med R9 kommuner. Uppsala har bland de högsta hyreskostnaderna per kvadratmeter i allmännyttan jämfört med andra kommuner. Detta faktum samt att det är dyrare att bo i storstöder bidrar till höga genomsnittliga månadskostnader per hushåll för utbetalt ekonomiskt bistånd. Höga kostnader gör det svårare att nå en egen försörjning genom deltidsarbete, arbetslöshetsersättning eller etableringsersättning. Detta förklarar varför en stor andel av de som uppbär ekonomiskt bistånd i Uppsala får det under en längre period. Speciellt är det svårt för kvinnor där ohälsa är en vanlig orsak till ekonomiskt bistånd.

Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd

Långvarigt bistånd avser 10-12 månader under året.

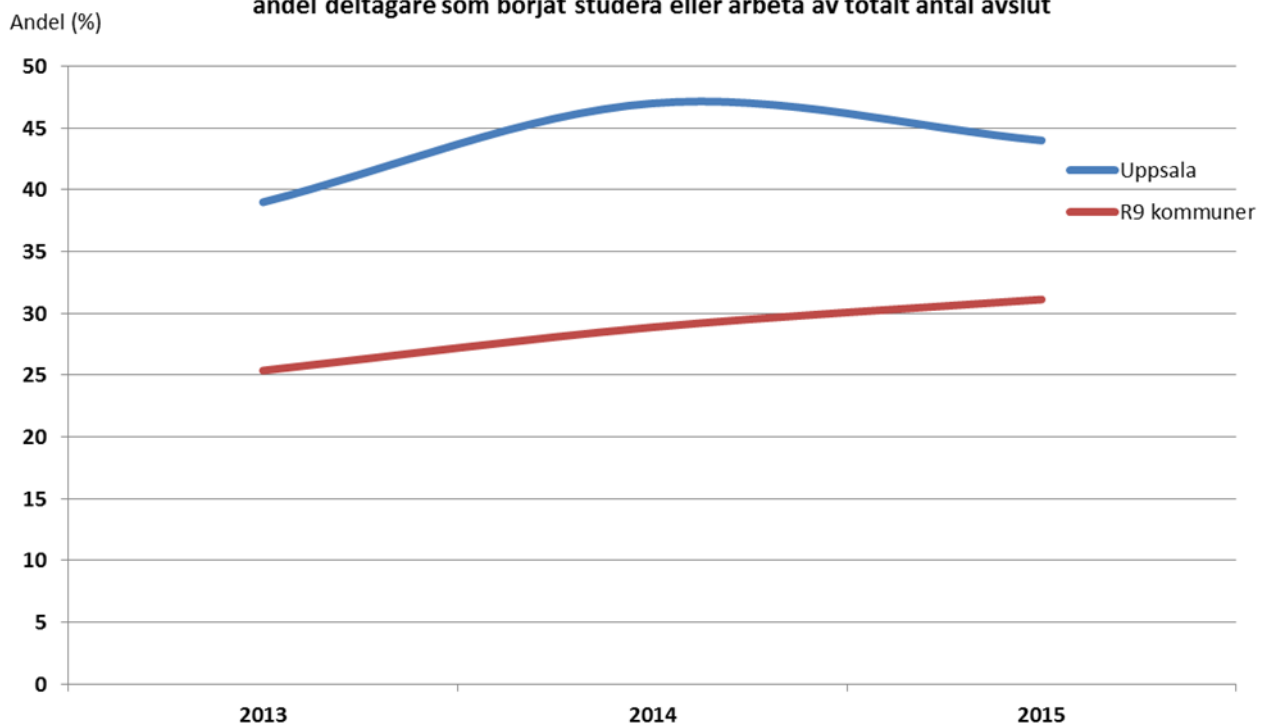
R9 kommuner=Genomsnitt för Gävle, Eskilstuna, Jönköping, Linköping, Norrköping, Västerås, Örebro, Uppsala och Södertälje.

Verksamhetsstatistik visar att antalet hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd ökat under 2016.

Arbetsmarknad

Kostnaden för kommunal arbetsmarknadsverksamhet per invånare är ungefär i samma nivå som andra kommuner inom R9. Andelen som börjat arbeta eller studera vid avslut från kommunens arbetsmarknadsverksamhet är högst i Uppsala inom R9. Arbetslösheten i Uppsala är bland de lägsta av de större städerna i Sverige och klart lägre än många av kommunerna i R9. Utifrån detta har Uppsala ett gynnsamt läge för ett bra resultat vid avslut från kommunens arbetsmarknadsverksamhet. En god arbetsmarknad är givetvis en viktig förklaring, men det finns många andra förklaringar som kommunens organisation, ekonomiska resurser, målgruppsprioritering, effektiva och anpassade arbetsmarknadsinsatser samt individens kontaktnät, erfarenheter och hälsa.

Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat studera eller arbeta av totalt antal avslut

R9 kommuner=Genomsnitt för Gävle, Jönköping,Uppsala, Linköping, Norrköping, Västerås, Örebro och Södertälje.

Uppsala kommuns arbetsmarknadsverksamhet är lokaliserade tillsammans med den kommunala vuxenutbildningen vilket förenklar samverkan och möjligheten till kombinationer av arbetsmarknads- och utbildningsinsatser. Uppsala har även ett stort antal personer som avslutas från arbetsmarknadsverksamheten pga utbildning. Givetvis är studietraditionerna i Uppsala en orsaksförklaring men även en väl utvecklad kommunal vuxenutbildning. Det är vanligare att kvinnor påbörjar en utbildning efter att ha haft en arbetsmarknadsinsats via kommunen, för männen tenderar studier vara med eftertraktat i tider med högre arbetslöshet.

I samband med nya statliga arbetsmarknadssatsningar i samband med majoritetsskiftet på nationell nivå så var Uppsala tidig med att få deltagare i åtgärder utifrån dessa satsningar. Uppsala har även under flera år satsat på kommunala arbetsmarknadsanställningar som underlättar för personer som varit utan jobb länge att komma in på arbetsmarknaden igen.

En stor skillnad mellan Uppsala och de flesta andra kommunerna i R9 är att Uppsala de senaste två åren lagt mer resurser på köp av externa tjänster för att genomföra arbetsmarknadsinsatser. Uppsala beviljar olika sociala företag och ideella föreningar bidrag för att utföra arbetsträning. Andelen som går till arbete från arbetsträning är relativt hög inom dessa företag då de har möjlighet att anställa personerna inom den egna verksamheten efter avslutad arbetsträning.

Framtida utmaningar

I SKLs rapport ”Vägval för framtiden – utmaningar för det kommunala uppdraget mot år 2025” presenteras 15 trender som påverkar det kommunala uppdraget. Utifrån en omvärldsanalys har en bedömning gjorts vilka av dessa trender som har särskilt betydande effekter på nämndens verksamheter. Utmaningarna som presenteras här är sorterade under dessa trender.

Ökat polarisering av inkomster, hälsa och åsikter

De ekonomiska klyftorna växer mellan äldre och yngre förvärvsaktiva, sammanboende och ensamstående föräldrar, de som har arbete och de som står utanför arbetsmarknaden samt mellan befolkningarna i attraktiva och mindre attraktiva områden och kommuner.

Nämnden behöver bli bättre på att nå personer som står långt från arbetsmarknaden. Det nya studiestartstödet ska ge personer som inte tänkt studera en möjlighet att läsa med bidrag i stället för studielån. Det uppsökande arbetet behöver utvecklas i ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen och CSN.

Risken är att unga personer utan utbildning kommer att behöva samhällets stöd resten av livet. DUA-överenskommelsen ger en bra grund för gemensamma satsningar och samverkan men samarbetet med Arbetsförmedlingen behöver fördjupas då utfallet hittills har inte nått upp till de kvantitativa mål som satts.

Nämnden behöver i större utsträckning bidra till tidigt stöd för nyanlända för att bidra till en snabb etablering, utan att frånta Arbetsförmedlingens samordnande roll under etableringsperioden. Nämnden ska kunna erbjuda arbetsträning av hög kvalitet även till målgrupper som mer eller mindre saknar kunskaper i det svenska språket, så att språket i sig inte är ett hinder för att upprätthålla eller utveckla sin arbetsförmåga. Nämnden måste även utveckla branschnära kopplingar inom sin arbetsträning i egen regi, för att på så bidra till stegförflyttning från arbetsträning till praktik och arbete ute på den öppna arbetsmarknaden.

Samarbetet behöver fördjupas med verksamheter som bedriver sysselsättning och därigenom underlättar för övergångar mellan sysselsättningsinsatser och arbetsmarknadsinsatser för att ge fler personer anpassat stöd till att nå ett självständigt liv. Arbetslösheten för utsatta grupper riskerar annars öka ytterligare.

En stor utmaning för kommande år inom försörjningsstöd är att i samverkan med andra myndigheter och kommunala instanser få till ett bättre arbete kring individer med komplexa problem och behov av mycket stöd från många olika parter. En förbättrad samverkan syftar till att bryta långvarigt bidragsberoende och förebygga att människor hamnar utanför arbetamarknaden.

Snabb etablering av hög kvalitet

Den nya bosättningslagen har haft stor påverkan på arbetsmarknadsnämnden och kommunen som helhet under 2016 och kommer ha så även nästkommande år. Uppsala har tagit emot 616 nyanlända på anvisning från staten under 2016 och utöver detta en ökande mängd nyanlända som har hittat eget boende i kommunen. En omedelbar effekt är de ökade kostnaderna gällande olika boendelösningar. Dessutom klarar sig inte nyanlända på den statliga etableringsersättningen på grund av höga boendekostnader och behöver därför kompletterande ekonomiskt bistånd redan under etableringstiden.

För att ha en bra kvalitet i mottagandet och inte ett mottagande som leder till ökad arbetslöshet, segregation och stora kostnader är det viktigt att nyanlända blir självförsörjande så snart efter etableringstidens slut som möjligt. Därför behöver fler boendelösningar med rimliga kostnader tas fram, utökat samarbete med Arbetsförmedlingen samt effektfulla integrationsinsatser i mottagningskedet.

Under våren 2017 förväntas antalet studerande inom SFI och grundläggande kurser öka kraftigt utifrån antalet nyanlända som mottagits under hösten 2016 och de som planeras tas emot under 2017. Det finns dock en risk för stor osäkerhet i volymer i verksamheterna främst utifrån antalet egenbosatta nyanlända.

Under 2016 infördes tidsbegränsade uppehållstillstånd som norm för nyanlända från att tidigare ha beviljats permanent uppehållstillstånd. Andelen nyanlända med tidsbegränsade uppehållstillstånd kommer således att öka under 2017. Detta kan komma att försvåra integrationen.

Svårigheter i att behålla och rekrytera personal inom vissa verksamheter

Rekrytering av lärare i svenska som andra språk blir allt svårare. Kommuner och utbildningsanordnare konkurrerar med varandra om legitimerade lärare. Ett särskilt problem är att lärare inom vuxenutbildningen inte får ta del av det statliga "Lärlönelyftet", vilket medför konkurrens om lärare även gentemot grundskola och gymnasium.

Efterfrågan på socialsekreterare är stor bland landets kommuner vilket leder till hög konkurrens inte bara mellan kommuner utan även mellan olika förvaltningar inom kommunerna. Konkurrensen försvårar även att behålla personalen en längre period.

Förändrade krav på välfärden

Medborgarnas förväntningar har ökat på tillgång och kvalitet i den kommunala servicen. Ett ökat generellt välbefinnande ökar såväl medborgarnas efterfrågan på offentliga tjänster som förväntningarna på hög kvalitet.

Digital webbansökan införs under 2017 inom ekonomiskt bistånd samt ansökan till grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Utmaningen ligger i att systemen används till fullo och förenklar ansökningsförfarande såväl som administration.